

**HANDBOOK ON
COLLECTION OF STATISTICS ACT, 2008**
గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008

**GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF STATISTICS & PROGRAMME IMPLEMENTATION
CENTRAL STATISTICS OFFICE**

భారత ప్రభుత్వము
శాసన మరియు న్యాయపాలన మంత్రిత్వ శాఖ
(శాసన నిర్మాణ విభాగము)

सत्यमेव जयते

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008

(2009లోని 7వ చట్టము)

[1 ఏప్రిల్, 2014న ఉన్నట్లుగా]

The Collection of Statistics Act, 2008

[Act No.7 of 2009]

[As on 1st April, 2014]

విషయ సూచిక

పుట	పుట
ఆవతారిక	I
గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 యొక్క నేపథ్యము	(i) - (iii)
• రంగరాజన్ కమీషన్ సిఫార్సులు	(i)
• కొత్త చట్టము యొక్క ఆవశ్యకత	(ii)
• అధిసూచనలు	(ii)
• గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 యొక్క ప్రధాన లక్షణాలు	(ii) - (iii)
గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 (2009లోని 7వ చట్టము)	1-14
• అధ్యాయము - I ప్రారంభిక	
1. సంగ్రహనామము, విస్తరణ మరియు ప్రారంభము	1
2. నిర్వచనములు	1-2
• అధ్యాయము - II గణాంకముల సేకరణ	
3. గణాంకముల సేకరణ	3
4. గణాంకముల అధికారిని నియమించుటకు సముచిత ప్రభుత్వమునకు అధికారములు మున్నగునవి	3
5. సమాచారమును తెప్పించుకొనుటకై గణాంకాధికారి అధికారము	4
6. సమాచారదాతల యొక్క కర్తవ్యము	5
7. ఏజెన్సీలన్నియు సహాయపడుట	5
8. రికార్డులు లేక దస్తావేజులను పొందే హక్కు	5
• అధ్యాయము - III కొన్ని సందర్భాలలో సమాచారము వెల్లడిచేయుట మరియు వాటి ఉపయోగమునకై ఆంక్షలు	
9. సమాచార భద్రత	5
10. కొంత మేరకు సమాచారమును వెల్లడి చేయుటకు సముచిత ప్రభుత్వమునకు ప్రాధికారము	6
11. యదార్థమైన పరిశోధన లేక గణాంకముల నిమిత్తము సమాచార అనుసూచీలను వెల్లడి చేయుట	7
12. చారిత్రాత్మకమైన దస్తావేజుల వెల్లడి	7
13. రికార్డు చేయబడిన సమాచారము యొక్క భద్రత	7
14. సమాచారమును ఉపయోగించుటపై ఆంక్షలు	8
• అధ్యాయము - IV అపరాధములు మరియు శాస్తులు	
15. వివరములను అందించుటలో నిర్లక్ష్యము లేక నిరాకరణకు శాస్తి	8
16. తప్పుడు వాఙ్మూలం ఇచ్చినందుకు శాస్తి	9
17. సమాచార అనుసూచీలను వికృతపరచడం లేక విరూపం చేసినందుకు శాస్తి	9
18. ఉద్యోగులను ఆటంకపరచినందుకు శాస్తి	9
19. ఇతర అపరాధములకు శాస్తి	9
20. ఉద్యోగులు కృత్యములను నిర్వర్తించుటలో మరియు కర్తవ్యముల నిర్వహణలో విఫలమైనందుకు శాస్తి	10
21. ఉద్యోగి యొక్క ప్రతిరూప వర్తనమునకు శాస్తి	10
22. సాధారణ శాస్తి	11
23. కంపెనీలచే అపరాధములు	11

24. అపరాధముల సంజ్ఞానము	11
25. అపరాధముల అభియోగము కొరకు మంజూరు	12
26. కేసులను సంక్షిప్తముగా విచారించుటకు న్యాయస్థానమునకు అధికారము	12
• అధ్యాయము - V అంతర్గత గణాంకములకు సంబంధించిన అధికారము	
27. అంతర్గత గణాంకములకు సంబంధించిన అధికారము	12
• అధ్యాయము - VI వివిధములు	
28. ఆదేశములిచ్చుటకు అధికారము	12
29. పబ్లిక్ సేవకులు	13
30. అధికారితా పరిధికి అడ్డంకి	13
31. సద్భావముతో తీసుకొన్న చర్యకు రక్షణ	13
32. అధిగమించు ప్రభావము	13
33. నియమములు చేయుటకు అధికారము	13
34. రద్దు మరియు వ్యావృత్తులు	14
• గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011	15-23
1. సంగ్రహనామము మరియు ప్రారంభిక	15
2. నిర్వచనములు	15
3. నోడల్ అధికారి	15
4. నోడల్ అధికారి అధికారాలు మరియు విధులు	16
5. గణాంకముల సేకరణకై ఆదేశం	17
6. సమాచార అనుసూచీలను నిర్దిష్టపరుచుట కొరకు సూత్రాలు	18
7. గణాంక అధికారుల నియామకం	19
8. గణాంక అధికారుల నమోదు (రిజిస్ట్రేషను)	19
9. గణాంక అధికారుల అధికారాలు, విధులు	19
10. గణాంకములసేకరణలో సహాయం	20
11. సమాచారమును అందించే విధి	21
12. పొరుగు సేవల కోసం సాధారణ నియమనిబంధనలు, రక్షణ చర్యలు	21
13. వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవడంలో పరిమితులు	22
14. ఎవరేని సమాచారదాత ఆవరణలోకి ప్రవేశించే హక్కు	22
15. ఫిర్యాదులను పరిశీలించడం	23
16. సమాచారము మరియు రికార్డులను భద్రపరచడం	23
17. ప్రరూపము - I	24
18. ప్రరూపము - II	25
• గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011 (తప్పొప్పుల పట్టిక)	26
• ప్రకటన	27
తరచుగా అడిగే ప్రశ్నలు (ఎఫ్ఎక్యాలు)	28-45
1. ఈ చట్టము యొక్క భౌగోళిక పరిధి ఏమిటి?	28
2. ఏ రాజ్యాంగ నిబంధన క్రింద ఈ చట్టము చేయడమైనది?	28
3. ఈ చట్టానికి సంబంధించి జారీచేసిన ప్రకటనలు ఏమిటి?	28

4. ఈ చట్టము యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?	28
5. “గణాంకములు” అంటే ఏమిటి? ఏ రకమైన గణాంకములను సేకరించవచ్చును?	28
6. సమాచారసేకరణ అంశాన్ని ఎవరు నిర్ణయిస్తారు?	29
7. ఏదేని గణాంకములను సేకరించాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని ప్రజలు ఏ విధంగా తెలుసుకుంటారు?	29
8. సమాచారసేకరణ అంశము ఎంపికలో ఏవేని పరిమితులు ఉన్నాయా?	29
9. సమాచారసేకరణ కోసం అంశాల ఎంపికపై మరియు అనవసరనకలును నివారించడం కోసం నియమావళిలో లభ్యంగా ఉన్న నిబంధనలు ఏమిటి?	30
10. నోడల్ అధికారి యొక్క అధికారాలు మరియు విధులు ఏమిటి?	30
11. అనవసరనకలును నివారించే నిమిత్తం గణాంకముల సేకరణపై ఆదేశాలను జారీచేసే ముందు సముచిత ప్రభుత్వము నెరవేర్చవలసిన లాంఛనాలు ఏమిటి?	31
12. సమాచారమును ఎవరు సేకరిస్తారు?	31
13. ఒక గణాంక అధికారి నియామకపు ప్రకటనలో తప్పకుండా ఉండవలసిన వివరాలేమిటి?	31
14. సమాచారాన్ని ఏ విధంగా సేకరిస్తారు?	32
15. సమాచారాన్ని ఎవరినుండి సేకరిస్తారు?	32
16. సమాచారదాతలు ఏమి చేయాలని ఆశిస్తున్నారు?	32
17. సమాచారసేకరణదారులు ఏ పనులు చేయాలని ఆశిస్తున్నారు?	33
18. ఎవరేని సమాచారదాత ఆవరణలోకి ప్రవేశించే హక్కును ఏవిధముగా ఉపయోగించుకోవలసి వుంటుంది?	33
19. గణాంక అధికారి మరియు సమాచారసేకరణ కోసం నియమించబడిన ఏజెన్సీ మధ్య ఉన్న సంబంధం ఏమిటి?	33
20. సముచిత ప్రభుత్వము యొక్క అధికారాలు మరియు కర్తవ్యాలు ఏమిటి?	33
21. గణాంక అధికారి అధికారాలు మరియు విధులు ఏమిటి?	34-35
22. చట్టము క్రింద గణాంకముల సేకరణ కోసం ఇతర ప్రభుత్వ కార్యాలయాల నుండి సముచిత ప్రభుత్వము లేదా గణాంక అధికారి ఎటువంటి సహాయాన్ని ఆశించవచ్చు?	36
23. సేకరించిన సమాచారాన్ని ఏ విధంగా ప్రచారం చేస్తారు?	36
24. వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని రహస్యంగా, భద్రంగా ఉంచేందుకు తీసుకోవాల్సిన చర్యలేమిటి?	36
25. ఏవేని కోర్టు ప్రాసీడింగులలో సాక్ష్యంగా వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించడంపై ఉన్న నిబంధనలు ఏమిటి?	37
26. ఏదేని సమాచారదాతకు సంబంధించి శిక్షించదగిన అపరాధములు మరియు జరిమానాలు ఏమిటి?	37
27. ఎవరేని సమాచారసేకరణదారును శిక్షించదగిన నేరాలు ఏమిటి మరియు జరిమానాలు ఏమిటి?	38
28. ఎవరేని వ్యక్తిని (సమాచారదాత లేదా సమాచారసేకరణదారు కాకుండా) శిక్షించదగు నేరాలు ఏమిటి మరియు జరిమానాలు ఏమిటి?	39
29. నేరాలను ఎవరు మరియు ఏవిధంగా విచారిస్తారు?	39
30. ప్రాసిక్యూషన్‌ను మంజూరుచేసే ముందు అనుసరించాల్సిన కార్యావిధానము ఏమిటి?	40
31. చట్టము క్రింద అర్హతగల న్యాయస్థానాల అధికారాలు ఏమిటి?	40
32. ‘మూల గణాంకములు’ అనగా ఏమిటి? ‘మూల గణాంకముల’ గురించి చట్టములో చేసిన నిబంధనలు ఏమిటి?	40
33. చట్టములోని ఏవైన నిబంధనలు ఇతర శాసనాలలో ఉండవచ్చునా? అంతర్దాం ఏమిటి?	41

34. పౌరులకు సమాచారాన్ని అందించే విషయంలో సమాచార హక్కు చట్టాన్ని ఈ చట్టము అధిగమిస్తుందా అనే విషయాన్ని వివరించండి?	41
35. ఈ చట్టము క్రిందగల నేరాలు భారత శిక్షాస్మృతిలో కూడా ఉన్నట్లయితే అట్టి నేరాలకు ఐ.పి.సి. క్రింద శిక్ష విధించవచ్చునా అనే విషయాన్ని వివరించండి?	41
36. చట్టములో సమకూర్చిన సబార్డినేట్ శాసన స్వభావం ఏమిటి?	41
37. సమాచార అనుసూచీలను నిర్దిష్టపరచడం కోసం సూత్రాలు ఏమిటి?	42
38. గణాంకముల సేకరణను పొరుగు సేవలకిచ్చేటపుడు, దృష్టిలో ఉంచుకోవాల్సిన నియమ నిబంధనలు, రక్షణ చర్యలు ఏమిటి?	43
39. డాక్యుమెంటేషన్ కోసం పొందుపరిచిన చర్యలేమిటి?	44
40. కాలానుగుణంగా చేసే నియమాలగురించి పార్లమెంటుకు ఏవిధంగా తెలియపరుస్తారు?	44
41. గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953 క్రింద చేపట్టిన లేదా చేపట్టే అవకాశమున్న ఏవేని అభియోగాలకు ఏమి జరుగుతుంది?	45
42. అనేక ప్రభుత్వ శాఖలు చట్టముతో సంబంధం లేకుండా గణాంక సర్వేలను నిర్వహిస్తున్నాయి. చట్టము క్రింద సర్వేలను నిర్వహించడం వారికి అవసరమా? అవసరమయినట్లయితే ప్రయోజనాలు ఏమిటి?	45
43. పరిపాలక గణాంకముల గణాంక సామర్థ్యాన్ని పెంచేందుకు ఏమి చేయవచ్చును?	45
44. ఏ రీతిలో అనవసరనకలును నిరోధించవచ్చును?	45
• ఎఫ్ ఏ క్యూల పై గణాంకములు మరియు కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వశాఖ - వివరణలు	46
• తెలంగాణ ప్రభుత్వము జారీచేసిన నోడల్ అధికారి నియామకపు ఉత్తర్వులు	47-48
• ప్రచురణకు సహకరించిన అధికారులు	49

అవతారిక

ఈ ముద్రణలో ఏప్రిల్ 1, 2014న ఉన్నట్లుగా గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 [2009 లోని 7వ చట్టము] యొక్క ప్రాధికృత తెలుగు పాఠము కలదు. ఈ పాఠమును 9 ఏప్రిల్ 2014 తేదీ గల భారత రాజపత్రము అసాధారణ భాగము XVI, అనుభాగము 1, సంఖ్య 1, సంపుటము 23లో 107 నుండి 120 వరకు గల పుటలలో ప్రచురించడమైనది.

ఈ తెలుగు పాఠమును, రాష్ట్రపతి ప్రాధికారముననుసరించి ప్రాధికృత పాఠముల (కేంద్ర శాసనముల) చట్టము, 1973 యొక్క 2వ పరిచ్ఛేదములోని ఖండము (ఎ) క్రింద ప్రచురించడ మైనది. అట్లు ప్రచురించిన మీదట, ఈ అనువాదము ఆ చట్టమునకు ప్రాధికృత తెలుగు పాఠమైనది.

న్యూ ఢిల్లీ,
తేదీ: 28 ఏప్రిల్, 2014.

పి.కె. మల్హోత్రా,
కార్యదర్శి, భారత ప్రభుత్వము.

PREFACE

This edition of the The Collection of Statistics Act, 2008 [Act No. 7 of 2009] as on 1st April, 2014 contains the authoritative text of that Act in Telugu which was published in the Gazette of India Extraordinary Part XVI, Section 1, No. 1, Vol. 23, dated 9th April, 2014 on pages from 107 to 120.

This Telugu text was published under the authority of the President under clause (a) of Section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 and on such publication it became the authoritative text of that Act in Telugu.

New Delhi,
Dated: 28th April, 2014.

P.K. MALHOTRA,
Secretary to Govt. of India.

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 యొక్క నేపథ్యము

రంగరాజన్ కమీషన్ సిఫార్సులు

డా॥ సి. రంగరాజన్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర మాజీ గవర్నర్ అధ్యక్షతన కేంద్ర ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన జాతీయ గణాంకముల కమీషన్ 2011 సంవత్సరములో ప్రభుత్వమునకు సమర్పించిన నివేదికలో గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953లోని ఈ క్రింది పరిమితులను తెలియజేసింది.

ప్రస్తుతము అమలులో ఉన్న గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953 పరిమిత ప్రయోజనంతో పారిశ్రామిక రంగంలోని కొంత భాగమైన వార్షిక పరిశ్రమల సర్వే నిర్వహణకు మాత్రమే ఉపయోగపడుతుంది. పారిశ్రామిక రంగంలో అధిక సంఖ్యలో గల చిన్నతరహా పరిశ్రమలను, ఈ వార్షిక పరిశ్రమల సర్వే పరిధి నుండి మినహాయించడమైనది. అదే విధముగా, రిజిస్టర్ కాని లేదా గృహరంగంలో అత్యధిక సంఖ్యలో నమోదు కాకుండా ఉన్న పారిశ్రామిక కార్యకలాపాలు అతిపెద్ద యూనిట్లను పోషిస్తూ, పారిశ్రామికేతర వినియోగదారుల కొరకు విలువలతో కూడిన వస్తువులను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి, కాని అట్టి కార్యకలాపాలు వార్షిక పరిశ్రమల సర్వే పరిధిలో లేవు. చట్టములోని సెక్షన్ 2(బి) ప్రకారం అన్ని వాణిజ్య సంస్థలను చట్టము పరిధిలోనికి తెచ్చే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ ఇంత వరకు ఆ ప్రయత్నము చేయలేదు. ఆర్థిక రంగములో సమాచార సాంకేతిక రంగము, బయోటెక్నాలజీ, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ మరియు సేవారంగము యొక్క వాటా వేగంగా పెరుగుతున్నందున, ఈ రంగాలను కూడా చట్టము పరిధిలో చేర్చవలసిన అవసరం ఉంది. పరిశ్రమలు మరియు వాటి అనుబంధ రంగాలలో చోటు చేసుకున్న అభివృద్ధి పరిణామాలను చేర్చడానికి, చట్టములోని నిబంధనలు దాటి సమాచారాన్ని సేకరించవలసి ఉంటుంది.

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953లో విచారణ చేయుటకు నిబంధన ఉన్నప్పటికీ, ఆశించినంత స్పందన లేదు. దీనికి ముఖ్య కారణం గరిష్ఠ జరిమానా అతిస్వల్పముగా రూ॥ 500/- గా ఉండడం, కాలపరిమితి దాటిన తరువాత, సిద్ధాంతపరంగా అట్టి జరిమానా రోజుకు రూ॥ 200/- చొప్పున పొడిగించుటకు నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ, దాదాపు దీనిని ఏనాడూ విధించలేదు. కొన్ని విషయాలలో లక్ష్యాన్ని అతికష్టం మీద సాధించినప్పటికీ, ఆశించినంత ప్రయోజనం చేకూరలేదని చెప్పవచ్చు. వాస్తవానికి వార్షిక పరిశ్రమల సర్వే పరిధిలో గల కర్మాగారాలు, అవసరమైన సమాచారమును చట్టబద్ధంగా నిర్ణీత నమూనాలో సమర్పించవలసి వున్నప్పటికీ ఆచరణ అందుకు అనుగుణంగా లేదు.

రంగరాజన్ కమీషన్, గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953నకు అవసరమైన చట్టపరమైన నిబంధనల పరిధిని విస్తరించడం లేక కొత్త చట్టము లేదా చట్టాలను రూపొందించవలసినదిగా సిఫార్సు చేయడమైనది. అవి ఏవనగా:

- (i) జాతీయ గణాంకముల కమీషన్, ప్రతిపాదించిన మూల గణాంకముల పరిధిలో గల ఏదైనా విషయమును చట్టము పరిగణలోనికి తీసుకొనుట;
- (ii) జాతీయ గణాంకముల కమీషన్ చేపట్టే ఎటువంటి సర్వేకైననూ, కోరిన సమాచారాన్ని విధిగా అందించుటకై వ్యక్తులను లేదా సంస్థలను ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేటు ఏజెన్సీలను బాధ్యులుగా చేయుట;
- (iii) గణాంక ప్రయోజనాల దృష్ట్యా ప్రభుత్వ సంస్థలతో సహా అన్ని సంస్థల రికార్డులను (పత్రాలను) పరిశీలించే అవకాశం కల్పించడం;
- (iv) సమాచారదాత సమకూర్చిన సమాచారాన్ని గోప్యంగా ఉంచడం, మరియు సున్నితమైన సమాచారమును తెలియజేయమని నిర్బంధించకుండుట, సమాచారదాత యొక్క వ్యక్తిగత గుర్తింపును న్యాయవిరుద్ధముగా ప్రచురించకపోవడం వంటి సమాచారదాత యొక్క హక్కులను పరిరక్షించడం;

- (v) సమాచారదాత సమాచారం ఇచ్చుటకు నిరాకరించిననూ లేదా ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చిననూ అందుకు తగిన జరిమాన విధించుట; మరియు
- (vi) చట్ట ప్రకారం ఏదైనా సర్వేనిమిత్తం సమాచారసేకరణ, పరిశీలన లేదా పంపిణీ చేయడానికి నియమింపబడిన గణాంక అధికారి సేకరించిన సమాచారాన్ని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా వక్రీకరించినా, లేదా తారుమారు చేసినా శిక్షార్హమైన నేరంగా పరిగణించుట.

కొత్త చట్టము యొక్క ఆవశ్యకత

ముందు తెలిపిన రంగరాజన్ కమిషన్ సిఫార్సులను పరిశీలించిన అనంతరం కేంద్ర ప్రభుత్వము, వివిధ ప్రభుత్వ స్థాయిలలో పెరుగుతున్న గణాంకముల అవసరాలకు తగినన్ని నిబంధనలు, గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953 లో లేవని అభిప్రాయపడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ స్థాయిలోను మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్థాయిలోనూ అనేక సర్వే కార్యకలాపాల ద్వారా సమాచారాన్ని కుటుంబాలు, సంస్థలు, కంపెనీలు, ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేటు సంస్థలు మొదలగువాటి నుండి స్వచ్ఛందంగా సేకరించవలసి ఉంటుంది. ఇది కాకుండా, అధికారులు చట్టాన్ని అమలు చేయడంలో భాగంగా వాటి నిబంధనలకనుగుణంగా వివిధ రకాల గణాంకముల సమాచారాన్ని సేకరించవలసి ఉంటుంది. ప్రత్యేక విషయాలను (subjects) కేటాయిస్తూ ప్రభుత్వం పంచాయితీలు మరియు నగరపాలకల రూపంలో ప్రవేశపెట్టిన మూడంచెల విధానంలో కొన్ని కొత్త సమాచార అంశాలను జోడించడమైనది. సరళీకరణ, ప్రయివేటీకరణ, ప్రపంచీకరణ (LPG) నేపథ్యంలో ఏర్పడిన అనుమతిరహిత/నియంత్రణ రహిత వ్యవస్థ ఫలితంగా వివిధ శాసనాలు/నిబంధనల అమలు ద్వారా ఉప-ఉత్పత్తిగాపొందే సమాచారసేకరణ వ్యవస్థ క్రమంగా తన ఉనికిని కోల్పోతున్నది. మార్కెట్ ఆధారిత ఆర్థికవ్యవస్థ వలన ప్రభుత్వరంగం గుర్తింపజేయడంలో ఉన్న చాలా రంగాలలో ప్రైవేటు రంగం యొక్క పాత్ర పెరుగుతూవస్తుంది. అందువలన కాలక్రమేణ ప్రణాళికలు మరియు విధాననిర్ణయాలకు గణాంక సమాచార ఆవశ్యకత కూడా విస్తరిస్తున్నది.

ముందు తెలిపిన కారణాలదృష్ట్యా, గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953 (1953లో 32వ)ని రద్దు చేస్తూ, కొత్త చట్టమైన గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008ని ఆమోదించడమైనది.

అధిసూచనలు

“గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008”ని 7 జనవరి 2009న పార్లమెంటు ఆమోదించినది. ఈ విషయాన్ని ప్రజల సమాచారం నిమిత్తము ప్రభుత్వ అధికారిక రాజపత్రములో 9 జనవరి, 2009న ప్రచురించడమైనది. మరియు అధిసూచన / నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఈ చట్టాన్ని 11 జూన్, 2010న అమలులోకి తేవడమైనది. ఈ చట్టము యొక్క నిబంధనలను “గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011” పేరుతో 16 మే, 2011న ప్రకటించడమైనది.

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 యొక్క ప్రధాన లక్షణాలు

‘గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953’తో పోల్చితే ‘గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008’ గణాంకముల సేకరణ పరిధిని అనేక విధాలుగా విస్తృతము చేయుచున్నది. ఈ చట్టము ‘గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953’లోని అనేక పరిమితులను అధిగమించుటకు ఉద్దేశించినది. ‘గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953’లోని నిబంధనలు మరియు ‘గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008’లోని ప్రధాన లక్షణాలు ఈ క్రింద తెలుపనైనది.

- (i) 1953 చట్టములో కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఏదేని పారిశ్రామిక లేక వాణిజ్యపరమైన ఏవేని గణాంకముల సేకరణకు అధిసూచన / నోటిఫికేషన్ చేయడానికి మాత్రమే అధికారము ఇవ్వబడినది. కొత్త చట్టములో పారిశ్రామిక / వాణిజ్య పరమైన సంస్థలేకాక వ్యక్తులు మరియు కుటుంబాల నుండి కూడా అన్నిరకాల గణాంకములు

సేకరించడానికి చట్టము యొక్క పరిధిని విస్తరించడమైనది. పంచాయతీలు మరియు నగరపాలక సంస్థల వంటి స్థానిక ప్రభుత్వాలకు కూడా ఈ కొత్త చట్టములో గణాంకములు సేకరించడానికి అధికారము ఇవ్వబడినది.

- (ii) 1953 చట్టములో కేంద్ర ప్రభుత్వము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు మాత్రమే గణాంకముల సేకరణ కొరకు గణాంక అధికారిని నియమించడానికి అధికారము ఇవ్వబడినది. కొత్త చట్టములో కేంద్ర లేదా రాష్ట్ర లేదా స్థానిక ప్రభుత్వాల యొక్క ఏదేని ప్రభుత్వశాఖ / సంస్థ ప్రతి అంశము (subject) కొరకు లేదా ప్రతి భౌగోళిక పరిధికి గణాంకముల సేకరణ కొరకు గణాంక అధికారిని నియమించుకొనవచ్చును. ఈ విధముగా కొత్త చట్టము, 1953 చట్టము యొక్క సహజ ప్రవృత్తిని నిలబెట్టడమే కాకుండా, దీని పరిధిలో స్థానిక ప్రభుత్వాలను కూడా చేర్చుతూ “సముచిత ప్రభుత్వము” యొక్క నిర్వచన పరిధిని విస్తృతపరిచినది.
- (iii) కొత్త చట్టములో, సముచిత ప్రభుత్వము ద్వారా నియమించబడిన ఎవరైన గణాంక అధికారికి అవసరమైన ఇన్‌పుట్, మానవవనరులు మొదలగు రూపాలలో సహకారం అందించడానికి ఏర్పాటు చేయబడినది. 1953 చట్టములో ఈ విధమైన ఏర్పాటు లేదు.
- (iv) 1953 చట్టములో సర్వేల నకలు నిరోధించడానికి మరియు గణాంకముల సేకరణలలో ప్రమాణాలు పాటించడానికి అవసరమైన యంత్రాంగాన్ని సూచించలేదు. కొత్త చట్టములో అనవసరనకలు నిరోధించడానికి నియమావళిని రూపొందించడానికి మరియు దేశానికి ముఖ్యమైన “మూల గణాంకముల”కు సంబంధించిన సమాచార సేకరణలో సాంకేతిక ప్రమాణాలను పాటించేలా చూడడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారము ఇవ్వబడినది.
- (v) 1953 చట్టములో, గణాంకముల సేకరణ పద్ధతి రిటర్న్స్ రూపంలో ఉండేది. గణాంక అధికారులు ప్రతి పారిశ్రామిక / వాణిజ్య సంస్థకు నోటీసు జారీచేసిన తరువాత అట్టి రిటర్న్సులను పొందేవారు. కొత్త చట్టములో, సమాచార సేకరణలో మౌఖిక ఇంటర్వ్యూలు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ రిటర్న్స్ వంటి పద్ధతులన్నిటిని కూడా చేర్చారు.
- (vi) 1953 చట్టము ప్రకారము, ఏదేని సమాచారదాత నుండి సేకరించిన సమాచారం, ఈ చట్టము క్రింద మరియు భారత శిక్షాస్మృతి (ఐపిసి) క్రింద న్యాయ విచారణకు మినహా ఇతర విధముగా ఉపయోగించరాదు. కొత్త చట్టములో సేకరించిన సమాచారము గణాంక అవసరాలకు మాత్రమే ఉపయోగిస్తారు మరియు ఈ చట్టము క్రింద న్యాయ విచారణకు కూడా ఉపయోగిస్తారు.
- (vii) 1953 చట్టములో అతిస్వల్పమైన జరిమానాలు మరియు సంక్షిప్తమైన నేరవిచారణ పద్ధతులు ఉండేవి. కొత్త చట్టములో ఈ పద్ధతులను సరళీకరించారు. సమాచారము సమర్పించని యెడల విధించే జరిమానాలు అధికము చేశారు. సమాచారసేకరణ సంస్థలకు నేరనిరూపణ భారాన్ని తొలగించుట కొరకు సంక్షిప్తశోధన పద్ధతుల ద్వారా, అభియోగాల నమోదు ప్రక్రియని సులభతరం చేశారు.
- (viii) జాతీయ ప్రాధాన్యత గల “మూల గణాంకములు” వంటి కొన్ని విషయాలను ప్రకటించడానికి సిద్ధాంతపరమైన ప్రమాణాలను, సమయపాలనను, విశ్వసనీయతను, సంపూర్ణతని పెంచే ఉద్దేశ్యముతో కొత్త చట్టములో తగిన ఏర్పాట్లు చేశారు.
- (ix) సమాచారసేకరణలో అనవసరనకలును నిరోధించడానికి తగిన నిబంధనలు కూడా కొత్త చట్టములో పొందుపరిచారు.

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008

(2009లోని 7వది)

[2009 జనవరి 7వ తేదీ]

ఆర్థిక, జనాభా, సామాజిక, శాస్త్రీయపరమైన మరియు పర్యావరణ అంశములపై గణాంకముల సేకరణకు వీలు కల్పించుటకు మరియు వాటికి సంబంధించిన లేక అనుషంగిక విషయములకైన చట్టము.

భారత గణరాజ్యపు యాబది తొమ్మిదవ సంవత్సరములో పార్లమెంటుచే ఈ క్రింది విధముగా శాసనము చేయబడినది:-

అధ్యాయము -I

ప్రారంభిక

సంగ్రహనామము,
విస్తరణ మరియు
ప్రారంభము.

1.(1) ఈ చట్టమును గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 అని పేర్కొనవచ్చును.

(2) ఇది, జమ్మూ మరియు కాశ్మీరు రాజ్యము మినహా యావద్భారత దేశమంతటికిని విస్తరించును.

(3) ఇది, కేంద్ర ప్రభుత్వము, అధికారిక రాజపత్రంలో అధిసూచన ద్వారా నియతం చేయునట్టి తేదీన* అమలులోనికి వచ్చును.

నిర్వచనములు.

2. ఈ చట్టంలో సందర్భాన్ని బట్టి అర్థం వేరుగా ఉన్నచే తప్ప,-

(ఎ) “ఏజెన్సీ” అను పదములో గణాంకముల సేకరణ కొరకు సముచిత ప్రభుత్వముచే వేరుగా లేక ఔట్ సోర్సింగ్ ద్వారా నియుక్తము చేసుకొనబడిన వ్యక్తి లేక వ్యక్తులు చేరియుండురు;

(బి) “సముచిత ప్రభుత్వము” అనగా-

3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద దానిచే జారీచేయబడిన ఆదేశము క్రింద గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించినంత వరకు

(i) కేంద్ర ప్రభుత్వములోని ఏదేని మంత్రిత్వ శాఖ లేక శాఖ; లేదా

(ii) రాజ్య ప్రభుత్వము లేక సంఘ రాజ్య క్షేత్ర పరిపాలనలోని ఏదేని మంత్రిత్వ శాఖ లేక శాఖ; లేదా

(iii) ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము, అనగా పంచాయితీలు లేక సందర్భానుసారము పురపాలకాలు.

*11-06-2010, ఎస్.ఓ.1416(ఈ), తేదీ 9-06-2010 ద్వారా

1/ G107

1932లోని 9వది.
1956లోని 1వది.
1860లోని 21వది.

(సి) “సమాచార దాత” అనగా గణాంకముల సమాచారమును అందించు లేక అందించవలసియున్న ఎవరేని వ్యక్తి అని అర్థము. ఇందులో వ్యక్తులకు సంబంధించి ఆక్రమణదారు లేక పర్సన్-ఇన్-ఛార్జ్ లేక యజమాని లేక అతని ప్రాధికారమును పొందిన ప్రతినిధి లేదా భారత భాగస్వామ్య చట్టము, 1932 క్రింద రిజిస్టరైన ఫర్ము, లేదా ఏదేని సహకార సంఘముల చట్టము క్రింద రిజిస్టరైన సహకార సంఘము లేదా కంపెనీల చట్టము, 1956 క్రింద రిజిస్టరైన కంపెనీ లేదా సంఘముల రిజిస్ట్రీకరణ చట్టము, 1860 క్రింద రిజిస్టరైన సంఘము లేక తత్సమయమున అమలులోనున్న ఏదేని శాసనము క్రింద రిజిస్టరైన లేక గుర్తింపు పొందిన ఏదేని అసోసియేషను చేరియుండును;

(డి) “సమాచార అనుసూచి” అనగా ఈ చట్టము క్రింద గణాంక ప్రయోజనముల కొరకు సమాచారమును నమోదు చేయబడిన లేక రికార్డు చేయబడిన లేదా నమోదు చేయుటకు లేక రికార్డు చేయుటకైన ఏదేని పుస్తకము, దస్తావేజు, ప్రరూపము, కార్డు, టేపు, డిస్కు లేక ఏదేని నిల్వచేయు మాధ్యమము అని అర్థము;

(ఇ) “విహిత” అనగా ఈ చట్టము క్రింద చేయబడిన నియమముల ద్వారా విహితపరచబడిన అని అర్థము;

(ఎఫ్) “నమూనా తీయుట” అనగా క్షేత్ర పరిశీలనకు సంకతమైన వ్యక్తుల లేక సంబంధిత మొత్తము యూనిట్ల సంఖ్య యొక్క అనుపాతమునకు సంబంధించి సేకరించిన సమాచారమునకు గణాంకముల సాంకేతికతను వర్తింపజేయుట ద్వారా ప్రత్యేకమైన క్షేత్ర పరిశీలనకు సంబంధించిన సమాచారమును పొందుటకైన గణాంక ప్రక్రియ అని అర్థము;

(జి) “గణాంక సర్వే” అనగా సముచిత ప్రభుత్వము ద్వారా ఈ చట్టము లేక ఏదేని ఇతర సంబంధిత చట్టము క్రింద సముచిత గణాంకముల ప్రక్రియల ద్వారా ప్రాసెస్ చేయు మరియు సంక్షిప్తము చేయు ప్రయోజనముల కొరకు పరిశీలన రంగములోని సమాచార దాతలందరి నుండి దాని యొక్క నమూనా నుండి పూర్తిగా లేక ప్రాథమికంగా సమాచారమును సేకరించుటకైన జనాభా లెక్కలు లేక సర్వే అని అర్థము;

(హెచ్) “గణాంకములు” అనగా సముచిత ప్రభుత్వముచే ప్రత్యేకముగా లేక ఎక్కువ మొత్తములో లేక సంఖ్యలలో గణాంకములను సేకరించుట, వర్గీకరించుట మరియు వాటిని ఉపయోగించుటకు, గణాంక సర్వేలు ప్రచురించబడిన లేక ప్రచురించబడని ప్రరూపములోని గణాంక విశ్లేషణను పరిపాలనాపరమైన మరియు రికార్డుల రిజిస్ట్రేషను మరియు ఇతర ప్రరూపములు మరియు కాగితముల నుండి పొందిన గణాంకములు అని అర్థము;

(ఐ) “గణాంకముల అధికారి” అనగా ఈ చట్టము యొక్క 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద జారీచేయబడిన ఏదేని ఆదేశపు ప్రయోజనముల కొరకు 4వ పరిచ్ఛేదము క్రింద నియమించబడిన ఎవరేని అధికారి అని అర్థము;

అధ్యాయము - II

గణాంకముల సేకరణ.

గణాంకముల సేకరణ.

3. సముచిత ప్రభుత్వము, అధికారిక రాజపత్రములో అధిసూచన ద్వారా ఆర్థిక, జనాభా, సామాజిక, శాస్త్రీయపరమైన మరియు పర్యావరణ అంశములపై గణాంకముల సర్వే ద్వారా లేక ఇతర విధముగా గణాంకములను సేకరించవలసినదిగా ఆదేశించవచ్చును మరియు అటు తరువాత ఆ గణాంకములకు సంబంధించి ఈ చట్టము యొక్క నిబంధనలను వర్తింపజేయవలెను.

అయితే,-

- (ఎ) ఈ పరిచ్ఛేదములోనున్నదేదియు, సంవిధానపు ఏడవ అనుసూచిలోని సూచి-I(సంఘసూచి)లో నిర్దిష్టపరచబడిన ఏదేని నమోదుల క్రిందకు వచ్చు ఏదేని విషయమునకు సంబంధించిన గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించి ఏదేని ఆదేశమును జారీచేయుటకు రాజ్య ప్రభుత్వము, లేక సంఘ రాజ్య క్షేత్ర పరిపాలన లేక ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వమునకు ప్రాధికారమొసగబడినట్లుగా భావించరాదు; లేదా
- (బి) ఈ పరిచ్ఛేదము క్రింద ఏదేని విషయమునకు సంబంధించిన గణాంకముల సేకరణకు కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏదేని ఆదేశమును జారీచేసినచో, కేంద్ర ప్రభుత్వముచే అట్టి గణాంకముల సేకరణ పూర్తిచేయబడునంత వరకు, కేంద్ర ప్రభుత్వపు పూర్వానుమతితో తప్ప, రాజ్య ప్రభుత్వము లేదా సంఘ రాజ్య క్షేత్ర పరిపాలన లేక ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము అదేవిధమైన ఏదేని ఆదేశమును జారీచేయరాదు; లేదా
- (సి) ఈ పరిచ్ఛేదము క్రింద ఏదేని విషయమునకు సంబంధించిన గణాంకముల సేకరణ కొరకు రాజ్య ప్రభుత్వము లేక సంఘ రాజ్య క్షేత్ర పరిపాలన లేక ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము ఆదేశము జారీచేసినపుడు, అట్టి గణాంకములు రెండు లేక అంతకంటే ఎక్కువ రాజ్యములు లేక సంఘరాజ్య క్షేత్రములకు సంబంధించి సేకరించవలసి ఉన్న సందర్భములలోనే తప్ప, రాజ్య ప్రభుత్వముచే సేకరించబడు గణాంకముల సేకరణ పూర్తియగునంత వరకు అదేవిధమైన ఏదేని ఆదేశమును కేంద్ర ప్రభుత్వము జారీచేయరాదు.

గణాంకముల అధికారిని నియమించుటకు సముచిత ప్రభుత్వము నకు అధికారములు మున్నగునవి.

4.(1) సముచిత ప్రభుత్వము, తనచే ఆదేశింపబడిన ఏదేని గణాంకముల సేకరణ నిమిత్తము ఒక అధికారిని ఏదేని భౌగోళిక యూనిట్ కు గణాంకముల అధికారిగా నియమించవచ్చును లేక నియమించబడునట్లు చూడవలెను.

(2) సముచిత ప్రభుత్వము, నిర్దిష్టపరచబడిన ఏదేని భౌగోళిక యూనిట్ లోని గణాంకములను సేకరించుటకు, సహాయపడుటకు లేక పర్యవేక్షించుటకు ఏదేని ఏజెన్సీని లేక అట్టి ఏజెన్సీలలో పనిచేయుచున్న వ్యక్తులను నియమించవచ్చును మరియు అట్లు నియమించబడినట్టి ఏజెన్సీలు లేక వ్యక్తులు తదనుసారముగా పనిచేయుటకు బద్ధులైయుండవలెను.

(3) సముచిత ప్రభుత్వము, తనచే ఆదేశింపబడిన గణాంకముల సేకరణ నిమిత్తము విహితపరచబడునట్టి నియమములు మరియు షరతులు, మరియు అట్టి సంరక్షణలతో ఏదేని ఏజెన్సీ లేక కంపెనీ లేక వ్యవస్థ లేక అసోసియేషను లేక వ్యక్తిని కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై నియమించవచ్చును.

(4) సముచిత ప్రభుత్వము, ఏదేని ఏజెన్సీ లేక అట్టి ఏజెన్సీలలో పనిచేయుచున్న వ్యక్తులను నియమించుట మరియు ఏదేని ఏజెన్సీ లేక కంపెనీ లేక వ్యవస్థ లేక వ్యక్తుల యొక్క అసోసియేషనును కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై భౌగోళిక యూనిట్ లోపల నియమించుటకై ఉప-పరిచ్ఛేదము (2) మరియు (3)ల ద్వారా తనపై ఒసగబడినట్టి అధికారమును తాను సబబని భావించునట్టి ఎవరేని గణాంక అధికారికి ప్రత్యాయోజనము చేయవచ్చును.

(5) సముచిత ప్రభుత్వము, సమాచార దాత ద్వారా గణాంకముల సమాచారమును కోరిన వివరములు లేక ఎంత అంతరావధి లోపు మరియు ఏ గణాంక అధికారికి సమకూర్చవలెనో ఆ వివరములతో కూడిన ప్రరూపమును ఉత్తర్వు ద్వారా నిర్దిష్టపరచవలెను.

(6) సముచిత ప్రభుత్వము, 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద తనచే జారీచేయబడిన ఆదేశము క్రింద గణాంకముల సేకరణ నిమిత్తము ఉప-పరిచ్ఛేదము (5) క్రింద ఒసగబడిన అధికారమును తాను సబబని భావించునట్టి ఎవరేని గణాంక అధికారికి ప్రత్యాయోజనము చేయుటను ఉత్తర్వు ద్వారా అధికారిక రాజపత్రములో ప్రచురింపజేయవలెను.

సమాచారమును
తెప్పించుకొనుటకై
గణాంకాధికారి
అధికారము.

5. గణాంకాధికారి, తాను సదరు అధికారిగా నియమించబడిన ఏదేని భౌగోళిక యూనిట్ లో ఏదేని నిర్దిష్టపరచబడిన విషయముపై గణాంకముల సేకరణ నిమిత్తము,-

- (ఎ) 4వ పరిచ్ఛేదపు ఉప-పరిచ్ఛేదము (5) క్రింద నిర్దిష్టపరచబడిన సమాచారమును లేక దానిని భర్తీచేయు నిమిత్తము ఎవరేని సమాచారదాత సమకూర్చవలసిన సమాచారమును సమర్పించవలసినదిగా వ్రాతపూర్వకముగా అతనిని కోరుతూ ఎవరేని సమాచారదాతకు నోటీసును అందజేయవలెను లేక అందజేయబడునట్లు చూడవచ్చును; లేదా
- (బి) ఎవరేని సమాచార దాత నుండి కోరబడవలసిన విషయమునకు సంబంధించిన అన్ని ప్రశ్నలను తయారు చేయవచ్చును; లేదా

(సి) అట్లు నిర్దిష్టపరచిన వివిధ రకముల సమాచారమును టెలిఫాక్స్ లేక టెలిఫోను లేక ఇ-మెయిలు లేక ఏదేని ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ పద్ధతి లేక వివిధ పద్ధతుల కలయిక ద్వారా ఆపేక్షించవచ్చును.

సమాచారదాతల యొక్క కర్తవ్యము.

6. ఈ చట్టపు నిబంధనల క్రింద ఏదేని సమాచారమును సమర్పించవలసినదిగా కోరబడిన సమాచారదాత అట్లు కోరిన సమాచారమును తనకు తెలిసియున్నంత వరకు లేక తాను విశ్వసించియున్నంత వరకు విహితపరచబడిన రీతిలో సమర్పించుటకు బాధ్యుడై యుండును; మరియు ఏదేని నమూనా ప్రక్రియ కారణంగా ప్రత్యేక తరగతి లేక వ్యక్తుల బృందం లేక యూనిట్ల సమాచారము యొక్క ఏదేని భాగమును సమర్పించవలసినదిగా కోరినపుడు, అట్లు కోరబడిన సమాచారమును అందించుటలో ఎవరేని సమాచారదాత యొక్క వైఫల్యమును సమర్పించుకొనరాదు.

ఏజెన్సీలన్నియు సహాయపడుట.

7. ప్రతి ఏజెన్సీ, గణాంకాధికారి లేక అతనిచే వ్రాతపూర్వకముగా ప్రాధికార మొసగబడిన వ్యక్తి లేక ఏజెన్సీ తన కృత్యములను నిర్వర్తించుటకు అవసరమైనట్టి సహాయ సహకారమును మరియు అట్టి సమాచారమును సమకూర్చవలెను మరియు తనిఖీకి మరియు పరిశీలనకు వీలుగా అవసరమగునట్టి రికార్డులను, ప్లానులను మరియు ఇతర దస్తావేజులను అందుబాటులో ఉంచవలెను.

రికార్డులు లేదా దస్తావేజులను పొందే హక్కు.

8. ఈ చట్టము క్రింద ఏవేని గణాంకముల సేకరణ కొరకు గణాంకాధికారి లేక ఈ విషయములో అతనిచే వ్రాతపూర్వకంగా ప్రాధికారమొసగబడిన ఎవరేని వ్యక్తికి, ఈ చట్టము క్రింద ఏదేని సమాచారము అందించవలసియున్న ఎవరేని సమాచారదాత స్వాధీనములోనున్న ఏవేని సంబంధిత రికార్డులు లేక దస్తావేజులు పొందే హక్కు కల్గి యుండును మరియు అట్టి రికార్డులు లేక దస్తావేజులు ఉంచినారని తాను విశ్వసించునట్టి ఏవేని ఆవరణలోనికి యుక్తమైన సమయములో ప్రవేశించి మరియు తనిఖీ చేయవచ్చును లేక సంబంధిత రికార్డుల లేక దస్తావేజుల ప్రతులను తీసుకొనవచ్చును లేక ఈ చట్టము క్రింద సమర్పించ వలసియున్న ఏదేని సమాచారమును పొందుటకు అవసరమైనట్టి ఏవేని ప్రశ్నలను అడుగవచ్చును.

అధ్యాయము - III

కొన్ని సందర్భాలలో సమాచారము వెల్లడిచేయుట మరియు వాటి ఉపయోగమునకై ఆంక్షలు.

సమాచార భద్రత.

9.(1) ఈ చట్టము క్రింద గణాంకాధికారికి లేక ప్రాధికారమొసగబడిన ఎవరేని వ్యక్తికి లేక ఏజెన్సీలకు సమర్పించబడిన సమాచారమును గణాంకముల ప్రయోజనములకు మాత్రమే ఉపయోగించవలెను.

(2) ఈ చట్టము క్రింద గణాంకముల యొక్క సేకరణ పనిలో నిమగ్నమైయున్న లేక అట్టి సేకరణ వలన పారిణామిక గణాంకములను తయారుచేయు వ్యక్తి కానట్టి ఇతర వ్యక్తిని ఈ చట్టము క్రింద అభియోగ ప్రయోజనములకు తప్ప, ఏదేని సమాచార అనుసూచిని చూడడానికి లేక అడుగబడిన ప్రశ్నకు ఏదేని సమాధానం చెప్పడానికి అనుమతించరాదు.

(3) ఈ చట్టము క్రింద అభియోగము యొక్క ప్రయోజనము కొరకు తప్ప, ఏదేని సమాచార అనుసూచిలోనున్న సమాచారమును మరియు అడగబడిన ఏదేని ప్రశ్నకు సమాధానమును విడిగా ప్రచురింపచేయరాదు లేక సమాచార దాతల యొక్క గుర్తింపును దాచకుండా ఏదేని ఏజెన్సీకి వెల్లడి చేయరాదు.

(4)(ఎ) సమాచార దాత ఆ రీతిలో వాటి ప్రచురణకు సమ్మతించినపుడు; లేక

(బి) సంబంధిత ఏజెన్సీ లేక దానిలోని ఎవరేని ఉద్యోగిచే వారి ప్రచురణా రీతి సహేతుకంగా లేదని ముందుగా తెలిసిగొనబడినపుడు,

తప్ప, తొలగింపు ప్రక్రియ ద్వారా చేసినప్పటికి సమాచారాన్ని ఇచ్చిన సమాచార దాతకు సంబంధించిన వివరాలను ఎవరేని వ్యక్తి (వివరాలను ఇచ్చిన సమాచార దాత కానట్టి ఇతర వ్యక్తి) ఏవేని వివరాలను గుర్తించకుండా నివారించడానికి వీలుగా ఏదేని ఏజెన్సీ ప్రచురించిన గణాంకముల సమాచారమంతటిని అట్టి రీతిలో ఏర్పాటుచేయవలెను.

(5) ఉప-పరిచ్ఛేదము (4) నిమిత్తము, కేంద్ర ప్రభుత్వము తాను అవసరమని భావించునట్టి నియమములను లేక అట్టి ఏర్పాట్లను చేయవచ్చును.

కొంత మేరకు
సమాచారమును వెల్లడి
చేయుటకు సముచిత
ప్రభుత్వమునకు
ప్రాధికారము.

10. ఈ చట్టము యొక్క 9వ పరిచ్ఛేదములోనున్న నిబంధనలలో ఏమియున్నప్పటికిని, సముచిత ప్రభుత్వము ఈ క్రింది సమాచారమును వెల్లడి చేయవచ్చును, అవేవనగా:-

(ఎ) సమాచార దాతచే సమర్పించబడిన సమాచారం విషయంలో దాని వెల్లడికి సమాచారదాతచే లేదా సదరు సమాచార దాతచే ప్రాధీకృతుడైన ఎవరేని వ్యక్తిచే వ్రాత పూర్వకముగా ఆమోదించబడినపుడు;

(బి) ఏదేని చట్టము క్రింద లేక పబ్లిక్ దస్టావేజుగా ప్రజలకు ఇతర విధముగా అందుబాటులోనున్న సమాచారము;

(సి) విషయ సూచిక రూపంలో ఉన్న సమాచారం లేదా వారికి కేటాయించిన సమాచార దాతల పేర్లు మరియు చిరునామాల జాబితా వర్గీకరణతో పాటు ఏవేని ఉన్నచో మరియు నిమగ్నమైన వ్యక్తుల సంఖ్య.

యదార్థమైన పరిశోధన
లేక గణాంకముల
నిమిత్తము సమాచార
అనుసూచీలను
వెల్లడి చేయుట.

11.(1) ఈ చట్టము యొక్క 9వ పరిచ్ఛేదములోనున్న నిబంధనలలో ఏమి ఉన్నప్పటికిని, సముచిత ప్రభుత్వము ఇతర ఏజెన్సీ లేదా వ్యక్తి లేదా సంస్థలు లేదా విశ్వ విద్యాలయములకు వాటి కృత్యములు మరియు కర్తవ్యములను పురస్కరించుకొని కేవలం వాటి యదార్థమైన పరిశోధన లేక గణాంకముల నిమిత్తము వైయక్తిక రిటర్నులు లేక ప్రరూపములు లేక సమాచార అనుసూచీలను వెల్లడి చేయవచ్చును.

(2) ఈ క్రింది పరిస్థితులలో తప్ప,- ఈ పరిచ్ఛేదమును పురస్కరించుకొని ఎటువంటి వైయక్తిక రిటర్ను లేదా సమాచార అనుసూచీలను వెల్లడి చేయరాదు.

(ఎ) అనుసూచీని లేక సంబంధిత సమాచారమును సమకూర్చిన సమాచారదాత యొక్క పేరు మరియు చిరునామాను తొలగించినపుడు;

(బి) పరిశోధన లేక గణాంక ప్రణాళికతో ప్రమేయమున్న ప్రతి ఏజెన్సీ లేక వ్యక్తి లేక సంస్థలు లేక విశ్వవిద్యాలయములు, వాటికి వెల్లడించిన అనుసూచీలను యదార్థమైన పరిశోధన లేక గణాంకముల ప్రయోజనములకు మాత్రమే ఉపయోగించుటకు ప్రఖ్యానించినపుడు; మరియు

(సి) అట్టి వెల్లడిచేయు సముచిత ప్రభుత్వము, అనుసూచీలు మరియు దాని లోనున్న ఏదేని సమాచారము యొక్క భద్రతకు భంగము కలుగదని సంతృప్తి చెందినపుడు.

(3) ఏదేని పరిశోధన మరియు గణాంకముల ప్రణాళిక యొక్క ప్రచురింపబడిన ఫలితములు, ఈ చట్టము క్రింద ప్రచురింపదగిన గణాంకముల సేకరణ కొరకు ప్రాధికార మొసగబడిన ఏదేని ఏజెన్సీ సేకరించిన దానికంటే ఏదేని ఎక్కువ సమాచారమును బహిరంగపరచరాదు.

(4) ఈ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రతి ఏజెన్సీ లేక వ్యక్తి లేక సంస్థలు లేక విశ్వ విద్యాలయములు ఎవరికైతే ఏదేని వైయక్తిక రిటర్ను లేక సమాచార అనుసూచీని వెల్లడి చేసినారో, వారు గణాంకముల సేకరణను వెల్లడి చేయుటకు, అందులోని ఏదేని అనుసూచీలను మరియు సమాచారమునకు సంబంధించి ప్రాధికారమొసగబడిన ఏజెన్సీచే ఇవ్వబడిన ఆదేశాలను పాటించవలసియుండును.

చారిత్రాత్మకమైన
దస్తావేజుల వెల్లడి.

12. ఈ చట్టపు 9వ పరిచ్ఛేదములో ఏమి ఉన్నప్పటికిని, సముచిత ప్రభుత్వము, చారిత్రాత్మకమైన ప్రాముఖ్యము పొందినవిగా భావించు సమాచార అనుసూచీలకు సంబంధించినట్టి దస్తావేజులను విడుదల చేయవచ్చును.

రికార్డు చేయబడిన
సమాచారము
యొక్క భద్రత.

13. గణాంకములను సేకరించుటకు ప్రాధికారమొసగబడిన గణాంకాధికారి లేక ఎవరేని వ్యక్తి లేక ఏజెన్సీ ఈ చట్టమును పురస్కరించుకొని సేకరించిన ఏదేని గణాంక

సమాచారమును వైయక్తిక రిటర్నులు, సమాచార అనుసూచీలు, వర్కు షీట్లు లేదా ఏదేని ఇతర రహస్యమూలము నుండి కార్డులు, టేపులు, డిస్కులు, ఫిల్ము లేక ఏదేని ఇతర సాధనముల ద్వారా వివరములను ప్రాసెస్సు చేయు, నిల్వచేయు లేదా పునరుత్పాదన చేయు నిమిత్తము క్రోడీకరించిన లేదా సాధారణ భాష చిహ్నములతోనైననూ కాపీచేయున పుడు లేక నమోదు చేయునపుడు ఈ చట్టము యొక్క భద్రతా నిబంధనలను పాటించుటకు అవసరమైనట్టి చర్యలను తీసుకొనవలెను మరియు తీసుకొనబడునట్లు చూడవలెను.

సమాచారమును ఉపయోగించుటపై ఆంక్షలు.

14. ఈ చట్టము క్రింద ఇతర విధముగా నిబంధించబడిననే తప్ప,-

(ఎ) ఈ చట్టమును పురస్కరించుకొని పొందినటువంటి సమాచారమును మరియు ఎవరేని సమాచారదాత స్వాధీనములోనున్న ఎటువంటి సమాచార ప్రతిని వెల్లడి చేయరాదు లేక ఏవేని ప్రొసీడింగులలో వేటివైననూ సాక్ష్యముగా ఉపయోగించరాదు; మరియు

(బి) ఈ చట్టము క్రింద నిబంధించబడిన రీతిలో తప్ప,

ఏవేని గణాంకాలను సేకరించడంలో అధికార హోదా కారణంగా ఏదేని సమాచారాన్ని పొందగల వ్యక్తి ఈ చట్టాన్ని అమలుచేయు క్రమంలో పొందిన ఏదేని సమాచారం విషయంలో సమాచారం లేదా ఏదేని అనుసూచీ, దస్తావేజును లేదా రికార్డును సమర్పించ దానికి సంబంధించి మౌఖిక సాక్ష్యాన్ని ఇవ్వడం కోసం ఏవేని ప్రొసీడింగులలో దేనినైనా వెల్లడి చేయడానికి బలవంతం చేయరాదు.

అధ్యాయము-IV

అపరాధములు మరియు శాస్తులు

వివరములను అందించుటలో నిర్లక్ష్యము లేక నిరాకరణకు శాస్త్రీ.

15.(1) ఈ చట్టము మరియు దానిక్రింద చేయబడిన నియమముల యొక్క ఏదేని నిబంధన ప్రయోజనముల కొరకు లేక దాని క్రింద కోరబడిన ఖాతా పుస్తకములు, ఓచర్లు, దస్తావేజులు లేక ఇతర వ్యాపార రికార్డులను సమర్పించుటలో విఫలులైన వారెవరైనను లేదా అతనికి ఇచ్చిన లేదా పంపిన ఏదేని సమాచార అనుసూచిలో లేదా రిటర్నులో కోరబడిన వివరములను నింపి అందచేయుటకు నిర్లక్ష్యం వహించిన లేక నిరాకరించిన వారెవరైనను లేదా అతనికి పంపిన ఏదేని ప్రశ్నకు లేదా పరిశీలనకు సమాధానమిచ్చుటకు నిర్లక్ష్యము వహించిన లేక నిరాకరించిన వారెవరైనను ఒక వేయి రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను, కంపెనీ విషయములో ఐదు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను శిక్షింపదగియుండును.

(2) ఒక అపరాధమునకు దోషస్థాపితుడైన ఒక వ్యక్తి లేక కంపెనీని ఉప-పరిచ్ఛేదము (1) క్రింద బాధ్యతల నుండి అతనిని లేక దానిని విముక్తుని చేయవు మరియు దోషస్థాపన యొక్క తేదీ నుండి పదునాలుగు దినములు ముగిసిన తరువాత వివరములను అందించుటకు లేక ప్రశ్నకు లేక పరిశీలనకు సమాధానమిచ్చుటకు నిర్లక్ష్యము వహించుటను లేక నిరాకరించుటను కొనసాగించినచో, అప్పుడు అతడు లేక అది ఇంకనూ ఒక వేయి రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక కంపెనీ విషయములో అయితే మొదటి దాని తరువాత వైఫల్యము కొనసాగునంత వరకు ప్రతి దినమునకు ఐదు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను శిక్షింపబడదగి యుండును.

తప్పుడు వాఙ్మూలం
ఇచ్చినందుకు
శాస్తి.

16. ఈ చట్టము క్రింద బుద్ధిపూర్వకంగా ఏదేని తప్పుడు లేక తప్పుడు దోషపట్టించు వాఙ్మూలం ఇచ్చు లేదా ఏదేని సమాచార అనుసూచిలో లేక రిటర్నును నింపి అందించుటలో లేదా ఈ చట్టము లేక దాని క్రింద చేయబడిన నియమముల క్రింద అతనిని అడగబడిన ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుటలో ముఖ్య లోపము చేయు వారెవరైనను, ఆరు మాసముల వరకు విస్తరించగల కాలావధికి సాధారణ కారావాసముతోను లేక ఒక వేయి రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక కంపెనీ విషయములో అయితే ఐదు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడదగి యుండును.

సమాచార అనుసూచిలను
వికృతపరచడం లేక
విరూపం చేసినందుకు
శాస్తి.

17. ఈ చట్టము క్రింద సేకరించిన వివరములను కలిగియున్న ఏదేని సమాచార అనుసూచి, ప్రరూపము లేక ఇతర దస్తావేజును నాశనము చేయు, విరూపముచేయు, తొలగించు లేక వికృతం చేయు లేక అట్టి వివరములను కోరు వారెవరైనను ఆరు మాసముల వరకు విస్తరించగల కాలావధికి సాధారణ కారావాసముతోను లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక కంపెనీ విషయములో అయితే పదివేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడదగియుండును.

ఉద్యోగులను
ఆటంకపరచినందుకు
శాస్తి.

18. ఈ చట్టము క్రింద ఎవరేని ఉద్యోగి తనపై ఒసగబడిన ఏదేని అధికారమును వినియోగించుటలో లేక కృత్యమును నిర్వర్తించుటలో జోక్యము కలిగించుకొను, అతనిని అడ్డుకొను లేక ఆటంకపరచు వారెవరైనను, ఆరుమాసముల వరకు విస్తరించగల కాలావధికి సాధారణ కారావాసముతోను లేదా రెండువేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక కంపెనీ విషయములో అయితే పదివేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడదగియుండును.

ఇతర అపరాధములకు
శాస్తి.

19.(ఎ) ఈ చట్టము క్రింద ఏదేని నిబంధనను ఉల్లంఘించునట్లు ప్రవర్తించు లేక ఈ చట్టము క్రింద విధించబడిన ఏదేని అవసరమును నెరవేర్చుటలో విఫలమైన; లేదా

(బి) ఎవరేని గణాంకముల అధికారికి లేక ఏదేని ఏజెన్సీని లేక దాని ఎవరేని ఉద్యోగినిబుద్ధిపూర్వకముగా మోసగించు లేక మోసగించుటకు ప్రయత్నించు, వారెవరైనను, ఆరుమాసముల వరకు విస్తరించగల కాలావధికి సాధారణ కారావాసముతోను లేక రెండువేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక కంపెనీ విషయములో అయితే పదివేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడదగియుండును.

ఉద్యోగులు కృత్యములను నిర్వర్తించుటలో మరియు కర్తవ్యముల నిర్వహణలో విఫలమైనందుకు శాస్తి.

20. ఈ చట్టము క్రింద ఏదేని కృత్యమును లేక కర్తవ్యములను నిర్వహించుటకు నియుక్తుడైన ఎవరేని వ్యక్తి,-

- (ఎ) శాసన సమ్మతమైన కారణం లేకుండ తన కృత్యమును నిర్వర్తించకుండుట లేదా తెలిసియుండియు ఏదేని తప్పుడు ప్రఖ్యానమును, వివరణను, లేక రిటర్నును చేసినచో; లేదా
- (బి) తన కృత్యములను నిర్వర్తించుటలో నటించు లేక తాను పొందుటకు ప్రాధీకృతుడు కాకున్ననూ సమాచారమును పొందుగోరిన లేక పొందుటకు అపేక్షించినచో; లేదా
- (సి) ఈ చట్టమును పురస్కరించుకొని సేకరించిన సమాచార అనుసూచిలలో చేర్చిన లేక నమోదు చేసిన సమాచారము యొక్క గోప్యతను కాపాడుటలో విఫలమైన యెడల, ఈ చట్టము క్రింద అనుమతించబడిననే తప్ప, ఈ చట్టము క్రింద ఎవరేని సమాచార దాతచే సమర్పించబడిన ఏదేని సమాచారము లేక ఏదేని అనుసూచితో నింపిన సమాచార గోప్యతను బహిరంగపరచినచో,

ఆరుమాసముల వరకు విస్తరించగల కాలావధికి సాధారణ కారావాసముతోను లేదా రెండువేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక కంపెనీ విషయములో అయితే పదివేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడదగియుండును.

ఉద్యోగి యొక్క ప్రతిరూప వర్తనమునకు శాస్తి.

21. ఈ చట్టము యొక్క నిబంధనల క్రింద గణాంకముల సేకరణకు ప్రాధికార మొసగబడని, కాని అట్లు చేయుటకు ప్రాధికారమొసగబడినట్లుగా మాటల ద్వారా, నడవడి ద్వారా లేక వైఖరి ద్వారా నటించు వారెవరైనను, ఆరుమాసముల వరకు విస్తరించగల కాలావధికి సాధారణ కారావాసముతోను లేదా రెండువేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను, కంపెనీ విషయములో అయితే పదివేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడదగియుండును.

సాధారణ శాస్తి.

22. ఈ పరిచ్ఛేదములో కాకుండ ఎక్కడైనను శాస్తిని విహితపరచబడని యెడల ఈ చట్టము క్రింద అపరాధమును చేసిన వారెవరైనను, ఆరుమాసముల వరకు విస్తరించగల కాలావధికి సాధారణ కారావాసముతోను లేదా రెండువేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక కంపెనీ విషయములో అయితే పదివేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతోను లేక రెండింటితోను శిక్షింపబడదగియుండును.

కంపెనీలచే అపరాధములు.

23.(1) ఈ చట్టము క్రింద అపరాధమును ఒక కంపెనీ చేసియుండిన యెడల, ఆ కంపెనీ వ్యాపార నిర్వహణ నిమిత్తం ఇన్-ఛార్జి వహించు మరియు బాధ్యత వహించు సమయంలో అపరాధము చేసిన ప్రతియొక వ్యక్తియు మరియు ఆ కంపెనీయు ఆ అపరాధమును చేసిన దోషిగా భావించవలెను మరియు తదనుసారముగా చర్యలు జరుపబడి శిక్షింపబడుటకు పాత్రుడగును:

అయితే, అట్టి ఎవరేని వ్యక్తి తనకు తెలియకుండా అపరాధము జరిగినదనిగాని లేదా అట్టి అపరాధ నివారణకై తగుజాగ్రత్త అంతయు తాను తీసికొన్నట్లుగాని రుజువు చేసినచో, ఈ ఉప-పరిచ్ఛేదములో నున్నదేదియు అతనిని ఏ శిక్షకును పాత్రుని చేయదు.

(2) ఉప-పరిచ్ఛేదము (1)లో ఏమియున్నప్పటికినీ, ఈ చట్టము క్రింద ఏదేని అపరాధము ఒక కంపెనీ చేసియుండి, ఆ అపరాధము ఆ కంపెనీ యొక్క ఎవరేని డైరెక్టరు, మేనేజరు, కార్యదర్శి లేక ఇతర అధికారి యొక్క సమ్మతితో లేక మానానుకూలతతో జరిగినదని లేక అతని నిర్లక్ష్యము వలన జరిగినదని రుజువైన యెడల, ఆ డైరెక్టరు, మేనేజరు, కార్యదర్శి లేక ఇతర అధికారి కూడ అట్టి అపరాధము చేసిన దోషిగా భావించవలెను, తదనుసారముగా చర్యలు జరుపబడి, శిక్షింపబడుటకు పాత్రుడగును.

విశదీకరణ:- ఈ పరిచ్ఛేదము నిమిత్తము,-

- (ఎ) “కంపెనీ” అనగా ఏదేని నిగమ నికాయము అని అర్థము మరియు ఈ పదపరిధిలో ఘర్షణ లేక వైయక్తిక ఇతర అసోసియేషన్లు చేరియుండును; మరియు
- (బి) ఘర్షణకు సంబంధించి “డైరెక్టరు” అనగా ఆ ఘర్షణలో ఒక భాగస్వామి అని అర్థము.

అపరాధముల సంజ్ఞానము.

24. సముచిత ప్రభుత్వము లేక ఈ విషయములో అట్టి సముచిత ప్రభుత్వముచే ప్రాధికారమొసగబడిన అధికారి లేక సందర్భానుసారముగా గణాంకముల అధికారిచే చేయబడిన ఫిర్యాదుపైనే తప్ప, ఈ చట్టము క్రింద ఏదేని అపరాధమును ఏ న్యాయస్థానం గాని సంజ్ఞానము చేయరాదు మరియు మహానగర మేజిస్ట్రేటు లేక మొదటి తరగతి న్యాయక మేజిస్ట్రేటు హోదాకంటే తక్కువ హోదా కలిగిన న్యాయస్థానము ఈ చట్టము క్రింద శిక్షించదగు ఏదేని అపరాధమును విచారించరాదు.

అపరాధముల
అభియోగము
కొరకు మంజూరు.

25. గణాంకముల అధికారిచే లేక అతని మంజూరీతో తప్ప, ఎవరేని సమాచార దాతచే చేయబడిన అపరాధముపై అభియోగం చేయరాదు మరియు సమాచారదాత కానట్టి ఇతర వ్యక్తులచే చేయబడిన అపరాధముపై సముచిత ప్రభుత్వముచే లేక దానియొక్క సమ్మతితో తప్ప అభియోగం చేయరాదు.

కేసులను సంక్షిప్తముగా
విచారించుటకు
న్యాయస్థానమునకు
అధికారము.
(1974లోని 2వది)

26. క్రిమినలు ప్రక్రియా స్మృతి, 1973లో ఏమియున్నప్పటికినీ, ఈ చట్టము క్రింద అపరాధములన్నింటినీ, మొదటి తరగతి న్యాయక మేజిస్ట్రేటు లేక మహానగర మేజిస్ట్రేటుచే సంక్షిప్త పద్ధతి ద్వారా విచారణ జరుపబడవచ్చును మరియు సదరు స్మృతి యొక్క 262 నుండి 265 వరకు గల పరిచ్ఛేదముల (రెండింటితో కలిపి)లోని నిబంధనలను సాధ్యమైనంత వరకు అట్టి విచారణకు వర్తింపజేయవచ్చును:

అయితే, ఈ పరిచ్ఛేదము క్రింద సంక్షిప్త విచారణలో ఏదేని కారణంపై కేసును సంక్షిప్త విచారణ జరపడానికి ఆ కేసు స్వభావము వాంఛనీయము కాదని మేజిస్ట్రేటు భావించినపుడు, మేజిస్ట్రేటు కక్షిదారులను ఆకర్షించిన మీదట, ఆ మేరకు ఒక ఉత్తర్వును రికార్డుచేయవలెను మరియు అటు తరువాత పరీక్షించిన ఎవరేని సాక్షిని మరల పిలిపించి సదరు స్మృతిచే నిబంధించబడిన రీతిలో ఆకర్షించుటకు లేక పునరాకర్షించుటకు ఉపక్రమించవలెను.

అధ్యాయము - V

అంతర్గత గణాంకములకు సంబంధించిన అధికారము.

అంతర్గత గణాంకము
లకు సంబంధించిన
అధికారము.

27. ఈ చట్టములోని నిబంధనలకు భంగము కలుగకుండా, కేంద్ర ప్రభుత్వము అధికారిక రాజపత్రములో అధిసూచన ద్వారా, ఆయా సమయములందు జాతీయ ప్రాముఖ్యము కలిగిన గణాంకముల సేకరణకైన ఏదేని విషయమును 'అంతర్గత గణాంకములు'గా ప్రఖ్యానించవచ్చును మరియు అట్లు ప్రఖ్యానించబడిన విషయములకైన గణాంకముల సేకరణ మరియు వ్యాప్తిని క్రమబద్ధము చేయుట కొరకు, తాను సబబని భావించునట్టి ఏర్పాట్లను చేయవచ్చును.

అధ్యాయము - VI

వివిధములు.

అదేశములిచ్చుటకు
అధికారము.

28. ఈ చట్టమును రాజ్యములేక సంఘ రాజ్య క్షేత్రము లేక పంచాయతీలు లేక సందర్భానుసారముగా పురపాలకలలో అమలుపరచబడునట్లు చూచుటకు, కేంద్రప్రభుత్వము ఏదేని రాజ్య ప్రభుత్వము లేక సంఘ రాజ్య క్షేత్ర పాలనకు లేక ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము అనగా పంచాయతీలు లేక పురపాలకలకు అదేశములను ఇవ్వవచ్చును.

పబ్లికు సేవకులు.

1860లోని 45వది.

29. ఈ చట్టము యొక్క నిబంధనల క్రింద గణాంకముల సేకరణ లేక అధికారిక గణాంకములను తయారు చేయుటకు ప్రాధికారమొసగబడిన ఎవరేని అధికారి మరియు ఎవరేని వ్యక్తి, భారత శిక్షా స్పృతి, 1860 యొక్క 21వ పరిచ్ఛేదపు అర్థము లోపల పబ్లిక్ సేవకునిగా భావించబడవలెను.

అధికారితా పరిధికి అధ్యంకి.

30. ఈ చట్టముచే లేక దాని క్రింద సముచిత ప్రభుత్వము లేక గణాంకముల అధికారి లేక ఏజెన్సీ నిర్ధారించుటకు అధికారమొసగబడిన ఏదేని విషయమునకు సంబంధించి ఏదేని దావా లేక ప్రోసీడింగును స్వీకరించుటకు సివిల్ న్యాయస్థానమునకు అధికారితా పరిధి ఉండదు మరియు ఈ చట్టముచే లేక దాని క్రింద ఉంచబడిన ఏదేని అధికారమును పురస్కరించుకొని తీసుకొన్న లేక తీసుకొనబడు ఏదేని చర్యకు సంబంధించి ఏ న్యాయస్థానము లేక ఇతర ప్రాధికారిచే ఎటువంటి వ్యాదేశము మంజూరు చేయబడరాదు.

సద్భావముతో తీసుకున్న చర్యకు రక్షణ.

31. ఈ చట్టము లేక దాని క్రింద జారీచేయబడిన నియమములు లేక ఆదేశము లను పురస్కరించుకొని సద్భావముతో చేసిన లేక చేయుటకు ఉద్దేశించిన దేనిపైనైనను, సముచిత ప్రభుత్వము లేక ఏజెన్సీ లేక ఎవరేని గణాంకముల అధికారి లేక ఇతర అధికారులు లేక ఉద్యోగులపై ఎట్టి దావా లేక ఇతర ప్రోసీడింగులు ఉండవు.

అధిగమించు ప్రభావము. 1948లోని 37వది.

32. జనగణన చట్టము, 1948 క్రింద జారీచేయబడిన ఆదేశములు ఏవేని ఉన్నచో, వాటి ప్రకారము మానవ జనగణనను సేకరించుటకు సంబంధించినవి తప్ప, తత్సమయమున అమలునందున్న ఏదేని ఇతర శాసనములో ఉన్నదానికి అసంగతముగా ఏమియున్నప్పటికీనీ, ఈ చట్టము యొక్క నిబంధనలు ప్రభావము కలిగియుండును.

నియమములు చేయుటకు అధికారము.

33.(1) కేంద్ర ప్రభుత్వము, ఈ చట్టపు నిబంధనలను అమలుచేయుట కొరకు అధికారిక రాజపత్రములో అధిసూచన ద్వారా నియమములను చేయవచ్చును.

(2) ప్రత్యేకించీయు మరియు పైన తెలియజేసిన అధికారము యొక్క సాధారణతకు భంగము లేకుండా, కేంద్ర ప్రభుత్వము ఈ పరిచ్ఛేదము క్రింద, ఈ క్రింది అన్ని లేక ఏవేని విషయముల కొరకు నిబంధనలు చేయవచ్చును, అవేవనగా:-

- (ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వముచే గణాంకాధికారుల నామనిర్దేశము మరియు రిజిస్ట్రేషన్ నుతోసహా 3వ పరిచ్ఛేదపు లక్ష్యాలను సాధ్యమైనంత వరకు సమర్థవంతముగా సాధించేందుకు సమన్వయ సూత్రములు మరియు గణాంకముల సేకరణలో అనవసరముగా చేసిన పనినే తిరిగి చేయకుండుట;
- (బి) 4వ పరిచ్ఛేదపు ఉప-పరిచ్ఛేదము (3)క్రింద గణాంకముల సేకరణ ప్రయోజనము కొరకు సముచిత ప్రభుత్వముచే ఎవరేని వ్యక్తి లేక ఏజెన్సీ లేక కంపెనీ లేక వ్యవస్థ లేక ఆసోసియేషనును నియుక్తము చేయుటకైన నిబంధనలు, షరతులు మరియు సంరక్షణలు;

- (సి) సమాచారమును సమకూర్చుటకు అవసరమైన ప్రరూపము మరియు రీతిని విహితపరచుటకైన సూత్రములు;
- (డి) 8వ పరిచ్ఛేదము ద్వారా వినియోగించుటకు ఒసగబడిన ప్రవేశపు హక్కు మరియు దస్తావేజులు పొందు హక్కులోని రీతిని విహితపరచుటకైన సూత్రములు; మరియు
- (ఇ) ఈ చట్టము క్రింద విహితపరచవలసిన లేక విహితపరచబడు ఏదేని ఇతర విషయము.

(3) ఈ చట్టము క్రింద చేసిన ప్రతి నియమమును, అది చేయబడిన తరువాత, వీలైనంత త్వరలో, పార్లమెంటు అధివేషనములోనున్నచో, దాని ఉభయసదనముల సమక్షము నందును, మొత్తము ముప్పది దినముల కాలావధి పాటు ఉంచవలెను. ఆ కాలావధి ఒకే అధివేషనములోగాని, రెండు లేక అంతకంటే ఎక్కువ అనుక్రమ అధివేషనములలోగాని చేరివుండవచ్చును. పైన తెలిపిన అధివేషనము లేక అనుక్రమ అధివేషనములకు అవ్యవహితముగా అనంతరము వచ్చు అధివేషనము ముగియుటకు ముందు, నియమములో ఏదేని మార్పుచేయుటకు లేక ఆ నియమము చేయకుండుటకు ఉభయసదనములు అంగీకరించినట్లయితే, అటు తరువాత ఆ నియమము అట్లు మార్పు చేసిన రూపములో మాత్రమే ప్రభావము కలిగియుండును, లేక సందర్భానుసారము ప్రభావరహితమై యుండును. అయితే, అట్టి మార్పు లేక రద్దు, ఆ నియమము క్రింద అంతకు పూర్వము చేసిన దేని శాసనమాన్యతకును భంగము కలిగించదు.

రద్దు మరియు
వ్యాప్తులు.
1953లోని 32వది.

34.(1) గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953ను ఇందుమూలముగా రద్దు చేయడమైనది.

(2) అట్లు రద్దు అయినప్పటికినీ, సదరు చట్టము క్రింద చేసిన ఏదేని పని లేక తీసుకొనిన ఏదేని చర్య, ఈ చట్టము యొక్క తత్సంబంధమైన నిబంధనల క్రింద చేసినట్లు లేక తీసుకొనినట్లుగా భావించబడవలెను.

(3) ఈ చట్టము క్రింద చేయబడిన నియమములన్నియు ఈ చట్టము క్రింద క్రొత్త నియమములు చేయబడునంత వరకు అమలులో నుండుట కొనసాగును మరియు వర్తించును.

పి.కె. మల్లోత్రా,
కార్యదర్శి, భారత ప్రభుత్వము.

గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011

భారత రాజపత్రము : అసాధారణ

[IIవ భాగం - 3(i)వ పరిచ్ఛేదము]

గణాంకములు మరియు కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వశాఖ

ప్రకటన

కొత్త ఢిల్లీ, 16 మే, 2011

జి.ఎస్.ఆర్. 387 (ఇ) :- గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 (2009లోని 7వ చట్టము)లో 33వ పరిచ్ఛేదము ద్వారా సంక్రమించిన అధికారములను పురస్కరించుకొని, కేంద్ర ప్రభుత్వము ఈ క్రింది నియమావళిని రూపొందించినది, అవేమనగా:-

గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011

1. సంగ్రహనామము మరియు ప్రారంభిక: (1) ఈ నియమావళిని, గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011 అని పేర్కొనవచ్చును.

(2) అధికారిక రాజపత్రములో నియమావళిని ప్రచురించిన తేదీ నుండి ఈ నియమావళి అమలులోకి వస్తుంది.

2. నిర్వచనములు: (1) ఈ నియమావళిలో, సందర్భము ఇతర విధముగా కోరితేనే తప్ప -

(ఎ) “చట్టము” అనగా గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 అని అర్థము;

(బి) “ప్రమాణము” అనగా ఈ నియమావళికి అనుబంధముగా చేర్చిన నమూనా అని అర్థము;

(సి) “నోడల్ అధికారి” అనగా ఈ నియమావళిలోని 3వ నియమము క్రింద నోడల్ అధికారిగా నియమించబడిన ఒక అధికారి అని అర్థము;

(డి) “వ్యక్తిగత సమాచారము” అనగా ఒక సమాచారదాత గురించి వాస్తవమైనా లేదా కాకపోయినా, సమాచార రూపములో నమోదు చేసినా లేదా చేయకపోయినాగానీ అట్టి సమాచారముద్వారా ఎవరి గుర్తింపునయినా తగినట్లుగా తెలుసుకోగలిగిన ఏదేని సమాచారము అని అర్థము;

(ఇ) “నిర్దేశ వ్యవధి” అనగా సేకరించిన సమాచార గణన యూనిట్ల లక్షణాలను ప్రతిబింబించే కాల వ్యవధి అని అర్థము;

(ఎఫ్) సంఘరాజ్య క్షేత్రములకు సంబంధించి ‘రాష్ట్ర ప్రభుత్వము’ అనగా అందుకు సంబంధించిన పరిపాలనా విభాగము అని అర్థము; మరియు

(జి) “ఔట్ సోర్సింగ్” అనగా ఈ నియమావళి ప్రయోజనము కొరకు ఒక ప్రైవేటు సర్వీసు ప్రొవైడరు సేవలను వినియోగించుకోవడము అని అర్థము.

(2) ఇందులో ఉపయోగించినప్పటికీ నిర్వచించని పదాలు మరియు వ్యక్తీకరణలు వరుసగా చట్టములో వాటికి ఆపాదించిన అర్థాలనే కలిగి ఉంటాయి.

3. నోడల్ అధికారి. - (1) కేంద్ర ప్రభుత్వము, గణాంకముల విషయముతో వ్యవహరించే నోడల్ శాఖలోని కేంద్ర ప్రభుత్వ సంయుక్త కార్యదర్శి హోదాకు తక్కువ కాని హోదాగల ఒక అధికారిని ఈ నియమావళి క్రింద అధికారాలను వినియోగించడానికి మరియు విధులను నిర్వర్తించడానికి నోడల్ అధికారిగా నియమించాలి.

(2) ప్రతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, గణాంక అంశాలను పర్యవేక్షించే నోడల్ శాఖలోని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉపకార్యదర్శి హోదాకు తక్కువ కాని హోదా గల ఒక అధికారిని ఈ నియమావళి క్రింద అధికారాలను వినియోగించడానికి మరియు విధులను నిర్వర్తించడానికి నోడల్ అధికారిగా నియమించాలి.

4. నోడల్ అధికారి అధికారాలు మరియు విధులు. - (1) 3వ నియమములోని (1)వ ఉప-నియమము క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వము నియమించిన నోడల్ అధికారి ఈ క్రింది కర్తవ్యాలను నిర్వర్తించాలి -

(ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వము నియమించిన గణాంక అధికారుల రిజిస్టరును నిర్వహించి, తాజా పరచడం;

(బి) చట్టములోని నిబంధనల క్రింద సేకరించినా లేదా సేకరించకపోయినా యూనిటు-స్థాయి సమాచారంతో పాటుగా కేంద్ర ప్రభుత్వములోని వివిధ శాఖల వద్ద మరియు రాష్ట్రాలలోని నోడల్ అధికారుల వద్ద లభ్యంగా ఉన్న గణాంకముల సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు సేకరించి నిర్వహించడం;

(సి) పరిపాలన రికార్డుల గణాంక సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి, అట్టి పరిపాలన రికార్డులలో పొందుపరిచిన లేదా పొందుపరచాలని భావించిన గణాంకముల సేకరణకు, ప్రత్యేక గణాంక సర్వేల నిర్వహణను నివారించడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలపై కేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖలకు మరియు రాష్ట్రాలలోని నోడల్ అధికారులకు సలహా ఇవ్వడం;

(డి) అనవసరనకలు గణాంకముల సేకరణ కార్యక్రమాలు నివారించడానికి, ఆ అంశంపై వారిలో ఏవైనా వివాదాలు లేదా అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నట్లయితే వాటిని పరిష్కరించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని మరియు రాష్ట్రాలలోని వివిధ శాఖల యూనిటు-స్థాయి సమాచారముతో పాటు గణాంక సమాచార భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ఎప్పటికప్పుడు సూచనలు జారీచేయడం; మరియు

(ఇ) ఈ చట్టము పనితీరుపై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వార్షిక నివేదికను సమర్పించడం.

(2) 3వ నియమములోని (2)వ ఉప-నియమము క్రింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నియమించిన నోడల్ అధికారి ఈ క్రింది కర్తవ్యాలను నిర్వర్తించాలి -

(ఎ) రాష్ట్రములో కాలానుగుణంగా నియమించిన గణాంక అధికారుల రిజిస్టరును నిర్వహించి, తాజాపరచడం;

(బి) చట్టములోని నిబంధనల క్రింద సేకరించినా లేదా సేకరించకపోయినా, యూనిటు-స్థాయి సమాచారంతో పాటుగా రాష్ట్రములోని వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలు మరియు స్థానిక ప్రభుత్వాల వద్ద లభ్యంగా ఉన్న గణాంకముల సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు సేకరించి, నిర్వహించడం;

(సి) పరిపాలన రికార్డుల గణాంక సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి అట్టి పరిపాలన రికార్డులలో పొందుపరిచిన లేదా పొందుపరచాలని భావించిన గణాంకముల సేకరణకు ప్రత్యేక గణాంక సర్వేల నిర్వహణను నివారించడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలపై రాష్ట్రములోని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ శాఖలకు మరియు స్థానిక ప్రభుత్వాలకు సలహా ఇవ్వడం;

(డి) అనవసరనకలు గణాంకముల సేకరణ కార్యక్రమాలు నివారించడానికి, ఆ అంశంపై వారిలో ఏవైనా వివాదాలు లేదా అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నట్లయితే వాటిని పరిష్కరించడానికి రాష్ట్రములోని వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ శాఖలకు మరియు స్థానిక ప్రభుత్వాల యూనిటు-స్థాయి సమాచారముతో పాటు గణాంక సమాచార భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ఎప్పటికప్పుడు సూచనలు జారీచేయడం; మరియు

(ఇ) రాష్ట్రములోని ప్రభుత్వ శాఖలు మరియు స్థానిక ప్రభుత్వాల నుండి ఈ చట్టము పనితీరుపై అవసరమైన విధముగా నివేదికలు పొంది, కేంద్ర ప్రభుత్వము నియమించిన నోడల్ అధికారికి రాష్ట్రములో ఈ చట్టము పనితీరుపై వార్షిక నివేదికలు సమర్పించడం.

5. గణాంకముల సేకరణకై ఆదేశం.- (1) రాష్ట్ర ప్రభుత్వములోని ఏదేని శాఖ లేదా రాష్ట్రములోని ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము ఈ చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద తమ అధికార పరిధిలోని ఏదేని భౌగోళిక యూనిటులో, ఏదేని నిర్దిష్ట గడువు విషయంలో, ఏదేని అంశంపై గణాంకములను సేకరించడం కోసం ఆదేశించే ముందు, గణాంకముల సేకరణలో అనవసరనకలును నివారించడానికి రాష్ట్రములోని నోడల్ అధికారిని సంప్రదించాలి.

(2) కేంద్ర ప్రభుత్వములోని ఏదేని శాఖ తమ అధికార పరిధిలోని ఏదేని భౌగోళిక యూనిటులో, ఏదేని నిర్దిష్ట గడువు విషయంలో, ఏదేని అంశంపై గణాంకముల సేకరణకు ఈ చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ఆదేశించే ముందు, గణాంకముల సేకరణలో అనవసరనకలును నివారించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వపు నోడల్ అధికారిని సంప్రదించాలి.

(3) నోడల్ అధికారి (1)వ ఉప-నియమము లేదా (2)వ ఉప-నియమము క్రింద ఏదేని అభ్యర్థన అందిన మీదట సందర్భానుసారంగా గణాంకముల సేకరణలో అనవసరనకలును నివారించడానికి సంబంధిత అధికారికి ఒక నెల లోపల అవసరమైన విధంగా సలహాను ఇవ్వాలి.

(4) ఉప-నియమము (3) క్రింద సలహా అందిన మీదట, సముచిత ప్రభుత్వము చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రకటనను జారీచేయడానికి కనీసం పదిహేనురోజుల ముందు అట్టి సలహాను అంగీకరించకపోవడానికి గల కారణములను నోడల్ అధికారికి తెలియజేయాలి.

(5) చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రతి ప్రకటనలో ఈ క్రింది వివరాలు ఉండాలి. అవేవనగా :-

- (ఎ) గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించిన అంశము మరియు ఉద్దేశ్యము;
- (బి) గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించిన భౌగోళిక ప్రాంతము;
- (సి) సమాచారసేకరణ పద్ధతి;
- (డి) సమాచారమును సేకరించదలచిన సమాచారదాతల స్వభావము;
- (ఇ) గణాంకముల సేకరణను పూర్తి చేయవలసిన వ్యవధి;
- (ఎఫ్) నిర్దేశ వ్యవధి;
- (జి) సేకరించవలసిన సమాచార స్వభావము;
- (హెచ్) సమాచారదాత సమాచారాన్ని సమకూర్చవలసిన భాష;
- (ఐ) సమాచారదాత బాధ్యత;

(జె) తనిఖీ చేయదగిన వ్యాపార రికార్డులు మరియు ఇతర రికార్డుల స్వభావము; మరియు

(కె) తనిఖీ విధానము.

(6) ఉప-నియమము (5)లో నిర్దేశించిన ప్రతి ప్రకటన ప్రతిని సంబంధిత కేంద్ర ప్రభుత్వ నోడల్ అధికారికి మరియు రాష్ట్ర నోడల్ అధికారికి పంపాలి.

6. సమాచార అనుసూచీలను నిర్దిష్టపరుచుట కొరకు సూత్రాలు.- ఏదేని విషయంపై గణాంకముల సేకరణ కోసం సమాచార అనుసూచీలను నిర్దిష్టపరిచే విషయంలో సముచిత ప్రభుత్వము లేదా గణాంక అధికారి, సందర్భాన్ని బట్టి, క్రింది విషయాలలో స్వయంగా సంతృప్తి చెందాలి -

- (i) చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదములో ఇచ్చిన పరిమితులకు లోబడి ఈ చట్టము క్రింద ఆ విషయంపై గణాంకముల సేకరణకు ఆదేశించడానికి అధికారం ఉంది;
- (ii) సమాచారాన్ని సేకరించాల్సిన అంశాలను ఖరారు చేయడం కోసం మరియు ఇతర ప్రభుత్వ శాఖల సమాచార అవసరాలను జత చేయడానికి నోడల్ అధికారిని సంప్రదించవలసి వుంటుంది;
- (iii) ఆదేశమివ్వడము ద్వారా సమాచారదాతలపై అధిక డిమాండ్లను ఉంచకూడదు. ఇందుకోసం అవసరమైన చోట సమాచార అనుసూచీల క్షేత్ర తనిఖీని నిర్వహించవలసి వుంటుంది;
- (iv) గణాంకముల సేకరణ కోసం నిర్దిష్టపరచిన సమాచార అనుసూచీలను, పరిధిని మరియు వివరాలను అవసరమైన మేరకు పరిమితం చేయవలసివుంటుంది;
- (v) వీలైనంత వరకు నివేదన బాధ్యతను సముచిత సమూహ ద్వారా సమాచారదాతల జనాభా పై ఉంచాలి;
- (vi) వ్యాపారం నుండి కోరబడిన సమాచారము, వీలైనంత వరకు వారి ఖాతాల నుండి లభ్యమయ్యేలా ఉండాలి. వాటి సేకరణకు వీలుగా, వీలైన చోట ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను ఉపయోగించవలసి వుంటుంది;
- (vii) ఎవరేని సమాచారదాత వద్ద ఖచ్చితమైన వివరాలు లభ్యంగాలేనపుడు అట్టి సమాచార అంశంపై ఉత్తమ అంచనాలను మరియు రమారమీలను అంగీకరించడమవుతుంది;
- (viii) సమాచారదాత నుండి గణాంకముల సేకరణ కోసం ఉపయోగించే ప్రతి సమాచార అనుసూచీలో, అవసరమైనచోట, సమాచారదాత విచక్షణతో వివిధ అంశాలపై సమాచారాన్ని ఇవ్వాలనే నిబంధనను కలిగివుంటుంది;
- (ix) వివరాలను నింపడం మరియు గణాంకముల సేకరణలో నియమింపబడిన సంబంధిత వ్యక్తి సంతకాన్ని జతచేయడం కోసం ప్రతి సమాచార అనుసూచీలలో నిబంధన చేయడమవుతుంది;
- (x) ఏదేని సమాచారము ఇతర విధంగా, ఏదేని ఇతర చట్టము క్రింద, లేదా ప్రభుత్వ పత్రంగా ప్రజలకు లభ్యంగా ఉందని లేదా సమాచారదాతలకు కేటాయించిన ఏదేని వర్గీకరణ మరియు నియమించబడిన వ్యక్తుల సంఖ్యతో పాటు సమాచారదాతల పేర్లు, చిరునామాలు కలిగిన సూచిక లేదా జాబితా రూపంలో ఉందనే అభిప్రాయంలో సముచిత ప్రభుత్వము ఉన్నప్పుడు, ఈ చట్టము క్రింద గణాంకముల సేకరణకు ముందు సమాచారదాతల సాధారణ సమాచారం కోసం తమ నుండి సేకరించిన అట్టి సమాచారాన్ని వెల్లడించేందుకు ఏదేని తగు ప్రణాళికను ప్రతి సమాచార అనుసూచీలోను సూచించడము; మరియు

(xi) ఖండము (x) క్రిందకు వచ్చే సమాచారము కాకుండా తన ఇతర సమాచారాన్ని వెల్లడించుటకు ఇది ప్రతిపాదిస్తున్నదనే విషయాన్ని ప్రతి సమాచారదాత నుండి వ్రాతపూర్వక సమ్మతిని పొందేందుకు ప్రతి సమాచార అనుసూచీలో ఒక నిబంధన చేయడం.

7. గణాంక అధికారుల నియామకం.- (1) గణాంక అధికారిని నియమించడం కోసం చట్టములోని 4వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రతి ప్రకటన ఈ క్రింది వివరాలను కలిగివుండాలి, అవేవనగా :-

- (ఎ) గణాంకముల సేకరణ కోసం ప్రతి భౌగోళిక యూనిటుకు గణాంక అధికారిగా నియమించబడిన అధికారి పేరు, హోదా మరియు చిరునామా;
- (బి) గణాంకముల సేకరణ కోసం నియమించబడిన ఏదేని ఏజెన్సీ లేదా కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా సమాఖ్య లేదా వ్యక్తి వివరాలు మరియు ఇందు నిమిత్తం నిర్దిష్టపరిచిన నిబంధనలు, షరతులు మరియు రక్షణ చర్యలు;
- (సి) అవసరమయిన ప్రరూపము, వివరాలు లేదా నియమిత వ్యవధి మరియు సమాచారదాతలు గణాంక సమాచారాన్ని సమర్పించవలసిన గణాంక అధికారి వివరాలు; మరియు
- (డి) చట్టములోని 4వ పరిచ్ఛేదపు (4)వ లేదా (6)వ ఉప-పరిచ్ఛేదముల క్రింద ఉన్న ఏవేని అధికారాలను గణాంక అధికారికి అప్పగించడం.

(2) ప్రతి గణాంక అధికారి, ఆయనను నియమించిన వెంటనే ప్రరూపము-I లో అంగీకారపత్రాన్ని సముచిత ప్రభుత్వానికి సమర్పించాలి.

8. గణాంక అధికారుల నమోదు (రిజిస్ట్రేషన్).- సముచిత ప్రభుత్వము, గణాంక అధికారుల నియామకం, వారి నిబంధనలు, వారు నియమితులైన భౌగోళిక ప్రాంతాల వివరాలతో ప్రరూపము-II లో రికార్డును నిర్వహించాలి.

9. గణాంక అధికారుల అధికారాలు, విధులు.- ఏదేని భౌగోళిక యూనిటులోని, ఏదేని విషయముపై గణాంకముల సేకరణ నిమిత్తం నియమించబడిన గణాంక అధికారి ఈ క్రింది అధికారాలు, విధులు కలిగి ఉంటారు:-

- (i) గణాంకముల సేకరణ చేపట్టడం, సహాయపడడం, పర్యవేక్షించడం;
- (ii) గణాంకముల సేకరణ కోసం ఏజెన్సీలను నియమించేటట్లు చూడడం లేదా నియమించడం;
- (iii) గణాంకముల సేకరణ కోసం నియమించిన వ్యక్తులందరి నుండి ప్రరూపము-I లో ఒప్పంద పత్రాన్ని పొందడం, సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా సదరు ప్రభుత్వంచే ఆ కార్యం కోసం అధికారమిచ్చిన వ్యక్తికి వాటిని పంపడం;
- (iv) సంబంధిత సమాచార అనుసూచీలను, గణాంకముల సేకరణ విధానం లేదా విధానాలను రూపొందించడం లేదా రూపొందించేటట్లు చూడడం;
- (v) సదరు కార్యం కోసం నియమించబడిన వివిధ వ్యక్తులు లేదా ఏజెన్సీలకు తన అధికారపరిధిలోని గణాంకముల సేకరణ పనిని అప్పగించడం లేదా అప్పగించేటట్లు చూడడం;
- (vi) సంబంధిత సామాగ్రినంతటిని నియమించబడిన ఏజెన్సీలకు పంపిణీచేసే ఏర్పాటు మరియు గణాంకముల సేకరణకు వీలుకల్పించడం కోసం వారికి శిక్షణ ఏర్పాటు చేయడం;
- (vii) తగిన సమయంలో గణాంకముల సేకరణ కోసం అవసరమైన ప్రచారం కల్పించేటట్లు చూడడం;
- (viii) గణాంకముల సేకరణ సమయంలో అన్ని ఏజెన్సీల పనిని సమన్వయపరచడం, గణాంకముల సేకరణ సజావుగా నిర్వహించడం కోసం స్థానిక అధికారులతో అనుసంధానాన్ని కొనసాగించడం;

- (ix) అవసరమైన సమాచారాన్ని సమర్పించడం కోసం సమాచారదాతలకు అతను సంతకం చేసిన నోటీసులను జారీచేయడం మరియు ఆ సమాచారదాతల నుండి అందిన తిరుగు రశీదులను భద్రపరచడం;
- (x) వివిధ నిర్దేశ కాలాలలో ఒకే విధమైన సమాచారదాతలున్న గణాంక సర్వేల విషయంలో, సమర్పించాల్సిన అవసరమున్న సమాచారాన్ని, సమాచారం అవసరమున్న నిర్దేశిత కాలాన్ని అందులో సూచిస్తూ ప్రతి సమాచారదాతకు ఒకే ఒక నోటీసును జారీ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం;
- (xi) గణాంకములను సేకరించడం కోసం ఎవరేని సమాచారదాతల ఏదేని ఆవరణలోకి వ్రాతపూర్వకంగా ఆయన అధికారమిచ్చిన, ఆయన జారీచేసిన ఫోటో గుర్తింపుకార్డు గల వ్యక్తికి ప్రవేశాన్ని కల్పించేలాచూడడం;
- (xii) కోరిన సమాచారాన్ని సమర్పించడం కోసం సహాయం అవసరమయిన సమాచారదాతలకు అవసరమైన అట్టి సహాయాన్ని అందించడం;
- (xiii) ఏదేని తప్పుడు సమాచారంపై దిద్దుబాట్లు లేదా సవరణలను సూచించడానికి వీలు కల్పించడం కోసం ఎవరేని సమాచారదాతల నుండి సేకరించిన సమాచారాన్ని అట్టి సమాచారదాతలకు అందుబాటులో ఉంచడం;
- (xiv) ఎవరేని సమాచారదాత సమర్పించిన సమాచారాన్ని పరిశీలించడం;
- (xv) ఫిర్యాదులు లేదా ఇతర విషయాల ఆధారంగా ఈ చట్టములోని నిబంధనలు మరియు ఈ నియమావళిని సరించి తప్పు చేసిన వ్యక్తులపై మరియు అందుకు కారకులైన ఇతరులపై చర్య తీసుకోవడం;
- (xvi) గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ఏజెన్సీల నుండి అన్ని సమాచార అనుసూచీలను పొందడం, గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన వ్యక్తుల నుండి అన్ని ఒప్పంద పత్రాలను పొందడం, వాటి పని పూర్తయిన తరువాత అన్ని ఇతర సంబంధిత రికార్డులు, పత్రాలను సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా ప్రభుత్వము అధికారమిచ్చిన ఎవరేని అధికారికి ఆ మేరకు ఒక ధృవపత్రంతో పాటు వాటిని పంపడం;
- (xvii) గణాంకములను విజయవంతంగా సేకరించడం కోసం అవసరమైన విధంగా ఇతర విధులను నిర్వహించడం; మరియు
- (xviii) సముచిత ప్రభుత్వము నిర్దిష్టపరచిన విధంగా నియమితకాలిక నివేదికలను సమర్పించడం.

10. గణాంకముల సేకరణలో సహాయం.- (1) కేంద్ర ప్రభుత్వము లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేదా స్థానిక ప్రభుత్వాల ప్రతి శాఖ, ఆ మేరకు నోటీసు అందిన మీదట ఈ నియమావళి క్రింద ఏదేని గణాంకముల సర్వేను నిర్వహించడం కోసం సమాచారదాతల జాబితాను, వారి వద్ద లభ్యంగా వున్న, సంబంధిత ఇతర సమాచారాన్ని కోరిన విధంగా అట్టి సమయంలోపల, అట్టి అనుసూచీలో గణాంక అధికారికి లేదా ఏదేని ఏజెన్సీకి లేదా సముచిత ప్రభుత్వము అధికారమిచ్చిన వ్యక్తికి సమర్పించాలి.

(2) సందర్భాన్ని బట్టి సముచిత ప్రభుత్వము లేదా గణాంక అధికారి ఈ చట్టము క్రింద గణాంకముల సేకరణ కోసం అవసరమైన సహాయం, దాని యొక్క స్వభావాన్ని నిర్దిష్టపరుస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వము లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేదా ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము యొక్క ఏదేని శాఖకు వ్రాయవచ్చును. అట్టి వర్తమానం అందిన మీదట సాధ్యమైనంత మేరకు ఆయా ప్రభుత్వాలు ఆ అవసరాలను నెరవేర్చాలి.

(3) అల్లర్లు జరిగే ప్రాంతాలలోని గణాంకముల సేకరణ విషయంలో సంబంధిత గణాంక అధికారి కోరిన విధంగా పోలీసులు, పారామిలటరీ, సాయుధ బలగాలు అట్టి సహాయాన్ని అందించాలి.

11. సమాచారమును అందించే విధి.- చట్టములోని 6వ పరిచ్ఛేదములోని నిబంధనలకు లోబడి,

(1) ప్రతి సమాచారదాత, ఈ చట్టము క్రింద కోరిన గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించి అతని స్వాధీనంలో ఉన్న ఏదేని ఖాతాపుస్తకాలు, రశీదులు, పత్రాలు లేదా ఇతర వ్యాపార రికార్డులు, లేదా వ్యక్తిగత రికార్డుల పత్రాల ప్రతిని, ఎవరేని గణాంక అధికారికి లేదా ఆయన వ్రాతపూర్వకంగా అధికారమిచ్చి, ఆయన జారీచేసిన ఫోటో గుర్తింపు కార్డు కలిగిన ఎవరేని వ్యక్తికి సమర్పించాలి లేదా ఇవ్వాలి. సందర్భాన్ని బట్టి గణాంక అధికారి లేదా ఆధీకృత వ్యక్తి అట్టి రికార్డు లేదా పత్రం ప్రతిని లేదా ఉదాహృతిని తీసుకోవచ్చును; మరియు

(2) ప్రతి కుటుంబం యొక్క యజమాని, వారిపై ఆధారపడిన వారితోసహా తన కుటుంబసభ్యుల పేర్లు, సభ్యుల సంఖ్య, ఇతర వివరాలను, రికార్డులను, పత్రాలను అవసరమైన విధముగా సమర్పించడానికి, సమర్పించేయడానికి బాధ్యత వహించాలి;

అయితే, అనాధ శరణాలయాలు, వృద్ధాశ్రమాలు, మానసిక రోగుల శరణాలయాలు వంటి సంస్థలకు సంబంధించిన ఇన్‌మేట్ల విషయంలో అవసరమైన వివరాలు, రికార్డులు, పత్రాలను సమకూర్చే లేదా సమకూర్చేటట్లు చేసే బాధ్యత అట్టి సంస్థ యజమానిపై ఉంటుంది.

12. పొరుగు సేవల కోసం సాధారణ నియమనిబంధనలు, రక్షణ చర్యలు.- ఈ చట్టము క్రింద ఎవరేని వ్యక్తి లేదా ఏజెన్సీ లేదా కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా సంఘము ద్వారా గణాంకముల సేకరణ కోసం చేసుకొనే ప్రతి ఒప్పుదం లేదా ఏర్పాటు ఈ దిగువ తెలిపిన నియమనిబంధనలు మరియు రక్షణ చర్యలకు లోబడి ఉంటాయి. అవేవనగా:-

- (ఎ) పొరుగు సేవల ఏర్పాట్లు లాంఛనప్రాయ మరియు సమగ్ర వ్రాతపూర్వక ఒప్పుదానికి లోబడి ఉంటాయి;
- (బి) ఈ చట్టము క్రింద సముచిత ప్రభుత్వము నిర్ణయించి, అమలు పరిచే కర్తవ్యాలను పొరుగు సేవలకు ఇవ్వకూడదు;
- (సి) పొరుగు సేవలను అందించేవారి ఆవరణలో లేదా పనిస్థలం గురించిన సమాచారాన్ని తెలుసుకొనేందుకు మరియు స్థలతనిఖీలను నిర్వహించేందుకు లేదా ఉత్తర్వు చేసేందుకు సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా అట్టి ప్రభుత్వము అధికారమిచ్చిన గణాంక అధికారికి హక్కు ఉంటుంది. అంతేగాక, పనితీరు అసంతృప్తిగా ఉన్నట్లయితే కాంట్రాక్టును రద్దు చేసుకునే హక్కు కూడా ఉంటుంది;
- (డి) గణాంక అధికారి లేదా వ్రాతపూర్వకంగా ఆయన అధికారమిచ్చిన వ్యక్తి లేదా ఏజెన్సీ తన కర్తవ్యాల నిర్వహణకు అవసరమైనట్టి సహాయ సహకారాలను మరియు సమాచారాన్ని గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ప్రతి ఏజెన్సీ అందించాలి; అవసరమైన రికార్డులను, ప్లానులను మరియు ఇతర దస్తావేజులను పరిశీలన మరియు తనిఖీ నిమిత్తము అందుబాటులో ఉంచాలి;
- (ఇ) గణాంకముల సేకరణ కోసం ఏదేని ఏజెన్సీ ద్వారా నియమితులైన వ్యక్తులకు ఆ ఏజెన్సీ బాధ్యతలను తెలియపరచాలి. తమ ఉద్యోగ విధులు లేదా కాంట్రాక్టు బాధ్యతలను నిర్వహించేందుకు మినహా వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని పొందడం, ఉపయోగించడం, వెల్లడించడం లేదా నిలిపిఉంచడం చేయమని సంబంధిత గణాంక అధికారికి ప్రరూపము-I లో వ్రాతపూర్వక అంగీకార పత్రాన్ని వారు సమర్పించాలి. చట్టములోని నిబంధనలను, ఈ నియమావళిని పాటించకపోవడం నేరమని మరియు ఈ చట్టములోని నిబంధనల ప్రకారం ఆ నేరానికి శిక్షలను అనుభవించాల్సి ఉంటుందని వారికి తెలియజేయాలి;

- (ఎఫ్) గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించిన పనిలో నిమగ్నమైన ప్రతి వ్యక్తి ఈ చట్టములోని నిబంధనలకు, ఈ నియమావళికి కట్టుబడి ఉండాలి. వీటిని ఉల్లంఘించినట్లయితే, చట్ట నిబంధనల ప్రకారం శిక్షలను అనుభవించాల్సి ఉంటుంది;
- (జి) చట్టములోని 9, 10, 11, 12, 13 మరియు 14వ పరిచ్ఛేదములు మరియు ఈ నియమావళి క్రింద సమాచారాన్ని వెల్లడించడం మరియు వాటి ఉపయోగ పరిమితులకు సంబంధించిన నిబంధనలు ఒప్పందంలో పొందుపరిచిన గణాంకముల సేకరణ కాలంలో అమలులో ఉంటాయి. సందర్భాన్ని బట్టి ఒప్పందం ముగిసిన లేదా పూర్తయిన తర్వాత కూడా వాటి అమలు కొనసాగుతుంది;
- (హెచ్) సముచిత ప్రభుత్వము లేదా ఎవరేని గణాంక అధికారి ఏదేని ఫిర్యాదు అందిన వెంటనే గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ఏజెన్సీకి ఆ ఫిర్యాదులోని వివరాలను మాత్రమే తెలియపరచాలి. ఒప్పంద భంగాన్ని తగ్గించేందుకు లేదా ఒప్పందాన్ని ఇంకనూ భంగపరచడాన్ని నిరోధించేందుకు లేదా ఏవేని చట్ట నిబంధనలను లేదా ఈ నియమావళిని అనుసరించడంలో వైఫల్యాలను నివారించేందుకు ఈ విధముగా చేయడం అవసరం;
- (ఐ) గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ఏదేని ఏజెన్సీకి సమాచారదాత నుండి ఏదేని ఫిర్యాదు అందినట్లయితే, సందర్భాన్ని బట్టి, సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా సంబంధిత గణాంక అధికారికి ఆ ఫిర్యాదును వెంటనే అందించాలి;
- (జె) సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా గణాంక అధికారికి (హెచ్) లేదా (ఐ) ఖండాల క్రింద ఏదేని సమాచారము అందిన పిదప, అవసరాన్ని బట్టి, ఆ ఏజెన్సీకి తగు ఆదేశాలను ఇవ్వాలి; మరియు
- (కె) గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన గణాంక అధికారి మరియు ఎవరేని వ్యక్తి తన పని పూర్తయిన పిదప అన్ని రికార్డులను మరియు పత్రాలను అప్పగించాలి. ఆ మేరకు ఒక ధృవపత్రాన్ని సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా ప్రభుత్వము ఇందు నిమిత్తము అధికారమిచ్చిన ఎవరేని అధికారికి సమర్పించాలి.

13. వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవడంలో పరిమితులు.- గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ప్రతి ఏజెన్సీ క్రింది విషయాలను పాటించేందుకు అవసరమైనటువంటి అన్ని చర్యలను చేపట్టాలి -

- (ఎ) వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని అనధికారికంగా పొందడం, వెల్లడించడం లేదా ఇతర దుర్వినియోగం నుండి కాపాడాలి;
- (బి) నిర్దిష్ట ఒప్పందం క్రింద బాధ్యతలను నిర్వర్తించేందుకు మాత్రమే ఏజెన్సీ వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవాలి;
- (సి) సాధారణ సమాచారదాతల సమూహముతో సంబంధిత గణాంక సర్వేలను పునరావృతం చేసిన సందర్భంలో సమాచారదాతలతో మౌఖిక సంభాషణలను జరపడానికి లేదా ఇతర విధంగా సంప్రదించడానికి ఏర్పాటు చేయడం కోసం మాత్రమే లోగడ సేకరించిన వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని అట్టి ఏజెన్సీ ఉపయోగించుకోవాలి; మరియు
- (డి) ఏజెన్సీ తగినంత భద్రతాపరమైన చర్యలతో డేటా ప్రాసెసింగ్ కోసం మాత్రమే వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవాలి.

14. ఎవరేని సమాచారదాత ఆవరణలోకి ప్రవేశించే హక్కు.- గణాంక అధికారి లేదా ఆయనచే లిఖితపూర్వకంగా అధికారం పొంది, గణాంక అధికారి జారీచేసిన ఫోటో గుర్తింపు కార్డును కలిగి ఉన్న ఎవరేని వ్యక్తి గణాంకముల సేకరణ సమయంలో చట్టరీత్యా గణాంకముల సేకరణ కోసం లేదా అందుకు సంబంధించిన పత్రాలు లేదా రికార్డుల పరిశీలన మరియు తనిఖీ నిమిత్తం ఏరోజైనా 10.00 గంటల నుండి 17.00 గంటల మధ్యలో లేదా ఇరువురికి అనుకూలంగా ఉన్నట్టి సమయంలో సందర్శకులు లేదా అతిథులు ప్రవేశించే ఆవరణ భాగంలోనికి లేదా సమాచారదాత సూచించినట్లుగా ఎవరేని సమాచారదాత ఆవరణలోనికి ప్రవేశించడానికి హక్కు కలిగి ఉంటారు.

15. ఫిర్యాదులను పరిశీలించడం.- (1) చట్టములోని నిబంధనల ప్రకారం ఎవరేని సమాచారదాత నేరము చేసినట్లుగా ఆరోపించబడిన సందర్భములో, ఎవరేని గణాంక అధికారి సముచితమని భావించిన విధంగా విచారణలు జరిపినపిదప, నోటీసులో నిర్దిష్టపరచిన సమయము లోపల కారణము తెలుపవలసినదిగానూ, నేరము చేసినందుకు చట్ట ప్రకారం ఎందుకు చర్య తీసుకోకూడదో తెలియచేయవలసినదిగాను సంబంధిత సమాచారదాతకు లిఖితపూర్వకంగా నోటీసును జారీ చేయవచ్చును.

(2) ఉప-నియమము (1) క్రింద జారీచేసిన నోటీసును పురస్కరించుకొని సమాచారదాత సమర్పించిన వివరణను గణాంక అధికారి పరిశీలించి, లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయదగిన కారణాల విషయమై ఆయన స్వయంగా సంతృప్తి చెందిన పిమ్మట సమాచారదాత విషయంలో ప్రాసిక్యూషను ప్రారంభించడానికి అనుమతి ఇవ్వాలి.

(3) సమాచారదాత కాకుండా ఎవరేని ఇతర వ్యక్తి నేరము చేసినట్లుగా ఆరోపించబడిన సందర్భములో, సముచిత ప్రభుత్వము యుక్తమని భావించినట్లుగా విచారణలు జరిపినమీదట, ఆ వ్యక్తికి షోకాజు నోటీసును వ్రాతపూర్వకంగా జారీచేసి, నోటీసులో నిర్దిష్టపరచిన సమయము లోపల కారణము తెలుపవలసినదిగానూ, ఆ విధంగా నేరము చేసినందుకుగాను చట్ట ప్రకారము ఎందుకు చర్య తీసుకోకూడదో తెలియజేయవలసినదిగాను కోరవచ్చును.

(4) సముచిత ప్రభుత్వము అవసరమని భావించినట్లయితే, ఈ నియమావళిలోని (3)వ ఉప-నియమము క్రింద జారీచేసిన షోకాజు నోటీసు ప్రతిని మరియు ఆరోపిత నేరస్తుని నుండి అందిన వివరణను సంబంధిత గణాంక అధికారికి పంపి, వాటిపై ఆయన సిఫార్సులను పొందిన మీదట, ఆరోపిత నేరస్తుని వివరణను, గణాంక అధికారి సిఫార్సులను పరిశీలనలోకి తీసుకొనవచ్చును.

16. సమాచారము మరియు రికార్డులను భద్రపరచడం.- చట్టములోని 13వ పరిచ్ఛేదములోని నిబంధనలకు లోబడి, సముచిత ప్రభుత్వము లేదా ప్రభుత్వముచే అధికారము పొందిన అధికారి సమాచారదాత సమర్పించిన సమాచారములో ఏదేని దిద్దుబాట్లు లేదా సవరణలు చేయడానికి వీలు కల్పించడం కోసం తన స్వంత సమాచారాన్ని ఇవ్వగలిగిన ఎవరేని సమాచారదాత ద్వారా వివరాలను పొంది, సమాచారదాత సమాచారము ఇచ్చేందుకు వీలుగా, ఎవరేని సమాచారదాత నుండి సేకరించిన సమాచారాన్ని సులభంగా తిరిగి పొందడానికి వీలు కల్పించదగునట్టి విధానములో, చట్టములోని నిబంధనల క్రింద సేకరించిన గణాంకములను అవసరమైతే భద్రపరచి, గణాంక అధికారులు, గణాంకముల సేకరణలో నియుక్తులైన ఇతర వ్యక్తులు లేదా ఏజెన్సీల నుండి పొందిన ఒప్పందాలను, ఇతర విషయాలను సురక్షితంగా ఉంచాలి.

ప్రకాశము - I

[7(2), 9 (iii), (12) (ఇ)వ నియమములను చూడండి]

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 (2009 లో 7వ చట్టము) లోని నిబంధనల క్రింద గణాంకముల సేకరణ కోసం నియుక్తులయ్యే గణాంక అధికారి మరియు ఏదేని హోదాలో నియుక్తులయ్యే ఇతర వ్యక్తుల ఒప్పంద పత్రం.

నేను..... (పూర్తిపేరు)(పుట్టిన తేదీ).....గారి కుమారుడు / కుమార్తె / భార్య నివాసి (చిరునామా) గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 (2009 లో 7వ చట్టము) మరియు గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011 క్రింద (చట్టములో 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద) ఆదేశించిన కు సంబంధించి నాకు అప్పగించిన (పని స్వభావం) బాధ్యతను అంగీకరిస్తున్నాననీ, నా విధినిర్వహణలో లేదా గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించిన ఒప్పందపు బాధ్యతలలో మినహా ఎవరేని సమాచారదాత వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని పొందడంగాని, ఉపయోగించడంగాని, వెల్లడించడంగాని, నా వద్ద నిలిపి ఉంచడం గానీ చేయననీ, చట్టములోని నిబంధనలు, దాని క్రింద చేసిన నియమావళిని పాటించడంలో నాతరపున ఏదైనా ఉల్లంఘన జరిగినట్లయితే చట్టములోని నిబంధనల ప్రకారం నేను శిక్షకు పాత్రున్ని కాగలనని ఇందుమూలంగా సత్యనిష్ఠతో వాగ్దానము చేస్తున్నాను.

స్థలం:

తేదీ:

గణాంక అధికారి లేదా
గణాంకముల సేకరణ కోసం ఏదేని హోదాలో
నియుక్తులైన ఎవరేని వ్యక్తి సంతకం

ప్రకాశము - II

(8వ నియమము చూడండి)

సముచిత ప్రభుత్వం నిర్వహించవలసిన గణాంక అధికారుల పట్టిక

1. గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 లోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద జారీచేసిన ఆదేశాల వివరాలు:
2. ఆదేశాలను జారీ చేస్తున్న సముచిత ప్రభుత్వము పేరు, చిరునామా:
3. పై ఆదేశాల క్రింద గణాంకముల సేకరణ కోసం నియమితులైన గణాంక అధికారుల వివరాలు:

వరుస సంఖ్య	గణాంక అధికారి పేరు	శాశ్వత చిరునామా	విద్యార్హతలు, గణాంకముల సేకరణలో ఏదైనా అనుభవం ఉన్నట్లయితే అట్టి వివరాలు	నియామకం పొందిన భౌగోళిక యూనిటు పేరు మరియు నియామకపు కాలం	చట్టములోని 4వ పరిచ్ఛేదము (4) మరియు (6) క్రింద అప్పగించిన ఏవేని అధికారాలు	నియామకపు తేదీ	నియామకాన్ని రద్దు చేసిన తేదీ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)

స్థలం:

తేదీ:

గణాంక అధికారుల రికార్డులను నిర్వహించడానికి బాధ్యత వహించిన అధికారి సంతకం, కార్యాలయ ముద్ర

[F.No. M-15011/1/2007 - Admn. III]

ప్రొ. టి.సి.ఎ. అనంత్, కార్యదర్శి

గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011 (తప్పొప్పుల పట్టిక)

భారత రాజపత్రము

రిజిస్టర్డ్ నెం. డి.ఎల్.-33004/99

అసాధారణ

IIవ భాగము - 3వ పరిచ్ఛేదము - (i)వ ఉప-పరిచ్ఛేదము

అధికారిక ప్రచురణ

నెం. 497

కొత్త ఢిల్లీ, గురువారం, 8 సెప్టెంబరు, 2011/ భాద్ర 17, 1933

గణాంకములు మరియు కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వశాఖ

తప్పొప్పుల పట్టిక

కొత్త ఢిల్లీ, తేదీ: 8 సెప్టెంబరు, 2011

జి.ఎస్.ఆర్ 665(ఇ).- కేంద్ర ప్రభుత్వ గణాంకములు మరియు కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వశాఖలో జి.ఎస్.ఆర్. 387 (ఇ), 16 మే, 2011 తేదీ గల నెం. 254 కలిగి ఉండే భారత అసాధారణ రాజపత్రములో ప్రచురితమైన ప్రకటనలోని 3వ పరిచ్ఛేదము, (1)వ ఉప-పరిచ్ఛేదము, 2వ భాగము, 20వ పేజీలోని 15వ నియమములోని (4)వ ఉప-నియమము, ఈ క్రింది విధంగా చదవాలి.

“(4) సముచిత ప్రభుత్వం అవసరమని భావించినట్లయితే, ఈ నియమావళిలోని (3)వ ఉప-నియమము క్రింద జారీచేసిన షోకాజ్ నోటీసు ప్రతిని మరియు ఆరోపిత నేరస్తుని నుండి అందిన వివరణను సంబంధిత గణాంక అధికారికి పంపి, వాటిపై ఆయన సిఫార్సులను పొందినమీదట ఆరోపిత నేరస్తుని వివరణను, గణాంక అధికారి సిఫార్సులను పరిశీలించిన మీదట, ప్రాసిక్యూషను చేయడానికి మంజూరును ఇవ్వాలి”.

2. రాజపత్ర ప్రకటనలోని ఇతర అంశాలలో ఎటువంటి మార్పు ఉండదు.

[Endt. No.M-15011/1/2007-Admn.III]

అరవింద్ కుమార్, సంయుక్త కార్యదర్శి

ప్రకటన

భారత రాజపత్రము

రిజిస్టర్డ్ నెం. డి.ఎల్.-33004/99

అసాధారణ

IIవ భాగము - 3వ పరిచ్ఛేదము - (ii)వ ఉప-పరిచ్ఛేదము

అధికారిక ప్రచురణ

నెం. 1192

కొత్త ఢిల్లీ, శుక్రవారం, 11 జూన్, 2010/ జ్యేష్ఠ 21, 1932

గణాంకములు మరియు కార్యక్రమాల అమలు మంత్రిత్వశాఖ

ప్రకటన

కొత్త ఢిల్లీ, తేదీ: 9 జూన్, 2010

ఎస్.ఓ. 1416(ఇ) గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 (2009 లో 7వ చట్టము) లోని 1వ పరిచ్ఛేదము (3)వ ఉప-పరిచ్ఛేదము ద్వారా సంక్రమించిన అధికారాలను పురస్కరించుకొని, 11 జూన్, 2010ని సదరు చట్టములోని నిబంధనలు అమలులోకి వచ్చే తేదీగా కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇందుమూలంగా పేర్కొంటున్నది.

[No.M-15011/1/2007-Admn.III]

అరవింద్ కుమార్, సంయుక్త కార్యదర్శి

తరచుగా అడిగే ప్రశ్నలు (ఎఫ్ఎక్యూలు)

1. ఈ చట్టము యొక్క భౌగోళిక పరిధి ఏమిటి?

జమ్మూ కాశ్మీర్ రాష్ట్రం మినహాయించి ఈ చట్టము భారతదేశమంతటికీ వర్తిస్తుంది. కేంద్ర శాసనం మాదిరిగానే జమ్మూ కాశ్మీర్ రాష్ట్రం, జమ్మూ కాశ్మీర్ గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2010ని రూపొందించింది.

2. ఏ రాజ్యాంగ నిబంధన క్రింద ఈ చట్టము చేయడమైనది?

దిగువ పేర్కొన్న నమోదులలో (జమ్మూ కాశ్మీర్ రాష్ట్రం మినహాయించి భారతదేశమంతటికీ వర్తింపు అయ్యేవిధంగా) భారత రాజ్యాంగంలోని ఏడవ అనుసూచీలో “గణాంకముల” అంశం వర్తింపు అవుతుంది

- కేంద్ర జాబితా (జాబితా-I)లోని 94వ నమోదు: ఈ జాబితాలోని ఏదేని అంశాల కోసం విచారణలు, సర్వేలు మరియు గణాంకములు.
- ఉమ్మడి జాబితా (జాబితా -III)లోని 45వ నమోదు: జాబితా - II లేదా జాబితా - III లోని ఏదేని అంశాల కోసం విచారణలు మరియు గణాంకములు.
- రాష్ట్ర జాబితా (జాబితా -II) క్రింద ఈ అంశం వర్తించదు.

పైన పేర్కొన్న నిబంధనల క్రింద ఈ చట్టము చేయడమైనది.

3. ఈ చట్టానికి సంబంధించి జారీచేసిన ప్రకటనలు ఏమిటి?

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 (2009లో 7వ చట్టము)ని 7 జనవరి, 2009న పార్లమెంటు ఆమోదించింది. అట్టి విషయము 9 జనవరి, 2009న సాధారణ సమాచారము కోసం అధికారిక రాజపత్రములో ప్రచురించడమయినది. మరో ప్రకటన ద్వారా 11 జూన్, 2010న ఈ చట్టాన్ని అమలులోకి తేవడమయినది. ఈ చట్టము క్రింద నియమములను గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011 పేరుతో 16 మే, 2011న ప్రకటించడమయినది. 8 సెప్టెంబరు, 2011న నియమావళిపై తప్పొప్పుల పట్టికను ప్రకటించడమయినది.

4. ఈ చట్టము యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?

అన్ని స్థాయిలలో ఆర్థిక, జనాభా, సామాజిక, శాస్త్రీయ మరియు పర్యావరణ అంశాలపై ప్రభుత్వము గణాంకముల సేకరణకు, ఇందుకు సంబంధించిన అంశాలు లేదా అనుషంగిక అంశాలకు వీలు కల్పించడానికి ఈ చట్టాన్ని ఉద్దేశించడమైనది.

(ప్రస్తావన మరియు చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము)

5. “గణాంకములు” అంటే ఏమిటి? ఏ రకమైన గణాంకములను సేకరించవచ్చును?

“గణాంకములు” అంటే గణాంకముల సర్వేలు, పరిపాలక, రిజిస్ట్రేషన్ రికార్డులు, ఇతర ఫారంలు, పత్రాలు నుండి సముచిత ప్రభుత్వం సేకరించిన సమాచారము మాత్రమే కాకుండా అలా సేకరించిన సమాచారము ఆధారంగా గ్రహించిన గణాంకములు కూడా అని అర్థము. గణాంకముల విశ్లేషణ ముద్రిత లేదా అముద్రిత రూపములో ఉండవచ్చును.

3వ పరిచ్ఛేదములో గల పరిమితులకు లోబడి, ఆర్థిక, జనాభా, సామాజిక, శాస్త్రీయ మరియు పర్యావరణ అంశాలపై గణాంకములను సేకరించవచ్చును.

(చట్టములోని 2(హెచ్), 3వ పరిచ్ఛేదములు)

6. సమాచారసేకరణ అంశాన్ని ఎవరు నిర్ణయిస్తారు?

సముచిత ప్రభుత్వము అనగా (i) కేంద్ర ప్రభుత్వములోని ఏదేని మంత్రిత్వ శాఖ లేదా డిపార్టుమెంటు; లేదా (ii) రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంత పరిపాలనలోని ఏదేని మంత్రిత్వ శాఖ లేదా డిపార్టుమెంటు; లేదా (iii) ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము అనగా ఒక పంచాయితీ లేదా ఒక మునిసిపాలిటీ వారి సంబంధిత అధికార పరిధిలో సమాచార సేకరణ అంశాన్ని నిర్ణయిస్తుంది.

(చట్టములోని 2(బి) మరియు 3వ పరిచ్ఛేదములు)

7. ఏదేని గణాంకములను సేకరించాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని ప్రజలు ఏవిధంగా తెలుసుకుంటారు?

అధికారిక గెజిటులో ఏదేని గణాంకములను సేకరించాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ప్రకటించడం కోసం చట్టము వీలు కల్పిస్తుంది. అంతే కాకుండా, ప్రచార మాధ్యమాల ద్వారా అట్టి విషయాన్ని ప్రచురించవచ్చును.

చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రతి ప్రకటనలో ఈ క్రింది అంశాలు ఉంటాయి. అవేవనగా:

- (ఎ) గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించిన అంశము మరియు ఉద్దేశ్యము;
- (బి) గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించిన భౌగోళిక ప్రాంతము;
- (సి) సమాచార సేకరణ పద్ధతి;
- (డి) సమాచారమును సేకరించదలచిన సమాచారదాతల స్వభావము;
- (ఇ) గణాంకముల సేకరణను పూర్తి చేయవలసిన వ్యవధి;
- (ఎఫ్) నిర్దేశ వ్యవధి;
- (జి) సేకరించవలసిన సమాచార స్వభావము;
- (హెచ్) సమాచారదాత సమాచారాన్ని సమకూర్చవలసిన భాష;
- (ఐ) సమాచారదాత బాధ్యత;
- (జె) తనిఖీ చేయదగిన వ్యాపార రికార్డులు మరియు ఇతర రికార్డుల స్వభావము; మరియు
- (కె) తనిఖీ విధానము.

3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రతి ప్రకటన ప్రతిని కేంద్ర ప్రభుత్వ నోడల్ అధికారికి మరియు సంబంధిత రాష్ట్ర నోడల్ అధికారికి పంపాలి.

(చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము, నియమావళిలోని 5 (5), 5 (6)వ నియమములు)

8. సమాచారసేకరణ అంశము ఎంపికలో ఏవేని పరిమితులు ఉన్నాయా?

రాజ్యాంగములోని ఏడవ అనుసూచికలో గల (కేంద్ర జాబితా) జాబితా - I లో నిర్దిష్టపరిచిన ఏదైన నమోదుల పరిధిలోకి వచ్చే ఏదేని విషయానికి సంబంధించిన గణాంకాలు సేకరించే ఏదేని ఆదేశాన్ని జారీ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేదా కేంద్రపాలితప్రాంత పరిపాలనకు లేదా ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదు. ఇతర అన్ని కేసులలో, ఏదేని అంశానికి సంబంధించిన గణాంకముల సేకరణ కోసం ఏదేని ఆదేశాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వము జారీ చేస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వ ముందస్తు ఆమోదంతో మినహా, ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంత పరిపాలనా విభాగం లేదా ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము, కేంద్ర ప్రభుత్వము అట్టి గణాంకాలు సేకరించడం పూర్తి చేయడం జరగని పక్షంలో ఏదేని సంబంధిత ఆదేశాన్ని జారీ చేయకూడదు. అదే విధంగా, ఏదేని అంశానికి సంబంధించి గణాంకాల సేకరణ కోసం ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంత పరిపాలన విభాగము లేదా ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము ఒక ఆదేశాన్ని జారీ చేసినట్లయితే, రెండు లేదా ఎక్కువ రాష్ట్రాలు లేదా కేంద్రపాలితప్రాంతాల నిర్దేశం ప్రకారం సేకరించాల్సిన అట్టి

గణాంకముల విషయంలో మినహా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అట్టి గణాంకములు సేకరించడం పూర్తి చేయని పక్షంలో కేంద్ర ప్రభుత్వము ఎటువంటి సదరు ఆదేశాలను జారీ చేయకూడదు.

3వ పరిచ్ఛేదము యొక్క లక్ష్యాలను సాధించడం మరియు గణాంకాల సేకరణలో అనవసరనకలును నివారించడం అనే సూత్రాలను సాధ్యమైనంతవరకు సమర్థవంతంగా సమన్వయం చేయడానికి అవసరమైన నియమావళిని రూపొందించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము అధికారాన్ని కలిగి ఉంటుంది.

(చట్టములోని 3, 33(2)(ఎ) పరిచ్ఛేదములు)

9. సమాచారసేకరణ కోసం అంశాల ఎంపికపై మరియు అనవసరనకలును నివారించడం కోసం నియమావళిలో లభ్యంగా ఉన్న నిబంధనలు ఏమిటి?

గణాంకాల విషయాలతో వ్యవహరించే నోడల్ శాఖలో కేంద్ర ప్రభుత్వ సంయుక్త కార్యదర్శి హోదాకు తక్కువ కాని హోదాగల ఒక అధికారిని నోడల్ అధికారిగా కేంద్ర ప్రభుత్వము నియమిస్తుంది. గణాంకముల విషయాలతో వ్యవహరించే నోడల్ శాఖలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉపకార్యదర్శి హోదాకు తక్కువ కాని హోదాగల ఒక అధికారిని నోడల్ అధికారిగా ప్రతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, ప్రతి కేంద్రపాలితప్రాంత పరిపాలనా విభాగము నియమిస్తుంది. నోడల్ అధికారి అనవసరనకలును నివారించడానికి తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై తన అధికార పరిధిలో సముచిత ప్రభుత్వ శాఖకు సలహా ఇస్తారు.

(నియమావళిలోని 3, 4 మరియు 5వ నియమములు)

10. నోడల్ అధికారి యొక్క అధికారాలు మరియు విధులు ఏమిటి?

కేంద్ర ప్రభుత్వము నియమించిన నోడల్ అధికారి ఈ క్రింది కర్తవ్యాలను నిర్వర్తిస్తారు-

- (ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వము నియమించిన గణాంక అధికారుల రిజిస్టరును నిర్వహించి, తాజా పరచడం;
- (బి) చట్టములోని నిబంధనల క్రింద సేకరించినా లేదా సేకరించకపోయినా యూనిటు స్థాయి సమాచారంతో పాటుగా కేంద్ర ప్రభుత్వములోని వివిధ శాఖల వద్ద మరియు రాష్ట్రాలలోని నోడల్ అధికారుల వద్ద లభ్యంగా ఉన్న గణాంకముల సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు సేకరించి నిర్వహించడం;
- (సి) పరిపాలన రికార్డుల గణాంక సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి, అట్టి పరిపాలన రికార్డులలో పొందుపరిచిన లేదా పొందుపరచాలని భావించిన గణాంకముల సేకరణకు, ప్రత్యేక గణాంక సర్వేల నిర్వహణను నివారించడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలపై కేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖలకు మరియు రాష్ట్రాలలోని నోడల్ అధికారులకు సలహా ఇవ్వడం;
- (డి) అనవసరనకలు గణాంకముల సేకరణ కార్యక్రమాలు నివారించడానికి, ఆ అంశంపై వారిలో ఏవైనా వివాదాలు లేదా అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నట్లయితే వాటిని పరిష్కరించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వములోని మరియు రాష్ట్రాలలోని వివిధ శాఖలు యూనిటు స్థాయి సమాచారముతో పాటు గణాంక సమాచార భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ఎప్పటికప్పుడు సూచనలు జారీచేయడం; మరియు
- (ఇ) ఈ చట్టము పనితీరుపై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వార్షిక నివేదికను సమర్పించడం.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేదా కేంద్రపాలితప్రాంత పరిపాలన విభాగంచే నియమించబడిన నోడల్ అధికారి తన అధికార పరిధిలో సదరు విధులను నిర్వర్తించి, ప్రభుత్వ శాఖలు మరియు స్థానిక ప్రభుత్వాల నుండి ఈ చట్టము పనితీరుపై అవసరమైన విధముగా నివేదికలుపొంది, కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమించిన నోడల్ అధికారికి ఈ చట్టము పని తీరుపై వార్షిక నివేదికలను సమర్పించాలి.

(నియమావళిలోని 4వ నియమము)

11. అనవసరనకలును నివారించే నిమిత్తం గణాంకముల సేకరణపై ఆదేశాలను జారీచేసే ముందు సముచిత ప్రభుత్వము నెరవేర్చవలసిన లాంఛనాలు ఏమిటి?

రాష్ట్ర ప్రభుత్వములోని ఏదేని శాఖ లేదా రాష్ట్రములోని ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వము ఈ చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద గణాంకముల సేకరణకై ఆదేశం జారీచేసేముందు, అనవసరనకలును నివారించడానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములోని సంబంధిత నోడల్ అధికారిని సంప్రదించాలి. అదే విధంగా, గణాంకముల సేకరణలో అనవసరనకలును నివారించడానికి, గణాంకముల సేకరణ కోసం చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ఆదేశాన్ని జారీచేసే ముందు కేంద్ర ప్రభుత్వపు ఏదేని శాఖ, కేంద్ర ప్రభుత్వపు నోడల్ అధికారిని సంప్రదించాలి. సంబంధిత నోడల్ అధికారి గణాంకముల సేకరణలో అనవసరనకలును నివారించడానికి ఏదేని అభ్యర్థన అందిన మీదట ఒక నెల వ్యవధిలోపు సంబంధిత కార్యాలయానికి అవసరమైన విధముగా సలహాను అందించాలి. అట్టి సలహాను స్వీకరించిన మీదట సముచిత ప్రభుత్వము చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రకటనను జారీ చేయడానికి కనీసం పదిహేనురోజుల ముందు అట్టి సలహాను అంగీకరించకపోవడానికిగల కారణాలను నోడల్ అధికారికి తెలియచేయాలి.

(నియమావళిలోని 5వ నియమము)

12. సమాచారమును ఎవరు సేకరిస్తారు?

సముచిత ప్రభుత్వము తాను ఆదేశించిన ఏదేని అంశంపై సమాచార సేకరణ నిమిత్తం ఏదేని భౌగోళిక యూనిటుకు ఒక గణాంక అధికారిని నియమించవచ్చును. సముచిత ప్రభుత్వము తాను ఆదేశించినట్లుగా గణాంకముల సేకరణ పర్యవేక్షణ నిమిత్తం అట్టి నియమాలు, షరతులు మరియు రక్షణ చర్యలు నిర్దిష్టపరిచినట్లుగా ఏదేని ఏజెన్సీని కూడా (నేరుగా లేదా ఔట్సోర్సింగ్ ద్వారా లేదా సముచిత ప్రభుత్వము ద్వారా నియమితులైన వ్యక్తి లేదా వ్యక్తులతో పాటుగా) నియమించవచ్చును లేదా అట్టి ఏజెన్సీలో పనిచేస్తున్న వ్యక్తులను తీసుకోవడానికి లేదా వ్యక్తిని ఒప్పంద ప్రాతిపదికన కూడా నియమించవచ్చును. ఏజెన్సీల నియామకము లేదా అట్టి ఏజెన్సీలలో పనిచేయుచున్న వ్యక్తులను లేదా ఏదేని ఏజెన్సీ లేదా కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా వ్యక్తుల సమాఖ్యను ఒప్పంద ప్రాతిపదికన నియామకపు అధికారాన్ని సముచిత ప్రభుత్వము ఒక గణాంక అధికారికి అప్పగించవచ్చును.

(చట్టములోని 2(ఎ) మరియు 4వ పరిచ్ఛేదములు)

13. ఒక గణాంక అధికారి నియామకపు ప్రకటనలో తప్పకుండా ఉండవలసిన వివరాలేమిటి?

గణాంక అధికారి నియామకానికి సంబంధించి చట్టములోని 4వ పరిచ్ఛేదము క్రింద ప్రతి ప్రకటన ఈ క్రింది వివరాలను కలిగి ఉండాలి, అవేవనగా-

- (ఎ) గణాంకముల సేకరణ కోసం ప్రతి భౌగోళిక యూనిటుకు గణాంక అధికారిగా నియమించబడిన అధికారి పేరు, హోదా మరియు చిరునామా;
- (బి) గణాంకముల సేకరణ కోసం నియమించబడిన ఏదేని ఏజెన్సీ లేదా కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా సమాఖ్య లేదా వ్యక్తి వివరాలు మరియు ఇందు నిమిత్తం నిర్దిష్టపరిచిన నిబంధనలు, షరతులు మరియు రక్షణ చర్యలు;
- (సి) అవసరమయిన ప్రరూపము, వివరాలు లేదా నియమిత వ్యవధి మరియు సమాచారదాతలు గణాంక సమాచారాన్ని సమర్పించవలసిన గణాంక అధికారి వివరాలు; మరియు
- (డి) చట్టములోని 4వ పరిచ్ఛేదపు (4)వ లేదా (6)వ ఉప-పరిచ్ఛేదముల క్రింద ఉన్న ఏవేని అధికారాలను గణాంక అధికారికి అప్పగించడం.

(నియమావళిలోని 7వ నియమము)

14. సమాచారాన్ని ఏ విధంగా సేకరిస్తారు?

సమాచారమును గణాంక సర్వే (గణన లేదా నమూనా సర్వే) ద్వారా సేకరిస్తారు లేదా ఇతర విధాలుగా అనగా (i) వ్యక్తులను ఇంటర్వ్యూ చేయడం ద్వారా లేదా (ii) ఒక నమూనాను ఇచ్చి, వారిని పూరించమనడం ద్వారా లేదా (iii) నోటీసులో నిర్దిష్టపరచిన కాలపరిమితి లోపు నిర్దిష్ట నమూనాలో సమాచారాన్ని సమకూర్చవలసిందిగా వారిని కోరుతూ ఒక నోటీసును జారీ చేయడం ద్వారా లేదా (iv) టెలిఫోన్స్ లేదా టెలిఫోను లేదా ఇ-మెయిల్ లేదా ఏదేని ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ పద్ధతి ద్వారా లేదా (v) వివిధ పద్ధతుల కలయిక ద్వారా సేకరించవచ్చును. సమాచారమును సేకరించే పద్ధతిని నిర్ణయించే హక్కు గణాంక అధికారికి వున్నది. ఈ విషయమై సమాచార సేకరణకు మరియు ఏదేని రికార్డు/డాక్యుమెంటు తనిఖీకి కూడా ఏదేని తగిన సమయంలో, ఏదేని ఆవరణలో సమాచార సేకరణదారులు ప్రవేశించడానికి, గణాంక అధికారులు వారికి వ్రాతపూర్వకంగా అధికారమివ్వడమవుతుంది.

(చట్టములోని 2(జి), 3, 5, 8వ పరిచ్ఛేదములు మరియు నియమావళిలోని 9వ నియమము)

15. సమాచారాన్ని ఎవరినుండి సేకరిస్తారు?

సమాచారాన్ని ఎవరేని సమాచారదాత, అతను ఒక వ్యక్తి లేదా సమాచారాన్ని సమకూర్చువారు, లేదా గణాంక సమాచారాన్ని సమకూర్చవలసిన బాధ్యతగలవారు, అనగా ఒక యజమాని లేదా స్వాధీనదారు లేదా భాగస్వామ్య సంస్థలోని వ్యక్తులకు సంబంధించి పర్సన్ ఇన్-చార్జ్ లేదా అతని అధీకృత ప్రతినిధి లేదా సహకార సంఘము లేదా కంపెనీ లేదా ఆ సమయంలో అమలులో వున్న ఏదేని చట్టము క్రింద గుర్తింపు పొందిన లేదా నమోదైన ఏదైన సంఘము నుండి సేకరించవచ్చును.

(చట్టములోని 2(సి)వ పరిచ్ఛేదము)

16. సమాచారదాతలు ఏమి చేయాలని ఆశిస్తున్నారు?

సమాచారదాతలు నిర్దిష్ట పరిచినరీతిలో తమకు తెలిసియున్నంతవరకు లేదా నమ్మకం మేరకు సమాచారాన్ని సమకూర్చవలసి ఉంటుంది. ఏదేని నమూనా కార్యపద్ధతి వల్ల ఎంపిక చేసిన వ్యక్తుల నుండి సమాచారాన్ని కోరిన సంఘటనలు ఉండవచ్చును. అట్టి సంఘటనల్లో ఎంపికైన వ్యక్తులు తాము సమాచారము సమర్పించుటలో విఫలమైనప్పుడు, రక్షణగా ఇతరులనుండి అట్టి సమాచారము కోరలేదు కావున తాము సమర్పించలేదని సమర్పించుకోజాలరు. సమాచారదాతలు గణాంక అధికారులు వ్రాతపూర్వకంగా అధికారమిచ్చిన సమాచార సేకరణదారులను తమ ఆవరణలోనికి ప్రవేశించడానికి అనుమతించాలి మరియు తనిఖీ నిమిత్తము అవసరమైన రికార్డులు/డాక్యుమెంటును కూడా సమకూర్చాలి.

ప్రతి సమాచారదాత, ఈ చట్టము క్రింద కోరిన గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించి అతని స్వాధీనంలో వున్న ఏదేని ఖాతాపుస్తకాలు, రశీదులు, పత్రాలు లేదా ఇతర వ్యాపార రికార్డులు లేదా వ్యక్తిగత రికార్డుల పత్రాల ప్రతిని, ఎవరేని గణాంక అధికారికి లేదా ఆయన వ్రాతపూర్వకంగా అధికారమిచ్చి, ఆయన జారీచేసిన ఫోటో గుర్తింపు కార్డు కలిగిన ఎవరేని వ్యక్తికి సమర్పించాలి లేదా ఇవ్వాలి. సందర్భాన్ని బట్టి గణాంక అధికారి లేదా అధీకృత వ్యక్తి అట్టి రికార్డు లేదా పత్రం ప్రతిని లేదా ఉదాహరణిని తీసుకోవచ్చు.

ప్రతి కుటుంబం యొక్క యజమాని, వారిపై ఆధారపడిన వారితో సహా తన కుటుంబసభ్యుల పేర్లు, సభ్యుల సంఖ్య, ఇతర వివరాలను, రికార్డులను, పత్రాలను అవసరమైన విధముగా సమర్పించడానికి, సమర్పించేయడానికి బాధ్యత వహించాలి. అయితే, అనాధ శరణాలయాలు, వృద్ధాశ్రమాలు, మానసిక రోగుల శరణాలయాలు వంటి సంస్థలకు సంబంధించిన ఇన్-మేట్ల విషయంలో అవసరమైన వివరాలు, రికార్డులు, పత్రాలను సమకూర్చే లేదా సమకూర్చేటట్లు చేసే బాధ్యత అట్టి సంస్థ యజమానిపై ఉంటుంది.

(చట్టములోని 6, 8వ పరిచ్ఛేదములు మరియు నియమావళిలోని 11వ నియమము)

17. సమాచార సేకరణదారులు ఏ పనులు చేయాలని ఆశిస్తున్నారు?

సమాచార సేకరణదారులు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు కానీ లేదా ప్రయివేటు వ్యక్తులు కానీ అయివుండవచ్చును. సమాచార సేకరణదారులు 4, 5వ పరిచ్ఛేదములలో పేర్కొన్న సమాచార సేకరణకు సంబంధించి వారికి కేటాయించిన విధులు, కర్తవ్యాలు అన్నింటినీ నిర్వర్తిస్తారని మరియు 8వ పరిచ్ఛేదములో పేర్కొన్నట్లుగా అవసరమైన రికార్డులను మదింపు చేస్తారని ఆశించడమైనది. వారు 9, 13, 14వ పరిచ్ఛేదములలో పేర్కొన్న విధంగా సేకరించిన సమాచారంపై భద్రతా పరిమితులను కూడా పాటించవలసి వుంటుంది.

గణాంకముల సేకరణ కోసం నియమించబడిన ఎవరేని వ్యక్తి మరియు ఎవరేని గణాంక అధికారి ప్రరూపము-I లో ఒక అంగీకారపత్రాన్ని సమర్పించవలసి వుంటుంది.

(చట్టములోని 4,5,8,9,13,14వ పరిచ్ఛేదములు మరియు నియమావళిలోని 7(2), 9వ నియమములు)

18. ఎవరేని సమాచారదాత ఆవరణలోకి ప్రవేశించే హక్కును ఏవిధముగా ఉపయోగించుకోవలసి వుంటుంది?

గణాంక అధికారి లేదా ఆయనచే లిఖితపూర్వకంగా అధికారం పొంది, గణాంక అధికారి జారీచేసిన ఫోటో గుర్తింపు కార్డును కలిగిఉన్న ఎవరేని వ్యక్తి గణాంకముల సేకరణ సమయంలో చట్టరీత్యా గణాంకముల సేకరణ కోసం లేదా దానికి సంబంధించిన పత్రాలు లేదా రికార్డుల పరిశీలన మరియు తనిఖీ నిమిత్తం ఏరోజైనా 10.00 గంటల నుండి 17.00 గంటల మధ్యలో లేదా ఇరువురికి అనుకూలంగా ఉన్నట్టి సమయంలో సందర్శకులు లేదా అతిథులు ప్రవేశించే ఆవరణ భాగంలోనికి లేదా సమాచారదాత సూచించినట్లుగా ఎవరేని సమాచారదాత ఆవరణలోనికి ప్రవేశించడానికి హక్కు కలిగి ఉంటారు.

(నియమావళిలోని 14వ నియమము)

19. గణాంక అధికారి మరియు సమాచార సేకరణ కోసం నియమించబడిన ఏజెన్సీ మధ్య ఉన్న సంబంధం ఏమిటి?

ప్రతి ఏజెన్సీ, ఇతర అధీకృత ఏజెన్సీ లేదా ఎవరేని గణాంక అధికారికి ఆ సంస్థ లేదా అతని కర్తవ్యాల నిర్వహణకు అవసరమైన విధంగా సహాయ సహకారాలు మరియు అట్టి సమాచారాన్ని సమకూర్చాలి. అవసరమైన రికార్డులు, ప్లానులను, ఇతర దస్తావేజులను తనిఖీ మరియు పరిశీలన నిమిత్తం అందుబాటులో వుంచవలెను.

(చట్టములోని 5, 7వ పరిచ్ఛేదములు మరియు నియమావళిలోని 9, 12(డి)వ నియమములు)

20. సముచిత ప్రభుత్వము యొక్క అధికారాలు మరియు కర్తవ్యాలు ఏమిటి?

సముచిత ప్రభుత్వము యొక్క అధికారాలు మరియు కర్తవ్యాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:-

- అధికారిక రాజపత్రములో ప్రకటించడం ద్వారా గణాంక సర్వే లేదా ఇతర విధముగా ఆర్థిక, జనాభా, సామాజిక, శాస్త్రీయ మరియు పర్యావరణపరమైన అంశాలపై గణాంకములను సేకరించాలని ఆదేశించడం;
- తాను ఆదేశించిన ఏవేని గణాంకములను సేకరించడం కోసం, ఏదేని భౌగోళిక యూనిటుకు గణాంక అధికారిని నియమించడం;
- ఏదేని నిర్దిష్ట భౌగోళిక యూనిటు పరిధిలో గణాంకములను సేకరించుటకు, సహాయపడుటకు లేదా పర్యవేక్షణకు ఏదేని ఏజెన్సీని లేదా అట్టి ఏజెన్సీలలో పనిచేస్తున్న వ్యక్తులను నియమించడము;
- తాను ఆదేశించిన విధంగా గణాంకముల సేకరణ కోసం అవసరమైన విధముగా ఏదేని ఏజెన్సీ లేదా కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా సంఘాన్ని లేదా వ్యక్తిని కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికన నియమించడం;
- తాను యోగ్యతకలిగినట్లుగా భావించిన ఎవరేని గణాంక అధికారికి, ఏజెన్సీలు లేదా అట్టి ఏజెన్సీలలో

పనిచేస్తున్న వ్యక్తుల నియామకం లేదా ఏదేని ఏజెన్సీ లేదా కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా వ్యక్తుల సమాఖ్యను ఒప్పంద ప్రాతిపదికపై నియమించే అధికారాన్ని అప్పగించడం;

- నమూనాలు, అవసరమైన వివరాలు లేదా సమాచార సమర్పణల మధ్య వ్యవధి మరియు సమాచారదాత గణాంక సమాచారాన్ని ఏ గణాంక అధికారికి సమకూర్చవలసి వుంటుంది లేదా ఆ విధంగా చేయడానికి అధికారాన్ని ఎవరేని గణాంక అధికారికి అప్పగించడాన్ని నిర్దిష్టపరచడం;
- జరిగిన నేరాలపై కోర్టులలో ఫిర్యాదులు దాఖలు చేయడం; మరియు
- సమాచారదాతలు మినహా ఇతర వ్యక్తులు చేసిన నేరాలపై ప్రాసిక్యూషన్‌ను మంజూరు చేయడం.

ఇంతే కాకుండా, కేంద్ర ప్రభుత్వము చట్టములోని వివిధ నిబంధనలను అమలు పరుచడానికి ఏదేని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేదా కేంద్రపాలితప్రాంత పరిపాలనవిభాగమునకు లేదా ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వానికి ఆదేశాలను ఇవ్వవచ్చును. నియమాలను చేయడానికి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారమున్నది.

(చట్టములోని 3,4,23,24,25,26,28 మరియు 33వ పరిచ్ఛేదములు)

21. గణాంక అధికారి అధికారాలు మరియు విధులు ఏమిటి?

గణాంక అధికారి అధికారాలు, విధులు క్రింది విధంగా వుంటాయి:

- సమాచార సేకరణ కోసం ఏజెన్సీలు లేదా అట్టి ఏజెన్సీలలో పనిచేసే వ్యక్తుల నియామకం లేదా ఏదేని కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా వ్యక్తుల సంఘాన్ని ఒప్పంద ప్రాతిపదికన నియమించుటకై సముచిత ప్రభుత్వము అప్పగించిన అధికారాలను నిర్వహించడము;
- నమూనాను నిర్దిష్టపరచడం, అవసరమైన వివరాలు లేదా, సమాచారదాత గణాంక సమాచారాన్ని సమకూర్చవలసిన వ్యవధిపై సముచిత ప్రభుత్వము అప్పగించిన అధికారాలను నిర్వహించడం;
- 5వ పరిచ్ఛేదములో పేర్కొన్న ఏదేని పద్ధతిలో సమాచార సేకరణను జరిపించడము;
- తన కర్తవ్యాలను నిర్వహించడం కోసం ఏదేని ఏజెన్సీ నుండి తనిఖీ మరియు పరిశీలన కోసం సహాయం మరియు రికార్డులను కోరడం;
- ఎవరేని సమాచారదాత స్వాధీనంలో వున్న ఏదేని సంబంధిత రికార్డులు లేదా దస్తావేజులు పొందడం, ఈ విషయమై ఏదేని ఆవరణలోకి ఏదేని సబబైన సమయంలో ప్రవేశించడం;
- వివిధ విధులను నిర్వహించడానికి వ్యక్తులకు అధికారమివ్వడం;
- సేకరించిన సమాచార భద్రత కోసం అవసరమైన చర్యలు చేపట్టడం; మరియు
- సమాచారదాతలు చేసిన నేరాల విషయంలో ప్రాసిక్యూషన్‌ను మంజూరు చేయడం.

అంతేగాక, ఏదేని భౌగోళిక యూనిట్‌లోని ఏదేని విషయముపై గణాంకముల సేకరణ నిమిత్తము నియమించబడిన గణాంక అధికారి ఈ క్రింది అధికారాలు, విధులు కలిగి ఉంటారు-

- (i) గణాంకముల సేకరణ చేపట్టడం, సహాయపడడం, పర్యవేక్షించడం;
- (ii) గణాంకముల సేకరణ కోసం ఏజెన్సీలను నియమించేటట్లు చూడడం లేదా నియమించడం;
- (iii) గణాంకముల సేకరణ కోసం నియమించిన వ్యక్తులందరి నుండి ప్రరూపము-I లో ఒప్పంద పత్రాన్ని పొందడం, సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా సదరు ప్రభుత్వంచే ఆ కార్యం కోసం అధికారమిచ్చిన వ్యక్తికి వాటిని పంపడం;

- (iv) సంబంధిత సమాచార అనుసూచీలను, గణాంకముల సేకరణ విధానం లేదా విధానాలను రూపొందించడం లేదా రూపొందించేటట్లు చూడడం;
- (v) సదరు కార్యం కోసం నియమించబడిన వివిధ వ్యక్తులు లేదా ఏజెన్సీలకు తన అధికారపరిధిలోని గణాంకముల సేకరణ పనిని అప్పగించడం లేదా అప్పగించేటట్లు చూడడం;
- (vi) సంబంధిత సామాగ్రినంతటిని నియమించబడిన ఏజెన్సీలకు పంపిణీచేసే ఏర్పాటు మరియు గణాంకముల సేకరణకు వీలుకల్పించడం కోసం వారికి శిక్షణ ఏర్పాటు చేయడం;
- (vii) తగిన సమయంలో గణాంకముల సేకరణ కోసం అవసరమైన ప్రచారం కల్పించేటట్లు చూడడం;
- (viii) గణాంకముల సేకరణ సమయంలో అన్ని ఏజెన్సీల పనిని సమన్వయపరచడం, గణాంకముల సేకరణ సజావుగా నిర్వహించడం కోసం స్థానిక అధికారులతో అనుసంధానాన్ని కొనసాగించడం;
- (ix) అవసరమైన సమాచారాన్ని సమర్పించడం కోసం సమాచారదాతలకు అతను సంతకం చేసిన నోటీసులను జారీచేయడం మరియు ఆ సమాచారదాతల నుండి అందిన తిరుగు రశీదులను భద్రపరచడం;
- (x) వివిధ నిర్దేశ కాలాలలో ఒకే విధమైన సమాచారదాతలున్న గణాంక సర్వేల విషయంలో, సమర్పించాల్సిన అవసరమున్న సమాచారాన్ని, సమాచారం అవసరమున్న నిర్దేశిత కాలాన్ని అందులో సూచిస్తూ ప్రతి సమాచారదాతకు ఒకే ఒక నోటీసును జారీ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం;
- (xi) గణాంకములను సేకరించడం కోసం ఎవరేని సమాచారదాతల ఏదేని ఆవరణలోకి వ్రాతపూర్వకంగా ఆయన అధికారమిచ్చిన, ఆయన జారీచేసిన ఫోటో గుర్తింపుకార్డు గల వ్యక్తికి ప్రవేశాన్ని కల్పించేలాచూడడం;
- (xii) కోరిన సమాచారాన్ని సమర్పించడం కోసం సహాయం అవసరమయిన సమాచారదాతలకు అవసరమైన అట్టి సహాయాన్ని అందించడం;
- (xiii) ఏదేని తప్పుడు సమాచారంపై దిద్దుబాట్లు లేదా సవరణలను సూచించడానికి వీలు కల్పించడం కోసం ఎవరేని సమాచారదాతల నుండి సేకరించిన సమాచారాన్ని అట్టి సమాచారదాతలకు అందుబాటులో ఉంచడం;
- (xiv) ఎవరేని సమాచారదాత సమర్పించిన సమాచారాన్ని పరిశీలించడం;
- (xv) ఫిర్యాదులు లేదా ఇతర విషయాల ఆధారంగా ఈ చట్టములోని నిబంధనలు మరియు ఈ నియమావళిననుసరించి తప్పు చేసిన వ్యక్తులపై మరియు అందుకు కారకులైన ఇతరులపై చర్య తీసుకోవడం;
- (xvi) గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ఏజెన్సీల నుండి అన్ని సమాచార అనుసూచీలను పొందడం, గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన వ్యక్తుల నుండి అన్ని ఒప్పంద పత్రాలను పొందడం, వాటి పని పూర్తయిన తరువాత అన్ని ఇతర సంబంధిత రికార్డులు, పత్రాలను సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా ప్రభుత్వము అధికారమిచ్చిన ఎవరేని అధికారికి ఆ మేరకు ఒక ధృవపత్రంతో పాటు వాటిని పంపడం;
- (xvii) గణాంకములను విజయవంతంగా సేకరించడం కోసం అవసరమైన విధంగా ఇతర విధులను నిర్వహించడం; మరియు
- (xviii) సముచిత ప్రభుత్వము నిర్దిష్టపరచిన విధంగా నియమితకాలిక నివేదికలను సమర్పించడం.

(చట్టములోని 4,5,7,8,9,13 మరియు 24వ పరిచ్ఛేదములు, నియమావళిలోని 9వ నియమము)

22. చట్టము క్రింద గణాంకముల సేకరణ కోసం ఇతర ప్రభుత్వ కార్యాలయాల నుండి సముచిత ప్రభుత్వము లేదా గణాంక అధికారి ఎటువంటి సహాయాన్ని ఆశించవచ్చు?

చట్టము క్రింద గణాంకముల సేకరణకు అవసరమైన సహాయ స్వభావాన్ని నిర్దిష్టపరుస్తూ సముచిత ప్రభుత్వము లేదా గణాంక అధికారి ఏదేని కేంద్ర ప్రభుత్వ లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ లేదా ఏదేని స్థానిక ప్రభుత్వశాఖకు వ్రాయవచ్చును. అట్టి వర్తమానం అందిన మీదట కేంద్ర ప్రభుత్వము లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లేదా స్థానిక ప్రభుత్వము వీలైనంత మేరకు ఆ అవసరాలను నెరవేర్చాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వ లేదా రాష్ట్ర లేదా స్థానిక ప్రభుత్వాలలోని ప్రతిశాఖ నిర్దిష్ట సమయములోపు, అవసరమైన అట్టి సమాచారాలో ఏదేని గణాంక సర్వే నిర్వహణకు సంబంధించి వారివద్ద లభ్యంగా ఉన్న సమాచారదాతల జాబితా, ఇతర సమాచారాన్ని ఆ మేరకు నోటీసు అందిన మీదట గణాంక అధికారికి లేదా ఏదేని ఏజెన్సికి లేదా సముచిత ప్రభుత్వము అధికారమిచ్చిన వ్యక్తికి సమర్పించాలి. అల్లర్లు జరిగే ప్రాంతాలలోని గణాంకముల సేకరణ విషయములో, సంబంధిత గణాంక అధికారి కోరిన విధంగా పోలీసులు, పారామిలటరీ, సాయుధ బలగాలు అట్టి సహాయాన్ని అందించాలి.

(నియమావళిలోని 10వ నియమము)

23. సేకరించిన సమాచారాన్ని ఏ విధంగా ప్రచారం చేస్తారు?

వ్యక్తుల నుండి సేకరించిన సమాచారాన్ని రహస్యంగా ఉంచి, గణాంక ప్రయోజనాల కోసం మాత్రమే ఉపయోగించడమవుతుంది. సమాచార సేకరణదారులు మినహా మరెవ్వరూ ఆ సమాచారాన్ని పొందలేరు. అయితే, సంబంధిత నిబంధనల క్రింద ప్రాసిక్యూషను కోసం సాక్ష్యంగా వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించవచ్చును. వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ప్రచురించాల్సిన/వెల్లడించాల్సిన అవసరం వచ్చినప్పుడు ఆ వ్యక్తియొక్క గుర్తింపు వివరాలను తొలగించిన తర్వాత మాత్రమే ఆ విధంగా చేయడమవుతుంది. అలా చేసేటప్పుడు, తొలగింపు ప్రక్రియ ద్వారా ఎవరికీ కూడా వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని తెలిసే ఆస్కారం లేకుండా జాగ్రత్త తీసుకోవడమవుతుంది. సంబంధిత సమాచారాన్ని ఇవ్వబడిన సమాచారదాతల పేర్లు, చిరునామాలను తొలగించి అట్టి సమాచారాన్ని యదార్థ పరిశోధన లేదా గణాంక కార్యాల కోసం మాత్రమే ఉపయోగించడమవుతుందని వారి నుండి వాంగ్మూలము తీసుకున్న తర్వాత యదార్థ పరిశీలన లేదా గణాంక కార్యాలకోసం వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఏదేని ఏజెన్సీ లేదా వ్యక్తి లేదా సంస్థలు లేదా విశ్వవిద్యాలయాలకు వెల్లడించవచ్చును. అయితే, చారిత్రక ప్రాముఖ్యత గల వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని మాత్రము వెల్లడించవచ్చును.

(చట్టములోని 9 నుండి 12వ పరిచ్ఛేదములు)

24. వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని రహస్యంగా, భద్రంగా ఉంచేందుకు తీసుకోవాల్సిన చర్యలేమిటి?

“వ్యక్తిగత సమాచారము” అనగా ఒక సమాచారదాత గురించి వాస్తవమైనా లేదా కాకపోయినా, సమాచార రూపములో నమోదు చేసినా లేదా చేయకపోయినా గానీ అట్టి సమాచారముద్వారా ఎవరి గుర్తింపునయినా తగినట్లుగా తెలుసుకోగలిగిన ఏదేని సమాచారము అని అర్థము. గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ప్రతి ఏజెన్సీ ఈ క్రింది విషయాలను పాటించేందుకు అవసరమైనటువంటి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుంది-

- (ఎ) వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని అనధికారికంగా పొందడం, వెల్లడించడం లేదా ఇతర దుర్వినియోగం నుండి కాపాడాలి;
- (బి) నిర్దిష్ట ఒప్పందం క్రింద బాధ్యతలను నిర్వర్తించేందుకు మాత్రమే ఏజెన్సీ వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవాలి;
- (సి) సాధారణ సమాచారదాతల సమూహముతో సంబంధిత గణాంక సర్వేలను పునరావృతం చేసిన సందర్భంలో సమాచారదాతలతో మౌఖిక సంభాషణలను జరపడానికి లేదా ఇతర విధంగా

సంప్రదించడానికి ఏర్పాటు చేయడం కోసం మాత్రమే లోగడ సేకరించిన వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని అట్టి ఏజెన్సీ ఉపయోగించుకోవాలి; మరియు

(డి) ఏజెన్సీ తగినంత భద్రతాపరమైన చర్యలతో డేటా ప్రాసెసింగ్ కోసం మాత్రమే వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించుకోవాలి.

(నియమావళిలోని 2(డి) మరియు 13వ నియమములు)

25. ఏవేని కోర్టు ప్రాసీడింగులలో సాక్ష్యంగా వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఉపయోగించడంపై ఉన్న నిబంధనలు ఏమిటి?

ఎవరేని సమాచారదాత స్వాధీనంలో ఉన్న వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఏవేని ప్రాసీడింగులలో సాక్ష్యంగా వెల్లడించకూడదు లేదా ఉపయోగించకూడదు. ఏమైనప్పటికీ, ఏవేని ప్రాసీడింగులలో ఆ సమాచారంగురించి మౌఖిక సాక్ష్యాన్ని ఇవ్వవలసిందిగా లేదా సమాచార సేకరణ సమయంలో పొందిన ఏదేని సమాచారానికి సంబంధించి ఏదేని షెడ్యూలును, దస్తావేజు లేదా రికార్డును సమర్పించవలసిందిగా ఏవేని గణాంకముల సేకరణలో తన అధికార హోదావల్ల అట్టి సమాచారాన్ని కలిగివున్న వ్యక్తిని ఆదేశించకూడదు.

(చట్టములోని 14వ పరిచ్ఛేదము)

26. ఏదేని సమాచారదాతకు సంబంధించి శిక్షించదగిన అపరాధములు మరియు జరిమానాలు ఏమిటి?

అపరాధము	జరిమానా
1. ఏదేని ఖాతాపుస్తకాలు, రశీదులు, దస్తావేజులు లేదా ఇతర వ్యాపార రికార్డుల సమర్పణలో వైఫల్యం.	వెయ్యి రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో, కంపెనీ విషయంలో ఐదువేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో శిక్షించవచ్చును. [15 (1)వ పరిచ్ఛేదము]
2. అతనికి ఇచ్చిన లేదా పంపిన ఏదేని సమాచార షెడ్యూలు లేదా రిటర్నులో అవసరమైన వివరాలను పూరించుటలో, సమర్పించుటలో నిర్లక్ష్యం చూపడం లేదా తిరస్కరించడం.	- పై విధంగానే -
3. అతనిని అడిగిన ఏదేని ప్రశ్నకు లేదా విచారణకు సమాధానాన్ని ఇవ్వడంలో నిర్లక్ష్యం చూపడం లేదా తిరస్కరించడం.	- పై విధంగానే -
4. నేర నిర్ధారణ జరిగిన తేదీ నుండి 14 రోజులు ముగిసిన తర్వాత అవసరమైన వివరాలు అందించడంలో విఫలమవడం లేదా వివరాలను పూరించేందుకు మరియు ఇచ్చేందుకు లేదా ప్రశ్నకు లేదా విచారణకు సమాధానం ఇవ్వడంలో నిర్లక్ష్యం చూపడం లేదా తిరస్కరించడాన్ని కొనసాగించడం.	వైఫల్యం కొనసాగిన మొదటి తేదీ తర్వాత ప్రతి రోజుకు ఇంకనూ వెయ్యి రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో, కంపెనీ విషయంలో ఐదు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో శిక్షించ వచ్చును. [15(2)వ పరిచ్ఛేదము]
5. పూరించిన లేదా అందించిన ఏదేని సమాచార షెడ్యూలు లేదా రిటర్నులో లేదా అతనిని అడిగిన ఏదేని ప్రశ్నకు సమాధానంలో ఏదేని తప్పు చేయడం లేదా తప్పుడోప పట్టించే వివరణ ఇవ్వడం లేదా విషయాన్ని వదలి వేయడం.	ఆరు నెలల వరకు పొడిగించదగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా వెయ్యి రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో ఐదు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [16వ పరిచ్ఛేదము]

<p>6. సేకరించిన వివరాలున్న లేదా అట్టి వివరాలను కోరుతున్న ఏదేని సమాచార షెడ్యూలు, ఫారం లేదా ఇతర దస్తావేజుల్ని ధ్వంసం చేయడం, చెరిపివేయడం, తొలగించడం లేదా చింపి వేయడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించదగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించదగు జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [17వ పరిచ్ఛేదము]</p>
<p>7. లభ్యమైన ఏదేని అధికారాన్ని లేదా విధులను ఎవరేని ఉద్యోగి నిర్వహించేటప్పుడు జోక్యం చేసుకోవడం, అవరోధం లేదా ఆటంకం కలిగించడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించదగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [18వ పరిచ్ఛేదము]</p>
<p>8. విధించిన ఏదేని నిబంధనకు లేదా ఆవశ్యకతకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించడం లేదా పాటించడంలో విఫలమవడం లేదా ఎవరేని గణాంక అధికారిని లేదా ఏదేని ఏజెన్సీని లేదా దానిలోని ఎవరేని ఉద్యోగిని ఉద్దేశపూర్వకంగా మోసగించడం లేదా మోసగించేందుకు ప్రయత్నించడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించదగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [19వ పరిచ్ఛేదము]</p>
<p>9. ఏదేని ఇతర నేరం పై 6-8 వరకు గల వరుస సంఖ్యలలో పేర్కొన్న నేరాలు సమాచారదాతలు కాని వ్యక్తులకు కూడా వర్తిస్తాయి.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించదగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [22వ పరిచ్ఛేదము]</p>

27. ఎవరేని సమాచారసేకరణదారును శిక్షించదగిన నేరాలు ఏమిటి మరియు జరిమానాలు ఏమిటి?

అపరాధము	జరిమానా
<p>శాసన సమ్మతమైన కారణం లేకుండా విధి నిర్వహణను వదలి పెట్టడం లేదా తెలిసీ తప్పుడు డిక్లరేషను, వివరణ లేదా రిటర్నును చేయడం; లేదా విధులను నిర్వహిస్తున్నట్లు నటించడం లేదా పొందేందుకు అధికారం లేని సమాచారాన్ని పొందడం లేదా కోరడం; లేదా సేకరించిన సమాచార షెడ్యూల్లలో సేకరించిన లేదా సమోదుచేసిన సమాచార రహస్యాన్ని కాపాడడంలో విఫలమవ్వడం మరియు నింపబడిన ఏదేని షెడ్యూలు లేదా ఎవరేని సమాచారదాత సమర్పించిన ఏదేని సమాచారంలోని విషయాలను అనుమతించదగని రీతిలో వెల్లడించడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించదగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [20వ పరిచ్ఛేదము]</p>

28. ఎవరేని వ్యక్తిని (సమాచారదాత లేదా సమాచారసేకరణదారు కాకుండా) శిక్షించడగు నేరాలు ఏమిటి మరియు జరిమానాలు ఏమిటి?

అపరాధము	జరిమానా
<p>1. సేకరించిన వివరాలున్న లేదా అట్టి వివరాలను కోరుతున్న ఏదేని సమాచార షెడ్యూలు, ఫారం లేదా ఇతర దస్తావేజుల్ని ధ్వంసం చేయడం, చెరిపివేయడం, తొలగించడం లేదా చింపి వేయడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించడగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [17వ పరిచ్ఛేదము]</p>
<p>2. లభ్యమైన ఏదేని అధికారాన్ని లేదా విధులను ఎవరేని ఉద్యోగి నిర్వహించేటపుడు జోక్యం చేసుకోవడం, అవరోధం లేదా ఆటంకం కలిగించడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించడగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [18వ పరిచ్ఛేదము]</p>
<p>3. విధించిన ఏదేని నిబంధనకు లేదా ఆవశ్యకతకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించడం లేదా పాటించడంలో విఫలమవడం లేదా ఎవరేని గణాంక అధికారిని లేదా ఏదేని ఏజెన్సీని లేదా దానిలోని ఎవరేని ఉద్యోగిని ఉద్దేశపూర్వకంగా మోసగించడం లేదా మోసగించేందుకు ప్రయత్నించడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించడగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [19వ పరిచ్ఛేదము]</p>
<p>4. లభ్యంగా ఉన్న నిబంధనల క్రింద గణాంకములను సేకరించేందుకు అధికారంలేని ఎవరేని వ్యక్తి ఆ విధంగా చేసేందుకు తనకు అధికారముందని మాటలు లేదా నడవడి లేదా ప్రవర్తన ద్వారా సరిపాటించడం.</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించడగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [21వ పరిచ్ఛేదము]</p>
<p>5. ఏదేని ఇతర నేరం</p>	<p>ఆరు నెలల వరకు పొడిగించడగు సాధారణ జైలు శిక్ష లేదా రెండు వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానాతో లేదా కంపెనీ విషయంలో పది వేల రూపాయల వరకు విస్తరించగల జరిమానా లేదా రెండింటితోను శిక్షించవచ్చును. [22వ పరిచ్ఛేదము]</p>

29. నేరాలను ఎవరు మరియు ఏవిధంగా విచారిస్తారు?

సముచిత ప్రభుత్వము లేదా అట్టి సముచిత ప్రభుత్వము ఈ మేరకు అధికారమిచ్చిన ఎవరేని అధికారి లేదా సందర్భాన్నిబట్టి గణాంక అధికారి చేసిన ఫిర్యాదుపై మాత్రమే మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటు లేదా మొదటి తరగతి జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేటు హోదాకు తక్కువకాని ఏదేని న్యాయస్థానము ఏదేని అపరాధాన్ని విచారిస్తుంది.

గణాంక అధికారి మంజూరుతో మినహా ఎవరేని సమాచారదాత చేసిన నేరంపై అభియోగాన్ని దాఖలు చేయకూడదు. సమాచారదాతలు కాకుండా ఇతరుల విషయంలో సముచిత ప్రభుత్వము అనుమతి తీసుకోవాలి.

ఈ చట్టము క్రిందకు వచ్చే ఏదేని విషయంలో దావాను లేదా అభియోగాన్ని దాఖలు చేయడానికి సివిలు న్యాయస్థానానికి అధికారం ఉండదు.

(చట్టములోని 23,24,25,26,29 మరియు 30వ పరిచ్ఛేదములు)

30. ప్రాసిక్యూషన్‌ను మంజూరుచేసే ముందు అనుసరించాల్సిన కార్యవిధానము ఏమిటి?

చట్టములోని నిబంధనల ప్రకారం ఎవరేని సమాచారదాత నేరము చేసినట్లుగా ఆరోపించబడిన సందర్భములో సముచితమని భావించిన విధంగా విచారణలు జరిపినపిదప ఆరోపితనేరం చేసినందుకు చట్టము క్రింద ప్రాసిక్యూషన్‌ను ఎందుకు మంజూరు చేయకూడదో నోటీసులో నిర్దిష్టపరిచిన సముచిత సమయంలోపల సంజాయిషీ ఇవ్వమని వ్రాతపూర్వకంగా సమాచారదాతకు గణాంక అధికారి నోటీసు జారీచేయవచ్చును. తనకు ఇచ్చిన నోటీసును పురస్కరించుకొని సమాచారదాత సమర్పించిన ఏదేని వివరణను గణాంక అధికారి పరిశీలించి, సంతృప్తిచెందిన పిదప వ్రాతపూర్వకంగా కారణాలను నమోదు చేస్తూ సమాచారదాతపై అభియోగం దాఖలుకు మంజూరు ఇస్తారు.

సమాచారదాత కాకుండా ఎవరేని ఇతర వ్యక్తి నేరము చేసినట్లుగా ఆరోపించబడిన సందర్భములో, సముచితమని భావించిన విధంగా విచారణలు జరిపినపిదప ఆరోపితనేరం చేసినందుకు చట్టము క్రింద ప్రాసిక్యూషన్‌ను ఎందుకు మంజూరు చేయకూడదో నోటీసులో నిర్దిష్టపరిచిన సముచిత సమయం లోపల సంజాయిషీ ఇవ్వమని వ్రాతపూర్వకంగా ఆ వ్యక్తికి సముచిత ప్రభుత్వము నోటీసు జారీచేయవచ్చును. సముచిత ప్రభుత్వం అవసరమని భావించినట్లయితే, జారీచేసిన సంజాయిషీ నోటీసు ప్రతిని మరియు ఆరోపిత నేరస్థుని నుండి అందిన ఏదేని వివరణను సంబంధిత గణాంక అధికారికి పంపి, దానిపై అతని సిఫార్సులను పొందవచ్చును. ఆరోపిత నేరస్థుని వివరణను మరియు గణాంక అధికారి సిఫార్సులను పరిశీలించిన పిదప ప్రాసిక్యూషన్ దాఖలుకు మంజూరు ఇవ్వవచ్చును.

(నియమావళిలోని 15వ నియమము)

31. చట్టము క్రింద అర్హతగల న్యాయస్థానాల అధికారాలు ఏమిటి?

మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటు లేదా మొదటి తరగతి జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేటుకు తక్కువకాని ఏదేని న్యాయస్థానము తమకందిన ఫిర్యాదులో చేయబడిన నేరాలపై విచారణను చేపట్టవచ్చును.

అన్ని నేరాలను సంక్షిప్త పద్ధతిలో విచారించడమవుతుంది. అయితే, కేసు స్వభావాన్ని బట్టి కేసును సంక్షిప్తంగా విచారించడం సముచితంకాదని న్యాయస్థానము భావించినట్లయితే మామూలు పద్ధతిలో కేసు విచారణను నిర్వహించవచ్చును.

(చట్టములోని 24 మరియు 26వ పరిచ్ఛేదములు)

32. 'మూల గణాంకములు' అనగా ఏమిటి? మూల గణాంకముల గురించి చట్టములో చేసిన నిబంధనలు ఏమిటి?

కేంద్ర ప్రభుత్వము అధికారిక రాజపత్రములో ప్రకటన ద్వారా ఆయా సమయములందు జాతీయ ప్రాముఖ్యతగల గణాంకముల సేకరణకై ఏదేని విషయాన్ని 'మూల గణాంకములుగా' ప్రకటించవచ్చును. ఆ విధంగా ప్రకటించిన విషయంపై గణాంకముల సేకరణ మరియు వ్యాప్తిని క్రమబద్ధము చేయుట అవసరమని భావించినట్లయితే ప్రభుత్వము అందుకు అవసరమైన ఏర్పాటు చేయవచ్చును.

(చట్టములోని 27వ పరిచ్ఛేదము)

33. చట్టములోని ఏవైన నిబంధనలు ఇతర శాసనాలలో ఉండవచ్చునా? అంతరార్థం ఏమిటి?

జనగణన చట్టము, 1948 క్రింద జారీచేయబడిన ఏవేని ఆదేశాల ప్రకారం మానవ జనాభా లెక్కల నిర్వహణకు సంబంధించి మినహా ప్రస్తుతం అమలులోవున్న ఏదేని ఇతర చట్టములో దీనికి విరుద్ధంగా ఏదేని విషయం ఉన్నప్పటికీ దానితో సంబంధం లేకుండా ఈ చట్టములోని నిబంధనలు చెల్లుబాటు అవుతాయి.

(చట్టములోని 32వ పరిచ్ఛేదము)

34. పౌరులకు సమాచారాన్ని అందించే విషయంలో సమాచార హక్కు చట్టాన్ని ఈ చట్టము అధిగమిస్తుందా అనే విషయాన్ని వివరించండి?

సమాచార హక్కు చట్టము క్రింద, పౌరులకు సమాచారాన్ని ప్రభుత్వం ఇవ్వాలి ఉంటుంది. కాగా, గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 ప్రకారం సమాచారదాతల నుండి ప్రభుత్వం సమాచారాన్ని పొందుతుంది. ముఖ్యంగా చట్టములోని 32వ పరిచ్ఛేదము దృష్ట్యా ఈ చట్టము మరియు సమాచార హక్కు చట్టము మధ్య ప్రతికూలతగల కేసులలో చట్టబద్ధంగా సేకరించిన గణాంక సమాచారాన్ని అందించే విషయానికి సంబంధించి గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 లోని నిబంధనలను వర్తింపజేయడమవుతుంది. ప్రత్యేక చట్టమైన గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 సాధారణ చట్టమైన సమాచారహక్కు చట్టాన్ని అధిగమించడం ఇందుకు కారణం. అయినప్పటికీ, సమాచారదాత గుర్తింపును వెల్లడించడంలో మినహా, గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 లోని నిబంధనలు సమాచార హక్కు చట్టము నిబంధనలకు అనుగుణంగానే ఉన్నాయి. తమ నుండి సేకరించిన సమాచారాన్ని గణాంక అవసరాలకోసం కాకుండా ఇతర పనులకోసం ఉపయోగించరనే నమ్మకాన్ని సమాచారదాతలలో కలిగించేందుకు ఈ పరిమితి ముఖ్యమైనది.

35. ఈ చట్టము క్రిందగల నేరాలు భారత శిక్షాస్పృతిలో కూడా ఉన్నట్లయితే అట్టి నేరాలకు ఐ.పి.సి. క్రింద శిక్ష విధించవచ్చునా అనే విషయాన్ని వివరించండి?

గణాంకముల సేకరణ చట్టము క్రిందగల కొన్ని నేరాలు ఐ.పి.సి.లో కూడా ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు సమాచారాన్ని ఇవ్వడంలో నిర్లక్ష్యం లేదా తిరస్కరించడం, తప్పుడు లేదా తప్పుదోష పట్టించే వివరణ ఇవ్వడం, లేదా ప్రధాన విషయాన్ని వదలివేయడం, పత్రాలను చింపివేయడం లేదా చెరిపివేయడం, ఉద్యోగులను అడ్డగించడం, ఉద్యోగులు తమ విధులు, కర్తవ్యాల నిర్వహణలో విఫలమవడం, ఉద్యోగిగా నటించడం. చట్టము క్రింద ద్వంద్వ నష్టాలకు అనుమతి లేనందున గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించి ఏదేని నేరానికి ఒక చట్టము మాత్రమే వర్తిస్తుంది. నేరాలను విచారించి, శిక్షలను ఖరారు చేయడానికి ఉద్దేశించిన ఐ.పి.సి. ఒక సాధారణ చట్టము. గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 ఒక ప్రత్యేక చట్టము అందువలన ఐ.పి.సి.లోని నిబంధనలను ఈ చట్టము అధిగమిస్తుంది.

36. చట్టములో సమకూర్చిన సబార్డినేట్ శాసన స్వభావం ఏమిటి?

కేంద్ర ప్రభుత్వము అధికారిక రాజపత్రములో ప్రకటన ద్వారా చట్టములోని నిబంధనలను అమలుపరచడం కోసం నియమాలను రూపొందించవచ్చును. క్రింది విషయాలపై నియమాలు చేయవచ్చును.

- (ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా గణాంక అధికారుల నియామకం మరియు నమోదుతో కలుపుకొని 3వ పరిచ్ఛేదపు లక్ష్యాలను నెరవేర్చేందుకు మరియు గణాంకముల సేకరణలో అనవసరనకలును నివారించేందుకు వీలైనంత సమర్థవంతంగా సహకారమందించడం కోసం సూత్రాలు;
- (బి) 4వ పరిచ్ఛేదము (3)వ ఉప-పరిచ్ఛేదము క్రింద గణాంకముల సేకరణ కోసం ఎవరేని వ్యక్తిని లేదా ఏజెన్సీని లేదా కంపెనీని లేదా సంస్థను లేదా సంఘాన్ని సముచిత ప్రభుత్వము నియమించేందుకు నిబంధనలు, షరతులు, సంరక్షణ చర్యలు;

- (సి) సమాచారాన్ని సమకూర్చుటకు అవసరమైన ప్రరూపము మరియు విధానాన్ని నిర్ధారించేందుకు సూత్రాలు;
- (డి) 8వ పరిచ్ఛేదము ప్రకారం దస్తావేజులను పొందే హక్కు మరియు ఆవరణలోకి ప్రవేశపు హక్కు కోసం అనుసరించదగు విధానాన్ని నిర్ధారించుటకు సూత్రాలు; మరియు
- (ఇ) నిర్దిష్టపరచాల్సిన లేదా నిర్దిష్టపరచదగు ఏదేని ఇతర విషయం.

(చట్టములోని 33 (1) & (2)వ పరిచ్ఛేదములు)

37. సమాచార అనుసూచీలను నిర్దిష్టపరచడం కోసం సూత్రాలు ఏమిటి?

సముచిత ప్రభుత్వము సమాచార అనుసూచీలను నిర్దిష్ట పరచవచ్చును లేదా ఆ అధికారాన్ని గణాంక అధికారికి బదలాయించవచ్చును.

ఏదేని విషయంపై గణాంకముల సేకరణ కోసం సమాచార అనుసూచీలను నిర్దిష్టపరిచే విషయంలో సముచిత ప్రభుత్వము లేదా గణాంక అధికారి, సందర్భాన్నిబట్టి క్రింది విషయాలలో స్వయంగా సంతృప్తి చెందాలి -

- (i) చట్టములోని 3వ పరిచ్ఛేదములో ఇచ్చిన పరిమితులకు లోబడి ఈ చట్టము క్రింద ఆ విషయంపై గణాంకముల సేకరణకు ఆదేశించడానికి అధికారం ఉంది;
- (ii) సమాచారాన్ని సేకరించాల్సిన అంశాలను ఖరారు చేయడం కోసం మరియు ఇతర ప్రభుత్వ శాఖల సమాచార అవసరాలను జత చేయడానికి నోడల్ అధికారిని సంప్రదించవలసి వుంటుంది;
- (iii) ఆదేశమివ్వడము ద్వారా సమాచారదాతలపై అధిక డిమాండ్లను ఉంచకూడదు. ఇందుకోసం అవసరమైన చోట సమాచార అనుసూచీల క్షేత్ర తనిఖీని నిర్వహించవలసి వుంటుంది;
- (iv) గణాంకముల సేకరణ కోసం నిర్దిష్టపరచిన సమాచార అనుసూచీలను, పరిధిని మరియు వివరాలను అవసరమైన మేరకు పరిమితం చేయవలసి వుంటుంది;
- (v) వీలైనంత వరకు నివేదన బాధ్యతను సముచిత నమూనా ద్వారా సమాచారదాతల జనాభాపై ఉంచాలి;
- (vi) వ్యాపారం నుండి కోరబడిన సమాచారం, వీలైనంత వరకు వారి ఖాతాల నుండి లభ్యమయ్యేలా ఉండాలి. వాటి సేకరణకు వీలుగా, వీలైన చోట ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను ఉపయోగించవలసి వుంటుంది;
- (vii) ఎవరేని సమాచారదాత వద్ద ఖచ్చితమైన వివరాలు లభ్యంగాలేనపుడు అట్టి సమాచార అంశంపై ఉత్తమ అంచనాలను మరియు రమారమిలను అంగీకరించడమవుతుంది;
- (viii) సమాచారదాత నుండి గణాంకముల సేకరణ కోసం ఉపయోగించే ప్రతి సమాచార అనుసూచీలో, అవసరమైనచోట, సమాచారదాత విచక్షణతో వివిధ అంశాలపై సమాచారాన్ని ఇవ్వాలనే నిబంధనను కలిగివుంటుంది;
- (ix) వివరాలను నింపడం మరియు గణాంకముల సేకరణలో నియమింపబడిన సంబంధిత వ్యక్తి సంతకాన్ని జతచేయడం కోసం ప్రతి సమాచార అనుసూచీలలో నిబంధన చేయడమవుతుంది;
- (x) ఏదేని సమాచారము ఇతర విధంగా, ఏదేని ఇతర చట్టము క్రింద, లేదా ప్రభుత్వ పత్రంగా ప్రజలకు లభ్యంగా ఉందని లేదా సమాచారదాతలకు కేటాయించిన ఏదేని వర్గీకరణ మరియు నియమించబడిన వ్యక్తుల సంఖ్యతో పాటు సమాచారదాతల పేర్లు, చిరునామాలు కలిగిన సూచిక లేదా జాబితా రూపంలో ఉందనే అభిప్రాయంలో సముచిత ప్రభుత్వము ఉన్నప్పుడు, ఈ చట్టము క్రింద గణాంకముల సేకరణకు ముందు సమాచారదాతల సాధారణ సమాచారం కోసం తమ నుండి సేకరించిన అట్టి సమాచారాన్ని వెల్లడించేందుకు ఏదేని తగు ప్రణాళికను ప్రతి సమాచార అనుసూచీలోను సూచించడము; మరియు

(xi) ఖండము (x) క్రిందకు వచ్చే సమాచారం కాకుండా తన ఇతర సమాచారాన్ని వెల్లడించుటకు ఇది ప్రతిపాదిస్తున్నదనే విషయాన్ని ప్రతి సమాచారదాత నుండి వ్రాతపూర్వక సమ్మతిని పొందేందుకు ప్రతి సమాచార అనుసూచీలో ఒక నిబంధన చేయడం.

(చట్టములోని 4(5) మరియు 4(6)వ పరిచ్ఛేదములు, నియమావళిలోని 6వ నియమము)

38. గణాంకముల సేకరణను పొరుగు సేవలకిచ్చేటప్పుడు, దృష్టిలో ఉంచుకోవాల్సిన నియమనిబంధనలు, రక్షణ చర్యలు ఏమిటి?

ఈ చట్టము క్రింద ఎవరేని వ్యక్తి లేదా ఏజెన్సీ లేదా కంపెనీ లేదా సంస్థ లేదా సంఘము ద్వారా గణాంకముల సేకరణ కోసం చేసుకొనే ప్రతి ఒప్పందం లేదా ఏర్పాటు ఈ దిగువ తెలిపిన నియమనిబంధనలు మరియు రక్షణ చర్యలకు లోబడి ఉంటాయి. అవేవనగా-

- (ఎ) పొరుగు సేవల ఏర్పాట్లు లాంఛనప్రాయ మరియు సమగ్ర వ్రాతపూర్వక ఒప్పందానికి లోబడి ఉంటాయి;
- (బి) సముచిత ప్రభుత్వము నిర్ణయించి, అమలు పరిచే కర్తవ్యాలను పొరుగు సేవలకు ఇవ్వకూడదు;
- (సి) పొరుగు సేవలను అందించేవారి ఆవరణలో లేదా పనిస్థలం గురించిన సమాచారాన్ని తెలుసుకొనేందుకు మరియు స్థలతనిఖీలను నిర్వహించేందుకు లేదా ఉత్తర్వు చేసేందుకు సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా అట్టి ప్రభుత్వము అధికారమిచ్చిన గణాంక అధికారికి హక్కు ఉంటుంది. అంతేగాక, పనితీరు అసంతృప్తికరంగా ఉన్నట్లయితే కాంట్రాక్టును రద్దు చేసుకునే హక్కు కూడా ఉంటుంది;
- (డి) గణాంక అధికారి లేదా వ్రాతపూర్వకంగా ఆయన అధికారమిచ్చిన వ్యక్తి లేదా ఏజెన్సీ తన కర్తవ్యాల నిర్వహణకు అవసరమైనట్టి సహాయ సహకారాలను మరియు సమాచారాన్ని గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ప్రతి ఏజెన్సీ అందించాలి; అవసరమైన రికార్డులను, ప్లానులను మరియు ఇతర దస్తావేజులను పరిశీలన మరియు తనిఖీ నిమిత్తము అందుబాటులో ఉంచాలి;
- (ఇ) గణాంకముల సేకరణ కోసం ఏదేని ఏజెన్సీ ద్వారా నియమితులైన వ్యక్తులకు ఆ ఏజెన్సీ బాధ్యతలను తెలియపరచాలి. తమ ఉద్యోగ విధులు లేదా కాంట్రాక్టు బాధ్యతలను నిర్వహించేందుకు మినహా వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని పొందడం, ఉపయోగించడం, వెల్లడించడం లేదా నిలిపిఉంచడం చేయమని సంబంధిత గణాంక అధికారికి ప్రరూపము-I లో వ్రాతపూర్వక అంగీకార పత్రాన్ని వారు సమర్పించాలి. చట్టములోని నిబంధనలను, ఈ నియమావళిని పాటించకపోవడం నేరమని మరియు ఈ చట్టములోని నిబంధనల ప్రకారం ఆ నేరానికి శిక్షలను అనుభవించాల్సి ఉంటుందని వారికి తెలియజేయాలి;
- (ఎఫ్) గణాంకముల సేకరణకు సంబంధించిన పనిలో నిమగ్నమైన ప్రతి వ్యక్తి ఈ చట్టములోని నిబంధనలకు, ఈ నియమావళికి కట్టుబడి ఉండాలి. వీటిని ఉల్లంఘించినట్లయితే, చట్ట నిబంధనల ప్రకారం శిక్షలను అనుభవించాల్సి ఉంటుంది;
- (జి) చట్టములోని 9, 10, 11, 12, 13 మరియు 14వ పరిచ్ఛేదములు మరియు ఈ నియమావళి క్రింద సమాచారాన్ని వెల్లడించడం మరియు వాటి ఉపయోగ పరిమితులకు సంబంధించిన నిబంధనలు ఒప్పందంలో పొందుపరిచిన గణాంకముల సేకరణ కాలంలో అమలులో ఉంటాయి. సందర్భాన్ని బట్టి ఒప్పందం ముగిసిన లేదా పూర్తయిన తర్వాత కూడా వాటి అమలు కొనసాగుతుంది;
- (హెచ్) సముచిత ప్రభుత్వము లేదా ఎవరేని గణాంక అధికారి ఏదేని ఫిర్యాదు అందిన వెంటనే గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ఏజెన్సీకి ఆ ఫిర్యాదులోని వివరాలను మాత్రమే తెలియపరచాలి. ఒప్పంద భంగాన్ని తగ్గించేందుకు లేదా ఒప్పందాన్ని ఇంకనూ భంగపరచడాన్ని నిరోధించేందుకు లేదా ఏవేని చట్ట నిబంధనలను లేదా ఈ నియమావళిని అనుసరించడంలో వైఫల్యాలను నివారించేందుకు ఈ విధముగా చేయడం అవసరం;

- (బ) గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన ఏదేని ఏజెన్సీకి సమాచారదాత నుండి ఏదేని ఫిర్యాదు అందినట్లయితే, సందర్భాన్ని బట్టి, సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా సంబంధిత గణాంక అధికారికి ఆ ఫిర్యాదును వెంటనే అందించాలి;
- (జె) సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా గణాంక అధికారికి (హెచ్) లేదా (బి) ఖండాల క్రింద ఏదేని సమాచారము అందిన పిదప, అవసరాన్ని బట్టి, ఆ ఏజెన్సీకి తగు ఆదేశాలను ఇవ్వాలి; మరియు
- (కె) గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన గణాంక అధికారి మరియు ఎవరేని వ్యక్తి తన పని పూర్తయిన పిదప అన్ని రికార్డులను మరియు పత్రాలను అప్పగించాలి. ఆ మేరకు ఒక ధృవపత్రాన్ని సముచిత ప్రభుత్వానికి లేదా ప్రభుత్వము ఇందు నిమిత్తం అధికారమిచ్చిన ఎవరేని అధికారికి సమర్పించాలి.

(నియమావళిలోని 12వ నియమము)

39. డాక్యుమెంటేషన్ కోసం పొందుపరిచిన చర్యలేమిటి?

గణాంకములను సేకరించుటకు ప్రాధికారమొసగబడిన గణాంక అధికారి లేక ఎవరేని వ్యక్తి లేక ఏజెన్సీ ఈ చట్టమును పురస్కరించుకొని సేకరించిన ఏదేని గణాంక సమాచారమును వైయక్తిక రిటర్నులు, సమాచార అనుసూచీలు, వర్కు షీట్లు లేదా ఏదేని ఇతర రహస్యమూలము నుండి కార్డులు, టేపులు, డిస్కులు, ఫిల్ములు లేక ఏదేని ఇతర సాధనముల ద్వారా వివరములను ప్రాసెసుచేయు, నిల్వచేయు లేదా పునరుత్పాదనచేయు నిమిత్తము క్రోడీకరించిన లేదా సాధారణ భాష చిహ్నములతోనైననూ నకలుచేయునపుడు లేక నమోదు చేయునపుడు ఈ చట్టము యొక్క భద్రతా నిబంధనలను పాటించుటకు అవసరమైనట్టి చర్యలను తీసుకొనవలెను మరియు తీసుకొనబడునట్లు చూడవలెను.

చట్టములోని 13వ పరిచ్ఛేదపు నిబంధనలకు లోబడి, సముచిత ప్రభుత్వము లేదా ప్రభుత్వము అధికారమిచ్చిన అధికారి వివరాలను అందిస్తారు. వీటిద్వారా ఎవరేని సమాచారదాత ఏదేని సరిగాలేని సమాచారంపై మార్పులు లేదా సవరణలను తెలిపేందుకు తన స్వంత సమాచారాన్ని పొందగలడు. అవసరమైతే సమాచారదాతకు అందించేందుకు వీలుగా ఎవరేని సమాచారదాత నుండి సేకరించిన సమాచారాన్ని సులభంగా తిరిగిపొందే రీతిలో చట్టములోని నిబంధనల క్రింద సేకరించిన గణాంకములను నిల్వ చేస్తారు. గణాంకముల సేకరణలో నిమగ్నమైన గణాంక అధికారులు మరియు ఇతర వ్యక్తులు లేదా ఏజెన్సీల నుండి పొందిన అన్ని అంగీకార పత్రాలను, ఇతర పత్రాలను భద్రపరుస్తారు.

(చట్టములోని 13వ పరిచ్ఛేదము, నియమావళిలోని 16వ నియమము)

40. కాలానుగుణంగా చేసే నియమాలగురించి పార్లమెంటుకు ఏవిధంగా తెలియపరుస్తారు?

కేంద్ర ప్రభుత్వము ఈ చట్టము క్రింద చేసిన ప్రతి నియమాన్ని పార్లమెంటు సమావేశంలో ఉన్నప్పుడు మొత్తం 30 రోజులపాటు పార్లమెంటు ఉభయ సభల సమక్షంలో ఉంచాలి. ఈ కాలావధి ఒక సమావేశం లేదా రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వరుస సమావేశాలలో కూడా చేరి ఉండవచ్చును. పైన తెలిపినట్లుగా సమావేశం లేదా వరుస సమావేశాలు ముగియడానికి ముందుగా ఉభయసభలు ఆ నియమంలో ఏదేని మార్పు చేయడానికి అంగీకరించినట్లయితే లేదా ఆ నియమాన్ని చేయకూడదని ఉభయసభలు అంగీకరించినట్లయితే, సందర్భాన్నిబట్టి ఆ నియమము అట్టి సవరించిన రూపంలో మాత్రమే అమలులో ఉంటుంది లేదా అమలులో ఉండదు. అయితే, ఏదేని అట్టి సవరణ లేదా రద్దు ఆ నియమము క్రింద అంతకుపూర్వము చేసిన ఏదేని విషయం చెల్లుబాటుకు భంగము కలిగించకుండా ఉండాలి.

(చట్టములోని 33 (3)వ పరిచ్ఛేదము)

గణాంకముల సేకరణ నియమావళి, 2011ని 4 ఆగష్టు, 2011న లోక్ సభలో మరియు 5 ఆగష్టు, 2011న రాజ్యసభలో ఉంచడమయింది.

41. గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953 క్రింద చేపట్టిన లేదా చేపట్టే అవకాశమున్న ఏవేని అభియోగాలకు ఏమి జరుగుతుంది?

ఈ చట్టము గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953ని రద్దు చేసింది. అయితే, గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 1953 క్రింద సేకరించిన గణాంకముల విషయంలో చేపట్టిన లేదా చేపట్టే అవకాశమున్న అభియోగాలను ఆ చట్ట నిబంధనలను అనుసరించి నిర్వహించడమవుతుంది.

42. అనేక ప్రభుత్వ శాఖలు చట్టముతో సంబంధం లేకుండా గణాంక సర్వేలను నిర్వహిస్తున్నాయి. చట్టము క్రింద సర్వేలను నిర్వహించడం వారికి అవసరమా? అవసరమయినట్లయితే ప్రయోజనాలు ఏమిటి?

ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో చట్ట నిబంధనల ప్రకారం కాకుండా అనేక సమాచారసేకరణ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నాయి. ఇందులో సమాచారదాతల స్పందన స్వచ్ఛందం. అట్టి చర్యల వలన ఒనగూరు ప్రతికూల ప్రయోజనాలు-

- (ఎ) కొంతమంది సమాచారదాతలు సమాచారాన్ని ఇచ్చేందుకు నిరాకరించవచ్చును లేదా తప్పుడు సమాచారాన్ని ఇవ్వవచ్చును లేదా పాక్షిక/నిరుత్సాహంగా/అలస్యంగా సమాధానాలు ఇవ్వవచ్చును. అట్టి పరిస్థితులలో సమాచారసేకరణ యంత్రాంగం నిస్సహాయ స్థితిలో ఉంటుంది. సమాచార నాణ్యతతో సంబంధం లేకుండా సేకరించిన సమాచారముతోనే సంబంధిత ప్రభుత్వం సంతృప్తిపడవలసి ఉంటుంది.
- (బి) సమాచారదాతలు వాస్తవ సమాచారాన్ని ఇచ్చేందుకు అంగీకరిస్తున్నప్పటికీ, వాస్తవ సమాచారాన్ని ఇచ్చినట్లయితే సంబంధిత ప్రభుత్వశాఖ అట్టి సమాచారాన్ని తమపై పన్ను విధింపు లేదా ఇతర ఉద్దేశ్యాల కోసం ఉపయోగించవచ్చుననే భయం వారి మనసులో కలుగవచ్చును.
- (సి) సమాచారదాతల నుండి సేకరించిన వ్యక్తిగత, సున్నిత సమాచారాన్ని వారి గుర్తింపును తెలిపే రీతిలో వెల్లడించకూడదని సమాచారసేకరణ సంస్థపై ఏదేని చట్టబద్ధ నిబంధన లేకపోవడంతో కొంతమంది సమాచారదాతలు సమాచారాన్ని ఇచ్చేందుకు నిరాకరించవచ్చును.

గణాంకముల సేకరణ చట్టము, 2008 పైన పేర్కొన్న అన్ని సమస్యలను పరిష్కరిస్తుంది. అందువల్ల ఈ చట్టములోని నిబంధనల క్రింద తమ గణాంకముల సర్వేలు మున్నగు వాటిని నిర్వహించడం అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలకు సముచితంగా ఉంటుంది.

43. పరిపాలక గణాంకముల గణాంక సామర్థ్యాన్ని పెంచేందుకు ఏమి చేయవచ్చును?

పరిపాలక గణాంకములు ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఉప-ఉత్పత్తిగా రూపొందే గణాంకములు. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వ శాఖలు మున్నగువాటికి నోడల్ అధికారి మార్గనిర్దేశం చేస్తారు.

ఉదాహరణకు, ఏదేని గణాంక సమాచారంతోపాటు వ్యాపారవేత్తల పేర్లు, చిరునామాలున్న ఏవేని చట్టబద్ధ రిటర్నులు ఉన్నట్లయితే చిరునామాలతోపాటు వ్యాపారవేత్తల జాబితాను మరియు కోరిన స్థాయిలో సంకలనం చేసిన సంస్థల గణాంక సమాచారాన్ని తాజా పరచవలసిందిగా నోడల్ అధికారి సంబంధిత ప్రభుత్వాన్ని కోరవచ్చును. ఈ విధముగా సంకలనం చేసిన ఆ సమాచారాన్ని ప్రణాళిక మరియు విధాన రూపకల్పన కోసం ఇతర శాఖలు ఉపయోగించవచ్చును. సంస్థల నుండి ఏదేని ఇతర సమాచారాన్ని సేకరించేందుకు వారు ఆ సంస్థల జాబితాలను ఉపయోగించుకోవచ్చును.

44. ఏ రీతిలో అనవసరనకలును నిరోధించవచ్చును?

ఒకవేళ ప్రభుత్వ శాఖలు ఇప్పటివరకు తాము నిర్వహిస్తున్న పరిపాలక గణాంకములు మరియు పొందిన ఇతర గణాంక సమాచారాన్ని ఇతర శాఖలతో పంచుకున్నట్లయితే, అప్పుడు ఏ సమాచారం లభ్యముగాఉన్నది, ఏ సమాచారం లభ్యముగాలేదు అనే విషయంలో స్పష్టత ఏర్పడుతుంది. ఈ పరిజ్ఞానం అనవసరనకలును నివారించేందుకు అవసరం.

F.No.-P-12011/1/2011-CAP (Part)
Ministry of Statistics & Programme Implementation
Central Statistics Office
CAP Division

9th Floor, Jeevan Prakash Building,
K.G. Marg, New Delhi
Dated 15.02.2013

To

Director,
Directorate of Economics & Statistics
Khairatabad
Hydrabad-500004.

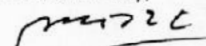
Subject: DES, Hydertabad – Coordination – The Collection of Statistics Act, 2008 and Rules, 2011 – Certain discrepancies in the Hand Book on Collection of Statistics Act, 2008 FAQs – Clarifications – Requested – Regarding.

Sir,

Please refer to your letter No.-9543/Coordn/Statistics Act/2011 dated 29.1.2013 on the above subject. The clarifications on discrepancies in the frequently asked questions (FAQs) in the Handbook of the Collection of Statistics Act 2008 pointed out in the above letter are as under:

1. FAQ No. 14: Sections 2(g), 3,5 & 8 of the Act and Rule 9 will be there. Section 3 is required as without issue of notification under this Section, provision of the Act will not be implementable for Collection of Statistics.
2. FAQ No. 15: Agreed with the suggestion. Section-5 should not be there.
3. FAQ No. 17: Agreed for adding Section-8. However, rule 9 should also be there as Statistics Officers are also the part of the larger family of the data Collectors.
4. FAQ No. 19: Section 4 of the Act should not be there as it is not giving relationship between Statistics Officer and agency engaged for data collection. However, Rule 9 and Section 5 giving the powers and functions of the Statistics Officers can be there.
5. FAQ No. 20: Agreed. At the place of Section 32, Section 33 should be there.
6. FAQ No. 29: In my opinion Sections 23,24,24,25,26,29 and 30 should be there.
7. FAQ No. 31: Agreed with the suggestions.
8. FAQ No. 32: Agreed. At the place of Section 26, Section 27 should be there.
9. FAQ No. 36: Agreed. At the place of Section 32 (1) & (2), Section 33 (1) & (2) should be there.
10. FAQ No. 40: Agreed. . At the place of Section 32 (3) ,Section 33 (3) should be there.

Yours faithfully,

(Nand Lal)

Deputy Director General (CAP)

GOVERNMENT OF TELANGANA
ABSTRACT

Establishment – Planning Department - Collection of Statistics Act,2008 and Rules, 2011– Designating the Director of Economics and Statistics, Government of Telangana as Nodal Officer for the State of Telangana to exercise the powers and perform duties under the Rules – Orders- Issued.

PLANNING (III) DEPARTMENT

G.O.Ms.No.3

Dated: 10-03-2015

Read:-

From the Director of Economics & Statistics, Telangana, Hyderabad
Lr.No.35/Co-ordn./Statistics Act/2014, dt: 09.02.2015.

ORDER:-

In view of formation of the “Telangana State”, the Director of Economics and Statistics, Government of Telangana, Hyderabad has requested the Government to designate the Director of Economics and Statistics, Telangana State, Hyderabad as Nodal Officer for Telangana State to exercise the powers and perform duties under sub-rule 2 of Rule 3 of the Collection of Statistics Act 2008 (7 of 2009) and the Collection of Statistics Rules, 2011.

2. The Collection of Statistics Act, 2008 (Act 7 of 2009) has been brought into force on 11th June, 2010 and the Ministry of Statistics and Programme Implementation (MOSPI), Government of India, has notified Rules under the said Act, namely, the Collection Statistics Rules, 2011.

3. The rules provide, for designating an Officer in a nodal Department dealing with Statistics matters as Nodal Officer under sub-rule (2) of Rule 3 by each State Government to exercise the powers and perform duties under the Rules, 2011.

The Powers and duties of Nodal Officer are prescribed in the rules as follows:-

The Nodal Officer designated by the State Government under Sub-rule (2) of Rule 3 shall –

- maintain and update a register of statistics officers appointed from time to time in the State;
- obtain and maintain from time to time information on availability of statistics including unit-level data, whether collected under the provisions of the Act or not, with different Government Departments and local governments in the State;
- advise the Department of the State Government and local governments in the State on steps to improve the statistical potential of administrative records to avoid conducting separate statistical surveys to collect statistics contained or purported to be contained in such administrative records;
- issue instructions from time to time on promoting the sharing of statistical information including unit-level data among Departments of the State Government and local government in the State to avoid unnecessary duplication of programmes of collection of statistics and resolve disputes or differences of opinion, if any, among them on the issue; and
- obtain reports, as may be required, on the working of this Act from Government Departments and local governments in the State and submit annual reports on the working of the Act in the State to the nodal officer appointed by the Central Government.

P.T.O.

-- 2 --

4. After careful examination of the matter and in pursuance of sub-rule (2) of rule 3, Collection of Statistics Rules, 2011, Government hereby designate the Director, Directorate of Economics and Statistics, Government of Telangana, Hyderabad, as Nodal Officer for Telangana State to exercise the powers and perform duties under the Rules.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF TELANGANA)

B.P. ACHARYA
PRINCIPAL SECRETARY TO GOVERNMENT

To
The Director of Economics and Statistics, Government of Telangana, Hyderabad.
All the Special Chief Secretaries/Prl.Secretaries/Secretaries to Government of Telangana.
All the Heads of Departments
All the District Collectors
SC/SF.

Copy to:

The Secretary, Ministry of Statistics & Programme Implementation,
Government of India, Sardar Patel Bhavan, Sansad Marg, New Delhi – 110 001.
The Additional Director General, Coordination and Publication Division, CSO,
MOSPI, New Delhi.

// FORWARDED :: BY ORDER //

GVB Bhavan.
SECTION OFFICER

ప్రచురణకు సహకరించిన అధికారులు

సంయుక్త సంచాలకులు

శ్రీ జి. లక్ష్మి నారాయణ

ఉప గణాంకాధికారిణి

శ్రీమతి ఎ. జానకి

అర్ధగణాంక శాఖ

తెలంగాణ ప్రభుత్వము

గణాంక భవన్, ఖైరతాబాద్, హైదరాబాద్ - 500 004

Telephone : 040-23316864, Telefax : 040-23307429

email: dir.dests@gmail.com

Website: www.ecostat.telangana.gov.in

सत्यमेव जयते

HANDBOOK ON

COLLECTION OF STATISTICS ACT, 2008

**GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF STATISTICS & PROGRAMME IMPLEMENTATION
CENTRAL STATISTICS OFFICE
COORDINATION AND PUBLICATION DIVISION
NEW DELHI**

INDEX

	Page No.
Preface	i
Background Note on the Collection of Statistics Act, 2008	1-3
• Recommendations of Rangarajan Commission	1
• Need for a New Law	2
• Notifications	2
• Salient Features of the Collection of Statistics Act, 2008	2-3
The Collection of Statistics Act, 2008	4-11
• Chapter I - Preliminary	4-5
1. Short title, extent and commencement	4
2. Definitions	4-5
• Chapter II - Collection of Statistics	5-7
3. Collection of statistics	5-6
4. Powers of appropriate government and appointment of statistics officers etc.	6
5. Power of statistics officer to call for information	6
6. Duty of informants	6
7. All agencies to assist	6
8. Right of access to records or documents	7
• Chapter III - Disclosure of Information in certain cases and Restrictions of their Use	7-8
9. Security of information	7
10. Appropriate govt. authorized to disclose information	7
11. Disclosure of information schedules for bona-fide research or statistical purposes	7-8
12. Disclosure of historical documents	8
13. Security of recorded information	8
14. Restrictions on use of information	8
• Chapter IV - Offences and penalties	8-10
15. Penalty for neglect or refusal to supply particulars	8-9
16. Penalty for making false statement	9
17. Penalty for mutilation or defacement of information schedule	9
18. Penalty for obstruction of employees	9
19. Penalty for other offences	9
20. Penalty for failure to carry out duties and functions by employees	9
21. Penalty for impersonation of employee	9
22. General penalty	9
23. Offences by companies	10
24. Cognizance of offences	10
25. Sanction for prosecution for offences	10
26. Power of court to try cases summarily	10
• Chapter V - Power in respect of core statistics	10
27. Power in respect of core statistics	10
• Chapter VI - Miscellaneous	10-11
28. Power to give directions	10
29. Public servants	10
30. Bar of jurisdiction	11
31. Protection of action taken in good faith	11
32. Overriding effect	11
33. Power to make rules	11
34. Repeal and savings	11
The Collection of Statistics Rules, 2011	12-22
• Structure of COS Rules 2011	12
1. Short title, extent and commencement	12
2. Definitions	12
3. Nodal officers	12-13
4. Power and duties of nodal officers	13-14
5. Direction on collection of statistics	14-15
6. Principles for prescribing information schedules	15-16
7. Appointment of statistics officer	16
8. Registration of statistics officers	16
9. Powers and functions of statistics officer	16-17
10. Assistance in collection of statistics	17
11. Duty to furnish information	18
12. General terms, conditions and safeguards for outsourcing	18-19
13. Restriction on use of personal information	19
14. Right of entry into premises of informants	19
15. Processing of complaints	20
16. Storage of data and records	20
17. Form I & Form II	21-22

The Collection of Statistics Rule, 2011 (Corrigendum)	23
Notification	24
Frequently Asked Questions (FAQs)	25-42
1. What is the jurisdiction of the Act?	25
2. What are the constitutional provisions under which the enactment has been made?	25
3. What are the Notifications issued in respect of the Act?	25
4. What is the purpose of the Act?	25
5. What is meant by 'statistics' and what kind of statistics could be collected?	25
6. Who will decide the subject of data collection?	26
7. How the public would come to know about the decision of Government to collect any statistics?	26
8. Are there any restrictions in the choice of subject for data collection?	26
9. What are the provisions available in the Rules on the choice of subject for data collection and for avoiding unnecessary duplication?	27
10. What are the powers and duties of a nodal officer?	27
11. What formalities have to be fulfilled by appropriate Government before issuing a direction on collection of statistics for the purpose of avoiding unnecessary duplication?	28
12. Who will collect data?	28
13. What details must be available in the notification appointing a statistics officer?	28
14. How the data is collected?	29
15. From whom data is collected?	29
16. What are the informants expected to do?	29
17. What are the data collectors expected to do?	30
18. How is the right of entry to premises of any informant going to be exercised?	30
19. What is the relationship between a statistics officer and an agency engaged for data collection?	30
20. What are the powers and functions of appropriate Government?	30
21. What are the powers and functions of a statistics officer?	31
22. What kind of assistance can an appropriate Government or a statistics officer expect from other Government offices for collection of statistics under the Act?	32
23. How the information collected would be disseminated?	33
24. What steps should be taken to ensure that personal information is kept confidential and secure?	33
25. What are the restrictions on the use of individual information as evidence in any court proceedings?	33
26. What are the offences for which any information could be punished and what are the penalties?	34
27. What are the offences for which any data collector could be punished and what are the penalties?	35
28. What are the offences for which any person (may not be data collector or an informant) could be punished and what are the penalties?	35
29. Who will try offences and how?	36
30. What is the procedure to be followed before sanctioning prosecution?	36
31. What are the powers of the competent courts under the Act?	36
32. What are 'core statistics'? What provisions are made in the Act about 'core statistics'?	37
33. Some of the provisions in the Act may be found in other statutes? What will be the implication?	37
34. Please clarify whether the Act overrides the Right to Information Act, in respect of furnishing information to citizens.	37
35. Please clarify whether in respect of offences under the Act will be punishable under the Indian Penal Code, in case such offences are also found in the IPC.	37
36. What is the nature of sub-ordinate legislation provided in the Act?	37
37. What are the principles for prescribing information schedules?	38
38. What are the terms and conditions and other safeguards that are to be kept in view while outsourcing collection of statistics?	39
39. What steps are provided for documentation?	40
40. How the Parliament would be kept informed about the rules made from time to time?	40
41. What will happen to the prosecutions, if any, initiated or likely to be initiated under the Collection of Statistics, 1953?	41
42. Many Government Departments have been conducting statistical surveys on a non-statutory basis. Is it necessary for them to conduct their surveys under the Act and if so, what are the advantages?	41
43. What can be done to promote statistical potential of administrative statistics?	41
44. In what manner in which unnecessary duplication could be avoided?	42
• Clarifications on FAQs from MOSPI	43
• Nodal Officer G.O. issued by Government of Telangana	44-45
• Officers and Staff Associated with the Publication	46

श्रीकान्त कुमार जेना
Srikant Kumar Jena

राज्य मंत्री (स्वतंत्र प्रभार)
सांख्यिकी और कार्यक्रम कार्यान्वयन,
राज्य मंत्री, रसायन और उर्वरक
भारत सरकार, नई दिल्ली-110001
Minister of State (Independent Charge) for
Statistics & Programme Implementation;
Minister of State for Chemicals & Fertilizers
Government of India, New Delhi - 110001

PREFACE

The effectiveness of development planning and policy depends not only on the availability of data but also the quality of basic data collected. Good data is also essential for proper monitoring and evaluation of socio-economic policies and development programmes of the Government to manage effective delivery of basic services besides improving the transparency and accountability of policy making, both of which are essential for good governance.

India is one of the leading nations growing at a rapid pace and occupying a prominent position in the World today. It requires, inter-alia, a wide range of reliable data to help in formulating good policies, managing resources and monitoring and evaluating the impact of policies and investments, besides meeting the obligations under international data dissemination standards. Increasing data demands in the era of liberalization of economic policies and the globalization as well as compulsions of stimulating social sector development has posed new challenges on the data front requiring adequate strengthening of data collection mechanism. The erstwhile Collection of Statistics Act, 1953 provided a legal framework for collection of statistics in the country but it was not adequate to meet the ever growing requirements in the emerging socio-economic scenario.

The Rangarajan Commission (2001) which examined the statistical system of the country and its requirement, recommended for making necessary legal provisions either by expanding the scope of the Collection of Statistics Act, 1953 or by passing a new Act which could effectively meet the requirement of statistics in the country. As such, a much more comprehensive new legislation called the Collection of Statistics Act, 2008 has been enacted repealing the Collection of Statistics Act, 1953. The new Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009) was enacted by the Parliament on 7th January, 2009 and published in the Official Gazette on 9th January 2009 for general information. The Act was brought into force on 11th June 2010 through another Notification. The rules under the Act viz. the Collection of Statistics Rules, 2011 have also been notified on 16th May 2011.

This booklet "Handbook on Collection of Statistics Act, 2008 in India" has been prepared with a view to providing ready reference to all concerned with the subject. It includes various provisions of the Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009) and related Rules as well as replies to most frequently asked questions. In order to create larger awareness, the material has been uploaded on the website of the Ministry (www.mospi.nic.in) also besides conducting training programmes.

It is hoped that this manual will be found useful by all concerned. We shall welcome any suggestions for improvement.

I would like to compliment Shri S. K. Das, Director General, CSO, Shri A. K. Bhatia Additional Director General, and Sh. Nand Lal, DDG for bringing out this Manual. I would also like to acknowledge the contribution of Shri M. Ranganadham, DDG who was associated with the work on COS Act and provided some material useful for this manual.

(Srikant Kumar Jena)

Background Note on the Collection of Statistics Act, 2008

Recommendations of the Rangarajan Commission

The National Statistical Commission (NSC) appointed by the Central Government under the Chairmanship of Dr. C. Rangarajan, former Governor of Andhra Pradesh stated, in their report submitted to the Government in 2001, the following limitations of the Collection of Statistics Act, 1953.

The Collection of Statistics Act, 1953 has been serving at present, the limited purpose of Annual Survey of Industries (ASI) which covers only a part of the entire industrial sector. There are a large number of industries in the small-scale sector, which are excluded from the scope of ASI. Similarly, there is plenty of industrial activity in the unregistered informal or household sector, which is out of the ASI purview, though it plays a highly significant role by way of feeding the larger units as well as producing value added goods for non-industrial consumers. Although, there is scope under section 2 (b) of the Act to cover all “commercial concerns”, this is not being done so far. It is also necessary to include sectors such as information technology, bio-technology, food processing and the services sector whose share in the economy is rapidly growing. To include the developments in these industries and related sectors, data must flow out of the provisions of the Act.

Even where the Collection of Statistics Act, 1953 with provision for prosecution can be executed, response is poor. This is largely due to the meager penalty of a maximum fine of Rs.500/-, which theoretically can be extended to a fine of Rs.200/- per day on default beyond a certain period, it has almost never been imposed. So the Act in such cases hardly serves the purpose and becomes counter-productive. This is despite the fact that the factories covered under ASI are statutorily obliged to furnish the required data in the prescribed format.

The Rangarajan Commission also recommended that necessary legal provisions should be made either by expanding the scope of the Collection of Statistics Act, 1953 or by passing a new Act or Acts to:

- (i) cover any topic under Core Statistics, as defined by the proposed NSC;
- (ii) make it obligatory on the part of individuals, or enterprises, or State and private agencies to provide the information sought for any survey under the aegis of the NSC;
- (iii) provide right of access to records, including the record of Government agencies for statistical purposes;
- (iv) ensure the informant's right to privacy by making it illegal to publish the identity of the informant, or by requiring him to furnish sensitive information;
- (v) provide penalties for informants, for their refusal to supply, or for willfully supplying wrong information; and
- (vi) make it a penal offence for a statistical officer authorized to collect, process, or disseminate information collected from any survey under the Act, if he willfully distorts or manipulates the data.

Need for a new law

The Central Government, after having examined the aforesaid recommendations of the Rangarajan Commission felt that the provisions under the Collection of Statistics Act, 1953 are not adequate to meet the growing data requirements of the Government at all levels. There are many survey programmes in the Government setup both at the Centre and in the State wherein information is being collected from households, enterprises, companies, public and private institutions, etc., on a purely voluntary basis. Besides, the law enforcing authorities also collect different types of statistical information under the powers vested with them in the respective statutes for the purpose of enforcement. With the introduction of the third tier in the Government in the form of Panchayats and Nagar Palikas, with allocation of specific subjects, a new set of data needs have been added to the system. In the wake of liberalization, privatization and globalization (LPG) resulting in de-licensing/ deregulation, the system of obtaining information as a byproduct of administering various statutes/ regulations has been losing ground gradually. The need for statistical information for planning and policy formulation has also expanded over the years due to market driven economy in most of the sectors with the increasing role of the private sector in areas which were under the monopoly of the public sector.

For the aforesaid reasons, the new legislation, namely, the Collection of Statistics Act, 2008 has been enacted. The Act repealed the Collection of Statistics Act, 1953 (32 of 1953).

Notifications

The Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009) was enacted by the Parliament on 7th January, 2009. It was published in the Official Gazette for general information on 9th January 2009. The Act was brought into force on 11th June 2010 through another Notification. The rules under the Act, namely, the Collection of Statistics Rules, 2011 have been notified on 16th May 2011.

Salient features of the Collection of Statistics Act, 2008

Compared to the Collection of Statistics Act, 1953, the Collection of Statistics Act, 2008 enhances the scope of data collection in many ways. It is intended to overcome many limitations of the Collection of Statistics Act, 1953. Some of the salient features of the Collection of Statistics Act, 2008 vis a vis the provisions of the Collection of Statistics Act, 1953 are given below.

- (i) In the 1953 Act, the Central Government and the State Governments were empowered to issue a notification for collection of statistics on any subject from any industrial or commercial concern. In the new Act, the scope has been enhanced to collect all kinds of statistics not only from industrial/ commercial concerns but also from individuals and households. The local governments such as Panchayats and Municipalities are also empowered to collect statistics in the new Act.
- (ii) In the 1953 Act, the Central Government/ State Governments, as the case may be, were empowered to appoint a Statistics Authority for conducting the collection of statistics. In the new Act, the scope has been enhanced to such an extent that any Government Department/ Organisation either in the States or at the Centre or local government could appoint a statistics officer for each subject of data collection and/ or for each geographical unit. Thus, the new Act while continuing with the enabling nature of the 1953 Act enhances the scope of the definition of 'appropriate Government' by the inclusion of local governments within its ambit.

- (iii) In the new Act, necessary provisions have also been made for ensuring support to any statistics officer appointed by the appropriate Government, in terms of providing necessary inputs, manpower, etc. Such provisions are not there in the 1953 Act.
- (iv) In the 1953 Act, no mechanism has been prescribed for avoiding duplication of surveys and for ensuring standards for the collection of statistics. In the new Act, the Central Government is empowered to make rules for avoiding duplication and for maintaining technical standards in data collection in respect of 'core statistics', which are important for the country.
- (v) In the 1953 Act, the mode of data collection was in the form of a return, which would be obtained by the statistics authority after issuing a notice to each industrial/commercial concern. In the new Act, all methods of data collection including oral interviews and filing of returns electronically have been covered.
- (vi) As per the 1953 Act, the information collected from any informant under the Act cannot be made use of, for any purpose other than for prosecution under the Act or under the Indian Penal Code (IPC). In the new Act, it is provided that the information would be used only for statistical purposes and for prosecution of offences under the Act.
- (vii) In the 1953 Act, the penalties were very meager and the procedures for prosecution were very cumbersome. In the new Act, these have been rationalized. Penalties for not furnishing information have been enhanced. The procedure for trial has been simplified, to eliminate the burden of proof on the data collection agencies, by way of a summary trial.
- (viii) Appropriate enabling provisions have also been made in the new Act for notifying certain subjects of national importance as 'core statistics', for the purpose of ensuring methodological standards, timeliness, credibility and completeness.
- (ix) Adequate provisions are also available in the new Act, to avoid unnecessary duplication of data collection programmes.

Collection of Statistics Act, 2008

रजिस्ट्री सं० डी० एल०—(एन)04/0007/2003—09

REGISTERED NO. DL—(N)04/0007/2003—09

भारत का राजपत्र The Gazette of India

असाधारण

EXTRAORDINARY

भाग II—खण्ड I

PART II—Section 1

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

सं० 8]

नई दिल्ली, शुक्रवार, जनवरी 9, 2009/पौष 19, 1930

No. 8]

NEW DELHI, FRIDAY, JANUARY 9, 2009 / PAUSA 19, 1930

इस भाग में भिन्न पृष्ठ संख्या दी जाती है जिससे कि यह अलग संकलन के रूप में रखा जा सके।
Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a separate compilation.

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE

(Legislative Department)

New Delhi, the 9th January, 2009/Pausa 19, 1930 (Saka)

The following Act of Parliament received the assent of the President on the 7th January, 2009, and is hereby published for general information:—

THE COLLECTION OF STATISTICS ACT, 2008

No. 7 OF 2009

[7th January, 2009.]

An Act to facilitate the collection of statistics on economic, demographic, social, scientific and environmental aspects, and for matters connected therewith or incidental thereto.

BE it enacted by Parliament in the Fifty-ninth Year of the Republic of India as follows:—

CHAPTER I

PRELIMINARY

1. (1) This Act may be called the Collection of Statistics Act, 2008.
- (2) It extends to the whole of India except the State of Jammu and Kashmir.
- (3) It shall come into force on such date as the Central Government may, by notification in the Official Gazette, appoint.
2. In this Act, unless the context otherwise requires,—
 - (a) “agency” includes a person or persons engaged by the appropriate Government, directly or by outsourcing, for collection of statistics;
 - (b) “appropriate Government” means—
 - (i) any Ministry or Department in the Central Government; or

Short title,
extent and
commence-
ment

Definitions

(ii) any Ministry or Department in a State Government or Union territory Administration; or

(iii) any local government that is to say, Panchayats or Municipalities, as the case may be,

in relation to the collection of statistics under a direction issued by it under section 3;

(c) "informant" means any person, who supplies or is required to supply statistical information and includes a owner or occupier or person in-charge or his authorised representative in respect of persons or a firm registered under the Indian Partnership Act, 1932 or a co-operative society registered under any Co-operative Societies Act or a company registered under the Companies Act, 1956 or a society registered under the Societies Registration Act, 1860 or any association recognised or registered under any law for the time being in force;

9 of 1932.
1 of 1956.
21 of 1860

(d) "information schedule" means any book, document, form, card, tape, disc or any storage media on which information required is entered or recorded or is required to be entered or recorded for statistical purposes under this Act;

(e) "prescribed" means prescribed by rules made under this Act;

(f) "sampling" means a statistical procedure by which information relating to a particular field of inquiry is derived by applying statistical techniques to information obtained in respect of a proportion of the total number of persons or units concerned relevant to the field of inquiry;

(g) "statistical survey" means a census or a survey, whereby information is collected from all the informants in the field of inquiry or from a sample thereof, by an appropriate Government under this Act or any other relevant Act, wholly or primarily for the purposes of processing and summarising by appropriate statistical procedures;

(h) "statistics" means statistics derived by collecting, classifying and using statistics, specially in or for large quantities or numbers by appropriate Government from statistical surveys, administrative and registration records, and other forms and papers, the statistical analysis of which are, whether in a published or unpublished form;

(i) "statistics officer" means any officer appointed under section 4 for the purposes of any direction issued under section 3 of this Act.

CHAPTER II

COLLECTION OF STATISTICS

Collection of statistics.

3. The appropriate Government may, by notification in the Official Gazette, direct that the statistics on economic, demographic, social, scientific and environmental aspects shall be collected through a statistical survey or otherwise, and thereupon the provisions of this Act shall apply in relation to those statistics:

Provided that—

(a) nothing contained in this section shall be deemed to authorise a State Government or Union territory Administration or any local government to issue any direction with respect to the collection of statistics relating to any matter falling under any of the entries specified in List I (Union List) in the Seventh Schedule to the Constitution; or

(b) where the Central Government has issued any direction under this section for the collection of statistics relating to any matter, no State Government or Union territory Administration or any local government shall, except with the previous approval of the Central Government, issue any similar direction for so long as the collection of such statistics by the Central Government remain to be completed; or

(c) where a State Government or Union territory Administration or any local government has issued a direction under this section for the collection of statistics relating to any matter, the Central Government shall not issue any similar direction for so long as the collection of such statistics by the State Government remain to be completed, except in cases where such statistics have to be collected with reference to two or more States or Union territories.

4. (1) The appropriate Government may appoint or cause to appoint an officer to be the statistics officer for any geographical unit for the purpose of collecting any statistics directed by it.

Powers of appropriate Government to appoint statistics officer, etc

(2) The appropriate Government may appoint any agency or persons working in such agencies to take, or aid in, or supervise the collection of the statistics within any specified geographical unit and such agencies or persons, when so appointed, shall be bound to serve accordingly.

(3) The appropriate Government may employ on contract basis any agency or company or organisation or association or person, on such terms and conditions and on such safeguards as may be prescribed, for the purpose of collecting the statistics directed by it.

(4) The appropriate Government may delegate to any statistics officer, as it thinks fit, the power of appointing agencies or persons working in such agencies or employing on contract basis any agency or company or organisation or association of persons, conferred on it by sub-sections (2) and (3) within the geographical unit for which such statistics officer is appointed.

(5) The appropriate Government may, by order specify the form, the particulars required or the interval within which, and the statistics officer to whom, the statistical information by the informants shall be furnished.

(6) The appropriate Government may, by order published in the Official Gazette, delegate to any statistics officer, as it thinks fit, any power conferred under sub-section (5) for the purpose of the collection of statistics under a direction issued by it under section 3.

5. The statistics officer may, for the purpose of collection of statistics on any specified subject in any geographical unit for which the said officer was appointed—

Power of statistics officer to call for information.

(a) serve or cause to be served on any informant a notice in writing asking him to furnish the information specified under sub-section (5) of section 4 or cause a information schedule to be given to any informant for the purpose of its being filled up; or

(b) cause all questions relating to the subject to be asked from any informant; or

(c) seek information through tele fax or telephone or e-mail or in any other electronic mode or in a combination of different modes for different sets of information so specified.

6. The informants who are asked to furnish any information under the provisions of this Act shall be bound to furnish the information so asked in the prescribed manner to the best of knowledge or belief; and in cases where only a portion of a particular class or group of persons or units is asked to furnish information because of any sampling procedure, it shall not be a defence in failure on the part of any informant to furnish that information, if so asked.

Duty of informants

7. Every agency shall render such help and assistance and furnish such information to the statistics officer or a person or an agency authorised by him in writing, as he may require for the discharge of his functions, and shall make available for inspection and examination of such records, plans and other documents, as may be necessary.

All agencies to assist

Right of access to records or documents.

8. The statistics officer or any person authorised by him in writing in this behalf shall, for the purposes of collection of any statistics under this Act, have access to any relevant record or document in the possession of any informant required to furnish any information under this Act, and may enter at any reasonable time any premises where he believes such record or document is kept and may inspect or take copies of relevant records or documents or ask any question necessary for obtaining any information required to be furnished under this Act.

CHAPTER III

DISCLOSURE OF INFORMATION IN CERTAIN CASES AND RESTRICTIONS OF THEIR USE

Security of information.

9. (1) Any information furnished to the statistics officer or to any person or agencies authorised under this Act shall only be used for statistical purposes.

(2) No person other than a person engaged in the work of collection of statistics under this Act or preparation of statistics resultant to such collection shall be permitted to see any information schedule or any answer to a question asked, except for the purposes of a prosecution under this Act.

(3) No information contained in any information schedule and no answer to any question asked shall, except for the purposes of a prosecution under this Act, be separately published, or disclosed without suppressing the identification of informants to any agency.

(4) All statistical information published by any agency shall be arranged in such a manner so as to prevent any particulars becoming identifiable by any person (other than the informant by whom those particulars were supplied) as the particulars relating to the informant who supplied it, even through the process of elimination, unless—

(a) that informant has consented to their publication in that manner; or

(b) their publication in that manner could not reasonably have been foreseen by the concerned agency or any employee thereof.

(5) For the purposes of sub-section (4), the Central Government may make such rules or make such arrangement, as it may consider necessary.

Appropriate Government authorised to disclose certain information.

10. Notwithstanding the provisions contained in section 9 of this Act, the appropriate Government may disclose the following information, namely:—

(a) information supplied by informant in respect of which disclosure is consented to in writing by the informant or by any person authorised by the said informant;

(b) information otherwise available to the public under any Act or as a public document;

(c) information in the form of an index or list of the names and addresses of informants together with the classification, if any, allotted to them and the number of persons engaged.

Disclosure of information schedules for bona fide research or statistical purposes.

11. (1) Notwithstanding the provisions contained in section 9 of this Act, the appropriate Government may disclose individual returns or formats or information schedules to other agency or person or institutions or universities solely for *bona fide* research or statistical purposes pursuant to their functions and duties.

(2) No individual return or information schedule shall be disclosed pursuant to this section unless —

(a) the name and address of the informant by whom the schedule or related information was supplied is deleted;

(b) every agency or person or institutions or Universities involved in the research or statistical project makes a declaration to use the schedules disclosed to them only for *bona fide* research or statistical purposes; and

(c) the appropriate Government, making such disclosure is satisfied that the security of the schedules and any information contained therein shall not be impaired.

(3) The published results of any research or statistical project shall not divulge any more information than what the agency authorised for collection of statistics could publish under this Act.

(4) Every agency or person or institutions or universities to whom any individual return or information schedule is disclosed under this section shall comply with directions given by the agency authorised for collection of statistics making the disclosure relating to the schedules and any information contained therein.

12. Notwithstanding anything contained in section 9 of this Act, the appropriate Government may release such documents relating to information schedules, which in its opinion have attained historical importance.

Disclosure of historical documents

13. The statistics officer or any person or agency authorised for collection of statistics shall, while copying or recording any statistical information collected pursuant to this Act from individual returns, information schedules, worksheets or any other confidential source by means of cards, tapes, discs, film or any other method, whether using encoded or plain language symbols for processing, storage or reproduction of particulars, take and cause to take such steps as are necessary to ensure that the security provisions of this Act are complied with.

Security of recorded information.

14. Save as otherwise provided under this Act,—

Restrictions on use of information

(a) no information obtained pursuant to this Act and no copy of the information in the possession of any informant shall be disclosed or used as evidence in any proceedings whatsoever; and

(b) no person who has access to any information because of his official position in the collection of any statistics shall be compelled in any proceedings whatsoever to give oral testimony regarding the information or to produce any schedule, document, or record with respect to any information obtained in the course of administering this Act,

except in the manner provided under this Act.

CHAPTER IV

OFFENCES AND PENALTIES

15. (1) Whoever, fails to produce any books of accounts, vouchers, documents or other business records or whoever neglects or refuses to fill in and supply the particulars required in any information schedule or return given or sent to him or whoever neglects or refuses to answer any question or inquiry addressed to him as may be required under or for the purposes of any provision of this Act and the rules made thereunder, shall be punishable with a fine which may extend to one thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to five thousand rupees.

Penalty for neglect or refusal to supply particulars

(2) The conviction of a person or company for an offence shall not relieve him or it of the obligations under sub-section (1) and if after the expiry of fourteen days from the date of conviction, he or it still fails to give the required particulars or continues to neglect or refuses to fill in and supply the particulars or to answer the question or inquiry, then he or it shall be punishable with a further fine which may extend to one thousand rupees or, in the case of a

company, with a fine which may extend to five thousand rupees, for each day after the first during which the failure continues.

Penalty for making false statement.

16. Whoever, wilfully makes any false or misleading statement or material omission in any information schedule or return filled in or supplied, or in answer to any question asked to him under this Act or the rules made thereunder, shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to one thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to five thousand rupees or with both.

Penalty for mutilation or defacement of information schedule.

17. Whoever, destroys, defaces, removes, or mutilates any information schedule, form, or other document containing particulars collected under this Act or requesting any such particulars, shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both.

Penalty for obstruction of employees.

18. Whoever, interferes with, hinders, or obstructs any employee in the exercise of any power or duty conferred by this Act, shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both.

Penalty for other offences.

19. Whoever—

(a) acts in contravention of or fails to comply with any provision of this Act or any requirement imposed under this Act; or

(b) wilfully deceives or attempts to deceive any statistics officer or any agency or any employee thereof,

shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both.

Penalty for failure to carry out duties and functions by employees.

20. If any person employed in the execution of any duty or functions under this Act,—

(a) omits without lawful excuse to carry out his duty, or knowingly makes any false declaration, statement or return; or

(b) pretends performance of his duties or obtains or seeks to obtain information which he is not authorised to obtain; or

(c) fails to keep inviolate the secrecy of the information gathered or entered in the information schedules collected pursuant to this Act and, except as permitted under this Act, divulges the contents of any schedule filled in or any information furnished by any informant under this Act,

shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both.

Penalty for impersonation of employee.

21. Whoever, not being authorised to collect statistics under the provisions of this Act, by words, conduct or demeanor pretends that he is authorised to do so, shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both.

General penalty.

22. Whoever, commits an offence under this Act for which no penalty is prescribed elsewhere than in this section, shall be punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both.

23. (1) Where an offence under this Act has been committed by a company, every person who at the time the offence was committed was in charge of, and was responsible to, the company for the conduct of the business of the company, as well as the company, shall be deemed to be guilty of the offence and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly:

Offences by companies.

Provided that nothing contained in this sub-section shall render any such person liable to any punishment provided in this Act, if he proves that the offence was committed without his knowledge or that he had exercised all due diligence to prevent the commission of such offence.

(2) Notwithstanding anything contained in sub-section (1), where an offence under this Act has been committed by a company and it is proved that the offence has been committed with the consent or connivance of, or is attributable to, any neglect on the part of any director, manager, secretary or other officer of the company, such director, manager, secretary or other officer shall also be deemed to be guilty of the offence and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly.

Explanation.—For the purpose of this section—

(a) "company" means any body corporate and includes a firm or other association of individuals; and

(b) "Director", in relation to a firm, means a partner in the firm.

24. No court shall take cognizance of any offence under this Act except on a complaint made by the appropriate Government or an officer authorised in this behalf by such appropriate Government or, as the case may be, the statistics officer, and no court inferior to that of a Metropolitan Magistrate or a Judicial Magistrate of the first class shall try any offence punishable under this Act.

Cognizance of offences.

25. No prosecution for an offence committed by any informant shall be instituted except by or with the sanction of the statistics officer, and no prosecution for an offence committed by persons other than informants shall be instituted except by or with the consent of the appropriate Government.

Sanction for prosecution for offence.

2 of 1974.

26. Notwithstanding anything contained in the Code of Criminal Procedure, 1973, all offences under this Act shall be tried in a summary way by a Judicial Magistrate of the first class or by a Metropolitan Magistrate and the provisions of sections 262 to 265 (both inclusive) of the said Code shall, as far as may be, apply to such trial:

Power of court to try cases summarily.

Provided that when in the course of, a summary trial under this section it appears to the Magistrate that the nature of the case is such that it is, for any reason, undesirable to try the case summarily, the Magistrate shall after hearing the parties, record an order to that effect and thereafter recall any witness who may have been examined and proceed to hear or rehear the case in the manner provided by the said Code.

CHAPTER V

POWER IN RESPECT OF CORE STATISTICS

27. Without prejudice to the provisions contained in this Act, the Central Government may, by notification in the Official Gazette, declare from time to time any subject for the collection of statistics of national importance as 'core statistics' and make such arrangement, as it may consider necessary, for regulating the collection and dissemination of statistics on the subject so declared.

Power in respect of core statistics

CHAPTER VI

MISCELLANEOUS

28. The Central Government may give directions to any State Government or Union territory Administration or to any local government that is to say Panchayats or Municipalities, as to the carrying into execution of this Act in the State or Union territory or Panchayats or Municipalities, as the case may be.

Power to give directions.

29. Any statistics officer and any person authorised for the collection of statistics or preparation of official statistics under the provisions of this Act shall be deemed to be a public servant within the meaning of section 21 of the Indian Penal Code, 1860.

Public servants.

45 of 1860.

Bar of jurisdiction.

30. No civil court shall have jurisdiction to entertain any suit or proceeding in respect of any matter which the appropriate Government or the statistics officer or the agency is empowered by or under this Act to determine, and no injunction shall be granted by any court or other authority in respect of any action taken or to be taken in pursuance of any power conferred by or under this Act.

Protection of action taken in good faith.

31. No suit or other legal proceedings shall lie against the appropriate Government or agency or any statistics officer or other officers or employees in respect of anything which is in good faith done or intended to be done in pursuance of this Act or the rules or directions issued thereunder.

Overriding effect.

32. The provisions of this Act shall have effect notwithstanding anything inconsistent therewith contained in any other law for the time being in force except in relation to the conduct of human population census as per the directions, if any, issued under the Census Act, 1948.

Power to make rules.

33. (1) The Central Government may, by notification in the Official Gazette, make rules for carrying out the provisions of this Act.

(2) In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing power, the Central Government may make rules under this section for all or any of the following matters, namely:—

(a) principles for coordinating as effectively as possible to achieve the objectives of section 3 including nomination and registration of statistics officers by the Central Government and also to avoid unnecessary duplication in the collection of statistics;

(b) the terms, conditions and safeguards under which any person or agency or company or organisation or association may be engaged by the appropriate Government for the purpose of collection of statistics under sub-section (3) of section 4;

(c) principles for prescribing the form and manner in which the information may be required to be furnished;

(d) principles for prescribing the manner in which the right of access to documents and the right of entry conferred by section 8 may be exercised; and

(e) any other matter which is to be or may be prescribed under this Act.

(3) Every rule made by the Central Government under this Act shall be laid, as soon as may be after it is made, before each House of Parliament, while it is in session, for a total period of thirty days which may be comprised in one session or in two or more successive sessions, and if, before the expiry of the session immediately following the session or the successive sessions aforesaid, both Houses agree in making any modification in the rule or both Houses agree that the rule should not be made, the rule shall thereafter have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be; so, however, that any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done under that rule.

Repeal and savings.

34. (1) The Collection of Statistics Act, 1953 is hereby repealed.

(2) Notwithstanding such repeal, anything done or any action taken under the said Act shall be deemed to have been done or taken under the corresponding provisions of this Act.

(3) All rules made under the said Act shall continue to be in force and operate till new rules are made under this Act.

T. K. VISWANATHAN,
Secy. to the Govt. of India.

PRINTED BY THE GENERAL MANAGER, GOVT. OF INDIA PRESS, MINTO ROAD, NEW DELHI
AND PUBLISHED BY THE CONTROLLER OF PUBLICATIONS, DELHI, 2009.

GMGIPMRND—86G1—10-01-2009.

37 of 1948

32 of 1953.

MINISTRY OF STATISTICS AND PROGRAMME IMPLEMENTATION

NOTIFICATION

New Delhi, the 16th May, 2011

G.S.R. 387(E).— In exercise of the powers conferred by section 33 of the Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009), the Central Government hereby makes the following rules, namely:—

COLLECTION OF STATISTICS RULES, 2011

1. Short title and commencement: (1) These rules may be called the Collection of Statistics Rules, 2011.

(2) They shall come into force on the date of their publication in the Official Gazette.

2. Definitions: (1) In these rules, unless the context otherwise requires –

- (a) 'Act' means the Collection of Statistics Act, 2008;
- (b) "Form" means a form appended to these rules;
- (c) 'nodal officer' means an officer designated as nodal officer under rule 3 of these rules;
- (d) "personal information" means any information, whether true or not, and whether recorded in a material form or not, about an informant whose identity can reasonably be ascertained from such information;
- (e) "reference period" means the time period over which the data collected reflects the characteristics of the units of enumeration;
- (f) "State Government", in relation to a Union territory, means the Administration thereof; and
- (g) "outsourcing" means making use of the services of a private service provider for the purposes of these rules.

(2) Words and expressions used but not defined herein shall have the meanings respectively assigned to them in the Act.

3. Nodal officer. – (1) The Central Government shall designate an officer not below the rank of a Joint Secretary to the Government of India in a nodal Department dealing with statistical matters, as the nodal officer for exercising powers and performing duties under these rules.

(2) Every State Government shall designate an officer not below the rank of a Deputy Secretary to the State Government in a nodal Department dealing with statistical matters, as the nodal officer for exercising powers and performing duties under these rules.

4. Powers and duties of nodal officer. - (1) The nodal officer designated by the Central Government under sub-rule (1) of rule 3 shall –

- (a) maintain and update register of statistics officers appointed by the Central Government;
- (b) obtain and maintain, from time to time, information on availability of statistics including unit-level data, whether collected under the provisions of the Act or not, with different Departments of the Central Government and nodal officers in the States;
- (c) advise the Departments of the Central Government and the nodal officers in the States on steps to improve the statistical potential of administrative records to avoid conducting separate statistical surveys to collect statistics contained or purported to be contained in such administrative records;
- (d) issue instructions from time to time on promoting the sharing of statistical information including unit-level data among different Departments of the Central Government and States to avoid unnecessary duplication of programmes of collection of statistics and resolve disputes or differences of opinion, if any, among them on the issue; and
- (e) submit annual report to the Central Government on the working.

(2) The nodal officer designated by the State Government under sub-rule (2) of rule 3 shall –

- (a) maintain and update a register of statistics officers appointed from time to time in the State;
- (b) obtain and maintain from time to time information on availability of statistics including unit-level data, whether collected under the provisions of the Act or not, with different Government Departments and local governments in the State;
- (c) advise the Departments of the State Government and local governments in the State on steps to improve the statistical potential of administrative records to avoid conducting separate statistical surveys to collect statistics contained or purported to be contained in such administrative records;

- (d) issue instructions from time to time on promoting the sharing of statistical information including unit-level data among Departments of the State Government and local governments in the State to avoid unnecessary duplication of programmes of collection of statistics and resolve disputes or differences of opinion, if any, among them on the issue; and
- (e) obtain reports, as may be required, on the working of this Act from Government Departments and local governments in the State and submit annual reports on the working of this Act in the State to the nodal officer appointed by the Central Government.

5. Direction on collection of statistics.- (1) Any Department in a State Government or any local government in a State shall, before making a direction under section 3 of the Act for collection of statistics on any subject for any reference period in any geographical unit under its jurisdiction, consult the nodal officer in the State to avoid unnecessary duplication in collection of statistics.

(2) Any Department of the Central Government shall, before making a direction under section 3 of the Act for collection of statistics on any subject for any reference period in any geographical unit under its jurisdiction, consult the nodal officer of the Central Government to avoid unnecessary duplication in collection of statistics.

(3) The nodal officer shall, on receipt of any request under sub-rule (1) or sub-rule (2), as the case may be, within a period of one month render such advice as may be necessary to the concerned office to avoid unnecessary duplication in collection of statistics.

(4) The appropriate Government on receipt of advice under sub-rule (3) shall communicate to the nodal officer, the reasons in all cases of disagreement with such advice, at least fifteen days prior to issuing notification under section 3 of the Act.

(5) Every notification under section 3 of the Act shall contain the following particulars, namely: -

- (a) subject and purpose for collection of statistics;
- (b) geographical area for collection of statistics;
- (c) method of data collection;
- (d) nature of informants from whom data may be collected;
- (e) period during which collection of statistics may be completed;
- (f) reference period;
- (g) nature of information to be collected;
- (h) language in which information is to be furnished by informant;
- (i) obligation of informant;

- (j) nature of business records and other records which may be inspected; and
- (k) the manner of inspection.

(6) A copy of every notification referred in sub-rule (5) shall be forwarded to the nodal officer of the Central Government and the nodal officer of the State concerned.

6. Principles for prescribing information schedules. - In respect of prescribing any information schedule for collection of statistics on any subject, the appropriate Government or a statistics officer, as the case may be, shall satisfy itself that -

- (i) it has authority to direct collection of statistics on the subject under the Act subject to the restrictions given in the proviso to section 3 of the Act;
- (ii) it has, for the purpose of finalising items on which information is to be collected, consulted the nodal officer to include the requirements of other Government Departments;
- (iii) excessive demands would not be placed on the informants by making the direction and for the purpose field testing of information schedules has been carried out where necessary;
- (iv) the range and detail in the information schedules specified for collection of statistics on any subject shall be limited to what is absolutely necessary;
- (v) the reporting burden shall be spread as widely as possible over informant populations through appropriate sampling;
- (vi) the information sought from business shall, as far as possible, be readily available from their accounts and electronic means are used where possible to facilitate their collection;
- (vii) best estimates and approximations on any item of information sought shall be accepted when exact details are not readily available with any informant;
- (viii) each information schedule used for collecting statistics from any informant has, where necessary, a provision for particulars on which information may be furnished at the discretion of the informant;
- (ix) provision is made in each information schedule for filling up the details and appending the signature of the person concerned who would be engaged in the collection of statistics;
- (x) indicate in each information schedule, for general information of informants prior to collection of statistics from them under the Act, its plan, if any, to disclose any information collected from them which in the opinion of the appropriate Government is otherwise available to the public under any other Act or as a public document or which is in the form of an index or list of the names and addresses of informants together with the classification, if any, allotted to them and the number of persons engaged; and

- (xi) make a provision in each information schedule to obtain written consent from each informant whose information other than the information covered in clause (x), it proposes to disclose.

7. Appointment of statistics officers. - (1) Every notification under section 4 of the Act appointing the statistics officer shall contain the following particulars, namely: -

- (a) name, designation and address of the officer appointed as statistics officer for each geographical unit for collection of statistics;
- (b) details of any agency or company or organisation or association or person engaged for collection of statistics, and, terms and conditions of engagement and safeguards laid down for the purpose;
- (c) the form and the particulars required or the interval within which, and the statistics officer to whom, the statistical information by the informants shall be furnished; and
- (d) the powers, if any, delegated under sub-sections (4) or (6) of section 4 the Act to any statistics officer.

(2) Every statistics officer, immediately on his appointment, shall submit an undertaking in Form-I to the appropriate Government.

8. Registration of statistics officers. - The appropriate Government shall maintain a record of statistics officers in respect of their appointment, their terms and geographical areas for which they have been appointed, in Form-II.

9. Powers and functions of a statistics officer. - A statistics officer, appointed for the purposes of collection of statistics on any subject in any geographical unit, shall -

- (i) take, aid in and supervise the collection of statistics;
- (ii) cause agencies to be appointed or engaged for collection of statistics;
- (iii) obtain undertaking from all the persons engaged in the collection of statistics in Form-I and forward them to the appropriate Government or to an officer authorised for the purpose by that Government;
- (iv) devise or cause to devise relevant information schedules and the mode or modes of collection of statistics;
- (v) allot or cause to allot work of collection of statistics in his jurisdiction to different persons and agencies engaged for the purpose;
- (vi) provide all the relevant material to be distributed to agencies engaged and arrange for their training for facilitating collection of statistics;
- (vii) cause to provide necessary publicity for collection of statistics at an appropriate time;
- (viii) coordinate the work of all agencies during the period of collection of statistics and maintain liaison with local authorities for smooth conduct of the collection of statistics;

- (ix) cause notices to informants for furnishing information issued under his signature, where necessary and cause acknowledgements received from such informants, to be kept in safe custody;
- (x) take steps, in case of statistical surveys having the same set of informants with different reference periods, to issue only one notice to each informant indicating therein the information required to be furnished and the reference periods for which the information is required;
- (xi) cause entry of persons authorised by him in writing and carrying a photo-identity card issued by him into any premises of any informant for collection of statistics;
- (xii) cause necessary assistance provided to informants requiring such assistance for furnishing the information sought;
- (xiii) cause access to any informant to the information collected from that informant for facilitating intimation of corrections or amendments on any inaccurate information;
- (xiv) cause verification of information furnished by any informant;
- (xv) based on complaints or otherwise, take action against erring persons and others in accordance with the provisions of the Act and these rules;
- (xvi) obtain from the agencies engaged in the collection of statistics, all the information schedules, all the undertakings obtained from persons engaged in collection of statistics, all other relevant records and documents on completion of their work and forward them with a certificate to that effect to the appropriate Government or to any officer authorised by that Government;
- (xvii) carry out such other tasks as may be necessary for the successful collection of statistics; and
- (xviii) submit periodical reports as may be specified by the appropriate Government.

10. Assistance in collection of statistics. - (1) Every Department of the Central Government or the State Government or the local governments shall furnish within such time and in such form as required, the list of informants and other information which is available with them, relevant for conducting any statistical survey under these rules to a statistics officer or any agency or person authorised by the appropriate Government upon receipt of a notice to that effect.

(2) The appropriate Government or a statistics officer, as the case may be, may write to any Department of the Central Government or the State Government or any local government specifying the nature of assistance required for collection of statistics under the Act and upon receipt of such communication, the latter shall comply with the requirement to the extent feasible.

(3) In cases of collection of statistics in disturbed areas, the police, the paramilitary and the armed forces shall provide such assistance as would be required by the concerned statistics officer.

11. Duty to furnish information. - Subject to the provisions of section 6 of the Act,

(1) every informant shall, on demand, produce or give a copy of any books of accounts, vouchers, documents, or other business records or personal records or documents in his possession relevant to collection of statistics under the Act to any statistics officer or any person authorised by him in writing and carrying a photo-identity card issued by him, and the statistics officer or the authorised person, as the case may be, may take a copy or extract of such record or document; and

(2) the head of every family shall be responsible to furnish or cause to furnish the correct details of name and number of members, other particulars, records and documents, as may be required, of the family of which he is the head including dependants:

provided that in so far as inmates of institutions, such as orphanages, old age homes, and mental asylums are concerned, the responsibility for providing or causing to provide the requisite details, records and documents shall lie with the head of the Institution.

12. General terms, conditions and safeguards for outsourcing. - Every contract or arrangement for collection of statistics under the Act by any person or agency or company or organisation or association shall be subject to the following terms, conditions, and safeguards, namely: -

- (a) outsourcing arrangements shall be subject to a formal and comprehensive written contract;
- (b) functions which are to be decided and enforced by the appropriate government under the Act shall not be outsourced;
- (c) appropriate Government or a statistics officer authorised for the purpose by that Government shall have a right, of information and conduct or order on-site inspections in an outsourcing service provider's premises or place of work and right to cancel contract in case of unsatisfactory performance;
- (d) every agency, engaged in collection of statistics, shall render such help and assistance and furnish such information to the statistics officer or a person or an agency authorised by him in writing, as he may require for the discharge of his functions, and shall make available for inspection and examination such records, plans and other documents, as may be necessary;
- (e) persons engaged by any agency for collection of statistics, are made aware of the agency's obligations, and they shall submit a written undertaking in Form-I to the concerned statistics officer not to access, use, disclose or retain personal information except in performing their duties of employment or contractual obligations; and are informed that failure to comply with the provisions of the Act and these rules may be an offence rendering themselves for punishment as per the provisions of the Act;

- (f) each person engaged in any activity relating to the collection of statistics shall be bound by the provisions of the Act and these rules, the violation of which shall render him punishable as per the provisions of the Act;
- (g) provisions relating to disclosure of information and restrictions of their use under sections 9, 10, 11, 12, 13 and 14 of the Act and these rules shall have effect during the period of collection of statistics provided in the contract and shall continue to have effect even after the termination or completion of the contract, as the case may be;
- (h) the appropriate Government or any statistics officer on receipt of any complaint shall immediately communicate the agency engaged in collection of statistics of only those details of the complaint, as may be necessary to minimize any breach or prevent further breaches of the agreement or failure to comply with any of the provisions of the Act or these rules;
- (i) if any agency engaged in collection of statistics receives any complaint from any informant, it shall immediately communicate the complaint to the appropriate Government or the concerned statistics officer, as may be required;
- (j) the appropriate Government or the statistics officer may, on receipt of any communication under clauses (h) or (i), give directions, as may be necessary, to the agency; and
- (k) the statistics officer and every person engaged in the collection of statistics shall, on completion of their work, handover all the records and documents and furnish a certificate to that effect to the appropriate Government or to an officer authorised for the purpose by that Government.

13. Restrictions on use of personal information. - Each agency engaged in collection of statistics shall take all reasonable measures to ensure that -

- (a) personal information is protected against unauthorised access, disclosure or other misuse;
- (b) the agency uses personal information only for the purpose of fulfilling its obligations under a specified contract;
- (c) in case of repetitive statistical surveys with a common set of informants, the agency uses the personal information earlier collected only for the purpose of setting up interviews with or otherwise contacting informants; and
- (d) the agency uses personal information for data processing only with adequate security checks.

14. Right of entry into any premises of informants. - A statistics officer or any person authorised by him in writing and carrying a photo-identity card issued by the statistics officer, shall, during the period of collection of statistics for the purpose of collection of statistics under the Act or for inspection and examination of records, and documents in connection with it, during 10.00 hrs to 17.00 hrs on any day or at a time mutually convenient to both the parties have the right to enter the premises of any informant in the portion of the premises normally entered by visitors or guests or as suggested by the informant.

15. Processing of complaints - (1) In cases of alleged offences committed by any informant as per provisions of the Act, any statistics officer, after making such inquiries as deemed fit, may cause a notice issued to the informant in writing to show cause within a reasonable period to be specified in the notice as to why prosecution under the Act shall not be sanctioned for committing the alleged offence.

(2) A statistics officer shall consider the explanation, if any, furnished by the informant in pursuance to the notice issued under sub-rule (1), and after satisfying himself, for reasons to be recorded in writing, sanction for institution of prosecution of the informant.

(3) In case of any alleged offences committed by any person other than an informant, the appropriate Government may, after making such inquiries as deemed fit, cause a notice issued to the person in writing to show cause within a reasonable period to be specified in the notice as to why prosecution under the Act shall not be sanctioned for committing the alleged offence.

(4) The appropriate Government may, if it considers necessary, send a copy of the show-cause notice issued under sub-rule (3) of this rule and the explanation, if any, received from the alleged offender to the concerned statistics officer and obtain his recommendation on it, and after considering the explanation of the alleged offender and recommendation of statistics.

16. Storage of data and records. - Subject to the provisions of section 13 of the Act, the appropriate Government or an officer authorised by that Government shall, provide details by which any informant could access his own information for facilitating intimation of corrections or amendments on any inaccurate information, store the statistics collected under the provisions of the Act in such a manner as would facilitate easy retrieval of information collected from any informant so as to provide access to the informant, if necessary and keep all the undertakings and other material obtained from the statistics officers and other persons or agencies engaged in collection of statistics in safe custody.

Form-I

[See rules 7 (2), 9 (iii), 12 (e)]

Undertaking by statistics officer and other persons to be engaged in any capacity for collection of statistics under the provisions of the Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009)

I, _____ (Full Name), born on ____ (Date of birth), son/ daughter/ wife of _____ (Name of person) resident of _____ (address) do hereby solemnly affirm, that I accept the responsibility _____ (nature of work) assigned to me for collection of statistics in respect of _____ (direction under section 3 of the Act) under the Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009) and the Collection of Statistics Rules, 2011, that I shall not access, use, disclose or retain personal information of any informant except in performing my duties of employment or contractual obligations in respect of collection of statistics, and that in case of any violation on my part to comply with the provisions of the Act and the rules made thereunder, and I shall render myself punishable as per the provisions of the Act.

Place: _____

Date: _____

Signature of statistics officer or the person engaged in any capacity for collection of statistics

Form-II
(See rule 8)

Register of statistics officers to be maintained by the appropriate Government

1. Details of the direction issued under section 3 of the Collection of Statistics Act, 2008:
2. Name and address of the appropriate Government making direction:
3. Details of statistics officers appointed for collection of statistics under the aforesaid direction:

S. No.	Name of statistics officer	Permanent address	Educational qualifications and experience, if any, in collection of statistics	Geographical unit for which appointed and period of appointment	Powers, if any, delegated under section 4 (4) and (6) of the Act
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)

Date of appointment	Date of termination of appointment
(7)	(8)

Place:

Date:

Signature with office seal of the officer
responsible for maintaining
the record of statistics officers

[F.No. M-15011/1/2007-Admn. III]

Prof. T.C.A. ANANT, Secy.

भारत का राजपत्र The Gazette of India

असाधारण

EXTRAORDINARY

भाग II—खण्ड 3—उप-खण्ड (i)
PART II—Section 3—Sub-section (i)

प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY

सं. 497] नई दिल्ली, बृहस्पतिवार, सितम्बर 8, 2011/भाद्र 17, 1933
No. 497] NEW DELHI, THURSDAY, SEPTEMBER 8, 2011/BHADRA 17, 1933

सांख्यिकी और कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय
शुद्धि-पत्र

नई दिल्ली, 8 सितम्बर, 2011

सा.का.नि. 665(अ).—भारत के राजपत्र, असाधारण, भाग II, खण्ड 3, उप-खण्ड (i) में प्रकाशित सांख्यिकी और कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय की दिनांक 16 मई, 2011 की सा.का.नि. 387(अ), अधिसूचना संख्या 254, में अधिसूचना के पृष्ठ-9 पर नियम 15 के उप-नियम (4) को नीचे दिए गए अनुसार पढ़ा जाए।

“(4) यदि समुचित सरकार उचित समझे तो इस नियम के उप-नियम (3) के अधीन जारी हेतुक दर्शित करने वाली सूचना और अभिकथित अपराधी से प्राप्त स्पष्टीकरण की प्रति, यदि कोई हो, तो, को संबंधित सांख्यिकी अधिकारी को भेज सकेगी और उस पर उसकी सिफारिशें अभिप्राप्त कर सकेगी तथा अभिकथित अपराधी के स्पष्टीकरण और सांख्यिकी अधिकारी की सिफारिश, यदि कोई हो, तो, पर विचार करने के बाद अभियोजन सन्स्थित करने की स्वीकृति दे सकेगी।”

2. राजपत्र अधिसूचना को अन्य विषय सामग्री अपरिवर्तित रहेगी।

[पृष्ठांकन सं. एम-15011/1/2007-प्रशा. III]

अरविन्द कुमार, संयुक्त सचिव

MINISTRY OF STATISTICS AND PROGRAMME
IMPLEMENTATION
CORRIGENDUM

New Delhi, the 8th September, 2011

G.S.R. 665(E).—In the Notification of the Government of India, Ministry of Statistics and Programme Implementation, number 254 dated 16th May, 2011 bearing G.S.R. 387(E) and published in the Gazette of India, Extraordinary, Part II, Section 3, Sub-section (i), the sub-rule (4) of rule 15 at page-20 of the notification shall be read as follows.

“(4) The appropriate Government may, if it considers necessary, send a copy of the show-cause notice issued under sub-rule (3) of this rule and the explanation, if any, received from the alleged offender to the concerned statistics officer and obtain his recommendation on it, and after considering the explanation of the alleged offender and recommendation of statistics officer, if any, sanction the institution of prosecution.”

2. The other contents of the Gazette Notification shall remain unchanged.

[Endt. No. M-15011/1/2007-Admn. III]

ARVIND KUMAR, Jt. Secy.

Notification

रजिस्ट्री सं० डी० एल०-33004/99

REGD. NO. D. L.-33004/99

भारत का राजपत्र The Gazette of India

असाधारण

EXTRAORDINARY

भाग II—खण्ड 3—उप-खण्ड (ii)
PART II—Section 3—Sub-section (ii)
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY

सं. 1192]

नई दिल्ली, शुक्रवार, जून 11, 2010/ज्येष्ठ 21, 1932

No. 1192]

NEW DELHI, FRIDAY, JUNE 11, 2010/JYAISTHA 21, 1932

सांख्यिकी और कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय
अधिसूचना
नई दिल्ली, 9 जून, 2010

का.आ.1416(अ).—सांख्यिकी संग्रहण अधिनियम, 2008 (2009 का 7) की धारा 1 की उप-धारा (3) द्वारा प्रदत्त शक्तियों का प्रयोग करते हुए केन्द्र सरकार एतद्वारा जून, 2010 के 11वें दिवस को वह तिथि निर्धारित करती है जिस दिन से उक्त अधिनियम के प्रावधान लागू होंगे।

[सं. एम-15011/1/2007-प्रशा. III]

अरविंद कुमार, संयुक्त सचिव

MINISTRY OF STATISTICS AND PROGRAMME
IMPLEMENTATION
NOTIFICATION

New Delhi, the 9th June, 2010

S.O. 1416(E).—In exercise of the powers conferred by sub-section (3) of Section 1 of the Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009), the Central Government hereby appoints the 11th of June, 2010 as the date on which the provisions of the said Act shall come into force.

[No. M-15011/1/2007-Admn. III]

ARVIND KUMAR, Jt. Secy.

2284 GI/2010

Printed by the Manager, Government of India Press, Ring Road, Mayapuri, New Delhi-110064
and Published by the Controller of Publications, Delhi-110054.

Frequently Asked Questions (FAQs)

1. What is the jurisdiction of the Act?

The Act extends to the whole of India, except the State of Jammu and Kashmir. The State of Jammu and Kashmir has enacted the Jammu & Kashmir Collection of Statistics Act, 2010 on the lines of the Central legislation.

2. What are the constitutional provisions under which the enactment has been made?

The subject 'Statistics' is covered in the Seventh Schedule of the Constitution of India (as applicable to the Whole of India other than the State of Jammu and Kashmir), in the following entries.

- **Entry 94 of the Union List (List - I): Inquiries, Surveys and Statistics for the purpose of any of the matters in this List**
- **Entry 45 of Concurrent List (List - III): Inquiries and Statistics for the purpose of any of the matters in List II or List III**
- **The subject is not covered under the State List (List - II).**

The enactment has been made under the aforesaid provisions.

3. What are the Notifications issued in respect of the Act?

The Collection of Statistics Act, 2008 (7 of 2009) was enacted by the Parliament on 7th January, 2009. It was published in the Official Gazette for general information on 9th January 2009. The Act was brought into force on 11th June 2010 through another Notification. The rules under the Act, namely, the Collection of Statistics Rules, 2011 have been notified on 16th May 2011. A corrigendum on the rules was notified on 8th September 2011.

4. What is the purpose of the Act?

The Act is intended to facilitate the collection of statistics on economic, demographic, social, scientific and environmental aspects by Government at all levels, and for matters connected therewith or incidental thereto.

[Preamble and Section 3 of the Act]

5. What is meant by 'statistics' and what kind of statistics could be collected?

“Statistics” means not only the data collected by appropriate Government from statistical surveys, administrative and registration records, and other forms and papers, but also the statistics derived on the basis of data collected. The analysis of statistics may be in a published or unpublished form.

Statistics on economic, demographic, social, scientific and environmental aspects may be collected subject to restrictions given in Section 3.

[Sections 2 (h) and 3 of the Act]

6. Who will decide the subject of data collection?

The appropriate Government, meaning thereby, (i) any Ministry or Department in the Central Government; or (ii) any Ministry or Department in a State Government or Union territory Administration; or (iii) any local government, namely, a Panchayat or a Municipality, will decide the subject for data collection in their respective jurisdictions.

[Sections 2 (b) and 3 of the Act]

7. How the public would come to know about the decision of Government to collect any statistics?

The Act provides for notifying the decision of Government to collect any statistics in the official gazette. Besides, the matter may be publicized through media.

Every notification under section 3 of the Act shall contain the following particulars, namely: -

- (a) subject and purpose for collection of statistics;
- (b) geographical area for collection of statistics;
- (c) method of data collection;
- (d) nature of informants from whom data may be collected;
- (e) period during which collection of statistics may be completed;
- (f) reference period;
- (g) nature of information to be collected;
- (h) language in which information is to be furnished by informant;
- (i) obligation of informant;
- (j) nature of business records and other records which may be inspected; and
- (k) the manner of inspection.

A copy of every notification under section 3 shall be forwarded to the nodal officer of the Central Government and the nodal officer of the State concerned.

[Section 3 of the Act and Rules 5 (5) and 5 (6) of the Rules]

8. Are there any restrictions in the choice of subject for data collection?

A State Government or a Union territory Administration or any local government is not authorized to issue any direction with respect to the collection of statistics relating to any matter falling under any of the entries specified in List I (Union List) in the Seventh Schedule to the Constitution. In all other cases, Where the Central Government has issued any direction for the collection of statistics relating to any matter, no State Government or Union territory Administration or any local government shall, except with the previous approval of the Central Government, issue any similar direction for so long as the collection of such statistics by the Central Government remain to be completed. Similarly, where a State Government or Union

territory Administration or any local government has issued a direction for the collection of Statistics relating to any matter, the Central Government shall not issue any similar direction for so long as the collection of such statistics by the State Government remain to be completed, except in cases where such statistics have to be collected with reference to two or more States or Union territories.

The Central Government is empowered to make rules on principles for coordinating as effectively as possible to achieve the objectives of section 3 and also to avoid unnecessary duplication in the collection of statistics.

[Sections 3 and 33 (2) (a) of the Act]

9. What are the provisions available in the Rules on the choice of subject for data collection and for avoiding unnecessary duplication?

The Central Government shall designate an officer not below the rank of a Joint Secretary to the Government of India in a nodal Department dealing with statistical matters, as the nodal officer. Every State Government and every Union territory Administration shall designate an officer not below the rank of a Deputy Secretary to the State Government in a nodal Department dealing with statistical matters, as the nodal officer. The nodal officer would provide advise to the appropriate Government in his jurisdiction on the steps to be taken to avoid unnecessary duplication.

[Rules 3, 4 and 5 of the Rules]

10. What are the powers and duties of a nodal officer?

The nodal officer appointed by the Central Government shall –

- (a) maintain and update register of statistics officers appointed by the Central Government;
- (b) obtain and maintain, from time to time, information on availability of statistics including unit-level data, whether collected under the provisions of the Act or not, with different line Departments of the Central Government and nodal officers in the States;
- (c) advise the Departments of the Central Government and the nodal officers in the States on steps to improve the statistical potential of administrative records to avoid conducting separate statistical surveys to collect statistics contained or purported to be contained in such administrative records;
- (d) issue instructions from time to time on promoting the sharing of statistical information including unit-level data among different Departments of the Central Government and States to avoid unnecessary duplication of programmes of collection of statistics and resolve disputes or differences of opinion, if any, among them on the issue; and
- (e) submit annual report to the Central Government on the Working.

The nodal officer appointed by a State Government or Union territory Administration shall carry out similar duties in his jurisdiction and obtain reports, as may be required, on the working of this Act from Government Departments and local governments and submit annual reports on the working of this Act to the nodal officer appointed by the Central Government.

[Rule 4 of the Rules]

11. What formalities have to be fulfilled by appropriate Government before issuing a direction on collection of statistics for the purpose of avoiding unnecessary duplication?

Any Department in a State Government or any local government in a State shall, before making a direction under section 3 of the Act for collection of statistics, consult the nodal officer in the State to avoid unnecessary duplication in collection of statistics. Similarly, any Department of the Central Government shall, before making a direction under section 3 of the Act for collection of statistics, consult the nodal officer of the Central Government to avoid unnecessary duplication in collection of statistics. The nodal officer concerned shall, on receipt of any such request, within a period of one month render such advice as may be necessary to the concerned office **to avoid unnecessary duplication in collection of statistics**. The appropriate Government on receipt of the advice shall communicate to the nodal officer, the reasons in all cases of disagreement with such advice, at least fifteen days prior to issuing notification under section 3 of the Act.

[Rule 5 of the Rules]

12. Who will collect data?

The appropriate Government may appoint a statistics officer in any geographical unit for organizing collection of data on any subject directed by it. The appropriate Government may also appoint any agency (includes a person or persons engaged by the appropriate Government, directly or by outsourcing] or persons working in such agencies to take, or aid in, or supervise the collection of the statistics or may employ on contract basis any agency or company or organisation or association or person, on such terms and conditions and on such safeguards as may be prescribed, for the purpose of collecting the statistics directed by it. **The** power of appointing agencies or persons working in such agencies or employing on contract basis any agency or company or organisation or association of persons, may be delegated by the appropriate Government to a statistics officer.

[Sections 2 (a) and 4 of the Act]

13. What details must be available in the notification appointing a statistics officer?

Every notification under section 4 of the Act appointing the statistics officer shall contain the following particulars, namely: -

- (a) name, designation and address of the officer appointed as statistics officer for each geographical unit for collection of statistics;
- (b) details of any agency or company or organisation or association or person engaged for collection of statistics, and, terms and conditions of engagement and safeguards laid down for the purpose;
- (c) the form and the particulars required or the interval within which, and the statistics officer to whom, the statistical information by the informants shall be furnished; and
- (d) the powers, if any, delegated under sub-sections (4) or (6) of section 4 of the Act to any statistics officer.

[Rule 7 of the Rules]

14. How the data is collected?

Data could be collected through a statistical survey (census or a sample survey) or otherwise (i) by interviewing persons or (ii) by leaving a format to be filled up by them or (iii) by issuing a notice asking them to furnish information in the prescribed format within the time period specified in the notice or (iv) through tele fax or telephone or e-mail or in any other electronic mode or (v) in a combination of different modes. Statistics Officer has the power to decide the mode of collecting data. The data collectors authorised in writing by statistics officers may enter any premises at any reasonable time for data collection and also inspect any record/ document for the purpose.

[Sections 2(g), 3, 5, 8 of the Act and Rule 9 of the Rules]

15. From whom data is collected?

Data would be collected from any informant, who could be any person, who supplies or is required to supply statistical information and includes a owner or occupier or person in-charge or his authorised representative in respect of persons of a partnership firm or a co-operative society or a company or a society or any association recognised or registered under any law for the time being in force.

[Section 2 (c) of the Act]

16. What are the informants expected to do?

The informants shall be bound to furnish information in the prescribed manner to the best of their knowledge or belief. There could be cases where information would be sought from selected persons because of any sampling procedure. In such cases, the selected persons will not have a defence in failure to furnish information sought because such information has not been sought from others. The informants shall also allow entry to the data collectors authorised in writing by statistics officers in to their premises and also furnish the required records/ documents for inspection.

Every informant shall, on demand, produce or give a copy of any books of accounts, vouchers, documents, or other business records or personal records or documents in his possession relevant to collection of statistics under the Act to any statistics officer or any person authorised by him in writing **and carrying a photo-identity card issued by him**, and the statistics officer or the authorised person, as the case may be, may take a copy or extract of such record or document.

The head of every family shall be responsible to furnish or cause to furnish the correct details of name and number of members, other particulars, records and documents, as may be required, of the family of which he is the head including dependants. In so far as inmates of institutions, such as orphanages, old age homes, and mental asylums are concerned, the responsibility for providing or causing to provide the requisite details, records and documents shall lie with the head of the Institution.

[Sections 6 and 8 of the Act and Rule 11 of the Rules]

17. What are the data collectors expected to do?

Data collectors may be government employees or private persons. The data collectors are expected to perform all the duties and functions assigned to them in respect of data collection given in Sections 4 and 5 and access records as may be necessary as provided in Section 8. They are also required to observe the security restrictions on information collected as given in Sections 9, 13 and 14.

Any person engaged for the purpose of collection of statistics and any statistics officer shall submit an undertaking in Form-I.

[Sections 4,5,8,9,13 and 14 of the Act and the Rule 7(2),9 of the Rules]

18. How is the right of entry to premises of any informant going to be exercised?

A statistics officer or any person authorised by him in writing and carrying a photo-identity card issued by the statistics officer, shall, during the period of collection of statistics for the purpose of collection of statistics under the Act or for inspection and examination of records, and documents in connection with it, during 10.00 hrs to 17.00 hrs on any day or at a time mutually convenient to both the parties have the right to enter the premises of any informant in the portion of the premises normally entered by visitors or guests or as suggested by the informant.

[Rule 14 of the Rules]

19. What is the relationship between a statistics officer and an agency engaged for data collection?

Every agency shall render such help and assistance and furnish such information to other authorised agency or any statistics officer as it may require for the discharge of its or his functions, and shall make available for inspection and examination of such records, plans and other documents, as may be necessary.

[Sections 5 and 7 and Rule 9 and 12(d) of the Rules]

20. What are the powers and functions of appropriate Government?

The powers and functions of appropriate Government are: -

- directing collection of statistics on economic, demographic, social, scientific and environmental aspects through a statistical survey or otherwise by notification in the Official Gazette;
- appointing statistics officer for any geographical unit for the purpose of collecting any statistics directed by it;
- appointing any agency or persons working in such agencies to take, or aid in, or supervise the collection of the statistics within any specified geographical unit;
- employing on contract basis any agency or company or organisation or association or person, as may be necessary, for the purpose of collecting the statistics directed by it;

- delegating to any statistics officer, as it thinks fit, the power of appointing agencies or persons working in such agencies or employing on contract basis any agency or company or organisation or association of persons;
- specifying the form, the particulars required or the interval within which, and the statistics officer to whom, the statistical information by the informants shall be furnished or delegating to any statistics officer the power to do so;
- filing complaints in the courts on offences committed; and
- sanctioning prosecution for an offence committed by persons other than informants.

Besides, the Central Government may give directions to any State Government or Union territory Administration or to any local government, as to the carrying into execution of various provisions of the Act.

The Central Government also has the power to make rules.

[Sections 3,4,23,24,25,26,28 and 33 of the Act]

21. What are the powers and functions of a statistics officer?

The powers and functions of statistics officer are: -

- exercising the powers delegated by the appropriate Government on appointing agencies or persons working in such agencies or employing on contract basis any agency or company or organisation or association of persons for data collection;
- exercising the powers delegated by the appropriate Government on specifying the form, the particulars required or the interval within which, the statistical information by the informants shall be furnished;
- causing data collection in any mode given in Section 5;
- seeking assistance and records for inspection and examination from any agency for the discharge of its or his functions;
- accessing any relevant record or document in the possession of any informant and entering at any reasonable time any premises for the purpose;
- authorising persons to discharge various functions;
- ensuring security of information collected; and
- sanctioning prosecution for offences committed by informants.

Besides, a statistics officer, appointed for the purposes of collection of statistics on any subject in any geographical unit, shall –

- i. take, aid in and supervise the collection of statistics;
- ii. cause agencies to be appointed or engaged for collection of statistics;
- iii. obtain undertaking from all the persons engaged in the collection of statistics in Form-I and forward them to the appropriate Government or to an officer authorised for the purpose by that Government;
- iv. devise or cause to devise relevant information schedules and the mode or modes of collection of statistics;
- v. allot or cause to allot work of collection of statistics in his jurisdiction to different persons and agencies engaged for the purpose;
- vi. provide all the relevant material to be distributed to agencies engaged and

- arrange for their training for facilitating collection of statistics;
- vii. cause to provide necessary publicity for collection of statistics at an appropriate time;
- viii. coordinate the work of all agencies during the period of collection of statistics and maintain liaison with local authorities for smooth conduct of the collection of statistics;
- ix. cause notices to informants for furnishing information issued under his signature, where necessary and cause acknowledgements received from such informants, to be kept in safe custody;
- x. take steps, in case of statistical surveys having the same set of informants with different reference periods, to issue only one notice to each informant indicating therein the information required to be furnished and the reference periods for which the information is required;
- xi. cause entry of persons authorized by him in writing and carrying a photo-identity card issued by him into any premises of any informant for collection of statistics;
- xii. cause necessary assistance provided to informants requiring such assistance for furnishing the information sought;
- xiii. cause access to any informant to the information collected from that informant for facilitating intimation of corrections or amendments on any inaccurate information;
- xiv. cause verification of information furnished by any informant;
- xv. based on complaints or otherwise, take action against erring persons and others in accordance with the provisions of the Act and these rules;
- xvi. obtain from the agencies engaged in the collection of statistics, all the information schedules, all the undertakings obtained from persons engaged in collection of statistics, all other relevant records and documents on completion of their work and forward them with a certificate to that effect to the appropriate Government or to any officer authorised by that Government;
- xvii. carry out such other tasks as may be necessary for the successful collection of statistics; and
- xviii. submit periodical reports as may be specified by the appropriate Government.

[Sections 4, 5, 7, 8, 9, 13 and 24 of the Act and Rule 9 of Rules]

22. What kind of assistance can an appropriate Government or a statistics officer expect from other Government offices for collection of statistics under the Act?

The appropriate Government or a statistics officer may write to any Department of the Central Government or the State Government or any local government specifying the nature of assistance required for collection of statistics under the Act and upon receipt of such communication, the latter shall comply with the requirement to the extent feasible. Every Department of the Central Government or the State Government or the local governments shall furnish within such time and in such form as required, the list of informants and other information which is available with them, relevant for conducting any statistical survey to a statistics officer or any agency or person

authorised by the appropriate Government upon receipt of a notice to that effect. In cases of collection of statistics in disturbed areas, the police, the para-military and the armed forces shall provide such assistance as would be required by the concerned statistics officer.

[Rule 10 of Rules]

23. How the information collected would be disseminated?

The information collected from individuals would be kept confidential and would be used only for statistical purposes. No person other than the data collector would be having access to such information. However, the individual information could be used as evidence for the purposes of a prosecution under the relevant provisions. In case there is a need to publish/ disclose individual information, it would be done only after suppressing the identification details of the individual. While doing so, care would be taken to ensure that individual information would not be known to any body even by the process of elimination. Individual information may be disclosed to any agency or person or institutions or Universities solely for *bona fide* research or statistical purposes after deleting the name and address of the informants by whom related information was supplied and after taking a declaration from them that they would use the information only for *bona fide* research or statistical purposes. However, individual information, which has attained historical importance, may be released.

[Sections 9 to 12 of the Act]

24. What steps should be taken to ensure that personal information is kept confidential and secure?

Personal information means any information, whether true or not, and whether recorded in a material form or not, about an informant whose identity can reasonably be ascertained from such information. Each agency engaged in collection of statistics shall take all reasonable measures to ensure that-

- (a) personal information is protected against unauthorised access, disclosure or other misuse;
- (b) the agency uses personal information only for the purpose of fulfilling its obligations under a specified contract;
- (c) in case of repetitive statistical surveys with a common set of informants, the agency uses the personal information earlier collected only for the purpose of setting up interviews with or otherwise contacting informants; and
- (d) the agency uses personal information for data processing only with adequate security checks.

[Rule 2(d) and 13 of the Rules]

25. What are the restrictions on the use of individual information as evidence in any court proceedings?

Individual information in the possession of any informant shall not be disclosed or used as evidence in any proceedings. No person who has access to such information because of his official position in the collection of any statistics shall be compelled in any proceedings whatsoever to give oral testimony regarding the information or to produce any schedule, document, or record with respect to any information obtained in the course of data collection.

[Section 14 of the Act]

26. What are the offences for which any information could be punished and what are the penalties?

Offence	Penalty
1. Failure to produce any books of accounts, vouchers, documents, or other business records	Punishable with a fine which may extend to one thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to five thousand rupees [Section 15 (1)]
2. Neglecting or refusing to fill in and supply the particulars required in any information schedule or return given or sent to him	- do -
3. Neglecting or refusing to answer any question or inquiry addressed to him	- do -
4. Failure to give the required particulars or continue to neglect or refuse to fill in and supply the particulars or, to answer the question or inquiry, after the expiry of fourteen days from the date of conviction	Punishable with a further fine which may extend to one thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to five thousand rupees, for each day after the first during which the failure continues. [Section 15 (2)]
5. Making any false or misleading statement or material omission in any information schedule or return filled in or supplied, or in answer to any question asked to him	Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to one thousand rupees or, in the case of a company, with a fine which may extend to five thousand rupees or with both [Section 16]
6. Destroying, defacing, removing, or mutilating any information schedule, form, or other document containing particulars collected or requesting any such particulars	Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 17]
7. Interfering with, hindering, or obstructing any employee in the exercise of any power or duty conferred	Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 18]
8. Acting in contravention of or failing to comply with any provision or any requirement imposed; or willfully deceiving or attempting to deceive any statistics officer or any agency or any employee thereof	Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 19]
9. Any other offence Offences listed at serial nos. 6 to 8 above are also applicable to persons other than informants.	Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or, in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 22]

27. What are the offences for which any data collector could be punished and what are the penalties?

Offence	Penalty
<p>Omitting without lawful excuse to carry out his duty, or knowingly making any false declaration, statement or return; or</p> <p>pretending performance of his duties or obtaining or seeking to obtain information which he is not authorised to obtain; or</p> <p>failing to keep inviolate the secrecy of the information gathered or entered in the information schedules collected and divulging the contents of any schedule filled in or any information furnished by any informant in a manner not permissible</p>	<p>Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or; in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 20]</p>

28. What are the offences for which any person (may not be data collector or an informant) could be punished and what are the penalties?

Offence	Penalty
<p>1. Destroying, defacing, removing, or mutilating any information schedule, form, or other document containing particulars collected or requesting any such particulars</p>	<p>Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or; in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 17]</p>
<p>2. Interfering with, hindering, or obstructing any employee in the exercise of any power or duty conferred</p>	<p>Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or; in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 18]</p>
<p>3. Acting in contravention of or failing to comply with any provision or any requirement imposed; or willfully deceiving or attempting to deceive any statistics officer or any agency or any employee thereof</p>	<p>Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or; in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 19]</p>
<p>4. Whoever, not being authorised to collect statistics under the available provisions, by words, conduct or demeanor pretends that he is authorised to do so</p>	<p>Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or; in the case of a company, with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 21]</p>
<p>5. Any other offence</p>	<p>Punishable with simple imprisonment for a term which may extend to six months or with a fine which may extend to two thousand rupees or; in the case of a company with a fine which may extend to ten thousand rupees or with both [Section 22]</p>

29. Who will try offences and how?

Any court not inferior to that of a Metropolitan Magistrate or a Judicial Magistrate of the first class shall try any offence only on a complaint made by the appropriate Government or an officer authorised in this behalf by such appropriate Government or, as the case may be, the statistics officer.

No prosecution for an offence committed by any informant shall be instituted except with the sanction of the statistics officer and in respect of persons other than informants with the consent of the appropriate Government.

No civil court shall have jurisdiction to entertain any suit or proceeding in respect of any matter covered in the Act.

[Sections 23, 24, 25, 26, 29 and 30 of the Act]

30. What is the procedure to be followed before sanctioning prosecution?

In cases of alleged offences committed by any informant as per provisions of the Act, any statistics officer, after making such inquiries as deemed fit, may cause a notice issued to the informant in writing to show cause within a reasonable period to be specified in the notice as to why prosecution under the Act shall not be sanctioned for committing the alleged offence. A statistics officer shall consider the explanation, if any, furnished by the informant in pursuance to the notice issued to him, and after satisfying himself, for reasons to be recorded in writing, sanction for institution of prosecution of the informant.

In case of any alleged offences committed by any person other than an informant, the appropriate Government may, after making such inquiries as deemed fit, cause a notice issued to the person in writing to show cause within a reasonable period to be specified in the notice as to why prosecution under the Act shall not be sanctioned for committing the alleged offence. The appropriate Government may, if it considers necessary, send a copy of the show-cause notice issued and the explanation, if any, received from the alleged offender to the concerned statistics officer and obtain his recommendation on it, and after considering the explanation of the alleged offender and recommendation of statistics officer, if any, sanction the institution of prosecution.

[Rule 15 of the Rules]

31. What are the powers of the competent courts under the Act?

Any court not inferior to that of a Metropolitan Magistrate or a Judicial Magistrate of the first class on a complaint made to it may take cognizance of offences committed.

All offences shall be tried in a summary way. However, if it appears to the court that the nature of a case is such that it is undesirable to try the case summarily, it may conduct the hearing of the case in the normal way.

[Sections 24 and 26 of the Act]

32. What are 'core statistics'? What provisions are made in the Act about 'core statistics'?

The Central Government may, by notification in the Official Gazette, declare from time to time any subject for the collection of statistics of national importance as 'core statistics'. The Government may make any arrangement, as it may consider necessary, for regulating the collection and dissemination of statistics on the subject so declared.

[Section 27 of the Act]

33. Some of the provisions in the Act may be found in other statutes? What will be the implication?

The provisions of the Act shall have effect notwithstanding anything inconsistent therewith contained in any other law for the time being in force except in relation to the conduct of human population census as per the directions, if any, issued under the Census Act, 1948.

[Section 32 of the Act]

34. Please clarify whether the Act overrides the Right to Information Act, in respect of furnishing information to citizens.

Under the Right to Information Act, the Government is required to furnish information to citizens, whereas it will obtain information from the informants as per the Collection of Statistics Act, 2008. With regard to furnishing statistical information statutorily collected, it would be governed by the provisions of the Collection of Statistics Act, 2008, especially in cases of repugnancy between the Act and the Right to Information Act, in view of Section 32 of the Act. The reason for this is that the Collection of Statistics Act, 2008 being special law overrides the general law, namely, the Right to Information Act. However, the provisions of the Collection of Statistics Act, 2008 are consistent with those under the Right to Information Act, except on disclosing the identity of the informant. This restriction is important to give confidence to the informants that the information collected from them would not be used for purposes other than statistical.

35. Please clarify whether in respect of offences under the Act will be punishable under the Indian Penal Code, in case such offences are also found in the IPC.

Some of the offences under the Collection of Statistics Act, 2008 are also found in the IPC. Examples are neglect or refusal to furnish information, furnishing false or misleading statement or material omission, mutilation or defacement of documents, obstruction of employees, failure to carry out duties and functions by employees, and impersonation of employee. Only one law would apply to any offence relating to collection of statistics, as double jeopardy is not permissible under the law. IPC is a general law on criminal offences and penalties. The Collection of Statistics Act, 2008 being a special law on collection of statistics would override the provisions of the IPC.

36. What is the nature of sub-ordinate legislation provided in the Act?

The Central Government may, by notification in the Official Gazette, make rules for carrying out the provisions of the Act. Rule making could be in respect of –

- (a) principles for coordinating as effectively as possible to achieve the objectives of Section 3 including nomination and registration of statistics officers by the Central Government and also to avoid unnecessary duplication in the collection of statistics;
- (b) the terms, conditions and safeguards under which any person or agency or company or organization or association may be engaged by the appropriate Government for the purpose of collection of statistics under sub-section (3) of section 4;
- (c) principles for prescribing the form and manner in which the information may be required to be furnished;
- (d) principles for prescribing the manner in which the right of access to documents and the right of entry conferred by section 8 may be exercised; and
- (e) any other matter which is to be or may be prescribed.

[Section 33(1) & (2) of the Act]

37. What are the principles for prescribing information schedules?

The appropriate Government may prescribe an information schedule. It may also delegate that power to a statistics officer.

In respect of prescribing any information schedule for collection of statistics on any subject, the appropriate Government or a statistics officer, as the case may be, shall satisfy itself that –

- (i) it has authority to direct collection of statistics on the subject under the Act subject to the restrictions given in the proviso to section 3 of the Act;
- (ii) it has, for the purpose of finalising items on which information is to be collected, consulted the nodal officer to include the requirements of other Government Departments;
- (iii) excessive demands would not be placed on the informants by making the direction and for the purpose field testing of information schedules has been carried out where necessary;
- (iv) the range and detail in the information schedules specified for collection of statistics on any subject shall be limited to what is absolutely necessary;
- (v) the reporting burden shall be spread as widely as possible over informant populations through appropriate sampling;
- (vi) the information sought from business shall, as far as possible, be readily available from their accounts and electronic means are used where possible to facilitate their collection;
- (vii) best estimates and approximations on any item of information sought shall be accepted when exact details are not readily available with any informant;
- (viii) each information schedule used for collecting statistics from any informant has, where necessary, a provision for particulars on which information may be furnished at the discretion of the informant;
- (ix) provision is made in each information schedule for filling up the details and appending the signature of the person concerned who would be engaged in the collection of statistics;

- (x) indicate in each information schedule, for general information of informants prior to collection of statistics from them under the Act, its plan, if any, to disclose any information collected from them which in the opinion of the appropriate Government is otherwise available to the public under any other Act or as a public document or which is in the form of an index or list of the names and addresses of informants together with the classification, if any, allotted to them and the number of persons engaged; and
- (xi) make a provision in each information schedule to obtain written consent from each informant whose information other than the information covered in clause (x), it proposes to disclose.

[Section 4 (5) and 4 (6) of the Act and Rule 6 of the Rules]

38. What are the terms and conditions and other safeguards that are to be kept in view while outsourcing collection of statistics?

Every contract or arrangement for collection of statistics under the Act by any person or agency or company or organisation or association shall be subject to the following terms, conditions, and safeguards, namely: -

- (a) outsourcing arrangements shall be subject to a formal and comprehensive written contract;
- (b) functions which are to be decided and enforced by the appropriate government under the Act shall not be outsourced;
- (c) appropriate Government or a statistics officer authorised for the purpose by that Government shall have a right, of information and conduct or order on-site inspections in an outsourcing service provider's premises or place of work and right to cancel contract in case of unsatisfactory performance;
- (d) every agency, engaged in collection of statistics, shall render such help and assistance and furnish such information to the statistics officer or a person or an agency authorised by him in writing, as he may require for the discharge of his functions, and shall make available for inspection and examination such records, plans and other documents, as may be necessary;
- (e) persons engaged by any agency for collection of statistics, are made aware of the agency's obligations, and they shall submit a written undertaking in Form-I to the concerned statistics officer not to access, use, disclose or retain personal information except in performing their duties of employment or contractual obligations; and are informed that failure to comply with the provisions of the Act and these rules may be an offence rendering themselves for punishment as per the provisions of the Act;
- (f) each person engaged in any activity relating to the collection of statistics shall be bound by the provisions of the Act and these rules, the violation of which shall render him punishable as per the provisions of the Act;
- (g) provisions relating to disclosure of information and restrictions of their use under sections 9, 10, 11, 12, 13 and 14 of the Act and these rules shall have effect during the period of collection of statistics provided in the contract and shall continue to have effect even after the termination or completion of the contract, as the case may be;
- (h) the appropriate Government or any statistics officer on receipt of any complaint shall

immediately communicate the agency engaged in collection of statistics of only those details of the complaint, as may be necessary to minimize any breach or prevent further breaches of the agreement or failure to comply with any of the provisions of the Act or these rules;

- (i) if any agency engaged in collection of statistics receives any complaint from any informant, it shall immediately communicate the complaint to the appropriate Government or the concerned statistics officer, as may be required;
- (j) the appropriate Government or the statistics officer may, on receipt of any communication under clauses (h) or (i), give directions, as may be necessary, to the agency; and
- (k) the statistics officer and every person engaged in the collection of statistics shall, on completion of their work, handover all the records and documents and furnish a certificate to that effect to the appropriate Government or to an officer authorised for the purpose by that Government.

[Rule 12 of the Rules]

39. What steps are provided for documentation?

The statistics officer or any person or agency authorised for collection of statistics shall, while copying or recording any statistical information collected pursuant to this Act from individual returns, information schedules, worksheets or any other confidential source by means of cards, tapes, discs, films, or any other method, whether using encoded or plain language symbols for processing, storage, or reproduction of particulars, take and cause to take such steps as are necessary to ensure that the security provisions of this Act are complied with.

Subject to the provisions of section 13 of the Act, the appropriate Government or an officer authorised by that Government shall, provide details by which any informant could access his own information for facilitating intimation of corrections or amendments on any inaccurate information, store the statistics collected under the provisions of the Act in such a manner as would facilitate easy retrieval of information collected from any informant so as to provide access to the informant, if necessary and keep all the undertakings and other material obtained from the statistics officers and other persons or agencies engaged in collection of statistics in safe custody.

[Section 13 of the Act and Rule 16 of the Rules]

40. How the Parliament would be kept informed about the rules made from time to time?

Every rule made by the Central Government shall be laid before each House of Parliament, while it is in session, for a total period of thirty days which may be comprised in one session or in two or more successive sessions. If, before the expiry of the session immediately following the session or the successive sessions aforesaid, both Houses agree in making any modification in the rule or both Houses agree that the rule should not be made, the rule shall thereafter have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be. However, any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done under that rule.

[Section 33(3) of the Act]

The Collection of Statistics Rules, 2011 were laid before the Lok Sabha on 4th August 2011 and before the Rajya Sabha on 5th August 2011.

41. What will happen to the prosecutions, if any, initiated or likely to be initiated under the Collection of Statistics, 1953?

The Act repealed the Collection of Statistics, 1953. However, the prosecutions, if any, initiated or likely to be initiated in respect of collection of statistics carried out under the Collection of Statistics, 1953 shall be carried out in accordance with the provisions of that Act.

42. Many Government Departments have been conducting statistical surveys on a non-statutory basis. Is it necessary for them to conduct their surveys under the Act and if so, what are the advantages?

It is true that many data collection programmes in the Government setup are conducted on a non-statutory basis, wherein the response from informants has been voluntary. The disadvantages with such exercises are: -

- (a) Some of the informants may refuse to furnish information or furnish wrong information or furnish partial/ lukewarm/ delayed responses. In such situations, the data collection machinery would be helpless and the concerned Government Department shall be satisfied with whatever data is collected, irrespective of its quality.
- (b) Even if informants would be willing to furnish true information, an apprehension that such information might be used by the concerned Government Department against them either for taxation or other purposes could be weighing in their mind against furnishing true information.
- (c) In the absence of any legal restriction on a data collection organisation that personal and sensitive information collected from informants shall not be disclosed in a manner that reveals their identity, some of the informants may tend to refuse furnishing information.

The Collection of Statistics Act, 2008 addresses all the aforesaid problems and hence, it would be advisable to all Government Departments to conduct their statistical surveys etc., under the provisions of the Act.

43. What can be done to promote statistical potential of administrative statistics?

Administrative statistics are statistics that could be generated as a by-product of administration in the Government. The nodal officer would be guiding Government Departments etc., on this matter.

For example, if there are any statutory returns containing names and addresses of business enterprises along with some statistical data, then the nodal officer may request the concerned Department to keep an up-to-date list of business enterprises along with addresses as also

statistical information of the enterprises compiled at the desired level of aggregation. The information compiled may be used by other Departments for planning and policy formulation. The list of enterprises could be used by them to collect any other information from the enterprises.

44. In what manner in which unnecessary duplication could be avoided?

If Government Departments maintain administrative statistics and other statistical information obtained by them up-to-date and share them with other Departments, then there would be clarity in the system as to what information is available and what is not available. This knowledge is essential to avoid unnecessary duplication.

Clarifications on FAQs from MOSPI

F.No.-P-12011/1/2011-CAP (Part)
Ministri of Statistics & Programme Implementation
Central Statistics Office
CAP Division

9th Floor, Jeevan Prakash Building,
K.G. Marg, New Delhi
Dated 15.02.2013

To

Director,
Directorate of Economics & Statistics
Khairatabad
Hydrabad-500004.

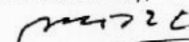
Subject: DES, Hydertabad – Coordination – The Collection of Statistics Act, 2008 and Rules, 2011 – Certain discrepancies in the Hand Book on Collection of Statistics Act, 2008 FAQs – Clarifications – Requested – Regarding.

Sir,

Please refer to your letter No.-9543/Coordn/Statistics Act/2011 dated 29.1.2013 on the above subject. The clarifications on discrepancies in the frequently asked questions (FAQs) in the Handbook of the Collection of Statistics Act 2008 pointed out in the above letter are as under:

1. FAQ No. 14: Sections 2(g), 3,5 & 8 of the Act and Rule 9 will be there. Section 3 is required as without issue of notification under this Section, provision of the Act will not be implementable for Collection of Statistics.
2. FAQ No. 15: Agreed with the suggestion. Section-5 should not be there.
3. FAQ No. 17: Agreed for adding Section-8. However, rule 9 should also be there as Statistics Officers are also the part of the larger family of the data Collectors.
4. FAQ No. 19: Section 4 of the Act should not be there as it is not giving relationship between Statistics Officer and agency engaged for data collection. However, Rule 9 and Section 5 giving the powers and functions of the Statistics Officers can be there.
5. FAQ No. 20: Agreed. At the place of Section 32, Section 33 should be there.
6. FAQ No. 29: In my opinion Sections 23,24,24,25,26,29 and 30 should be there.
7. FAQ No. 31: Agreed with the suggestions.
8. FAQ No. 32: Agreed. At the place of Section 26, Section 27 should be there.
9. FAQ No. 36: Agreed. At the place of Section 32 (1) & (2), Section 33 (1) & (2) should be there.
10. FAQ No. 40: Agreed. . At the place of Section 32 (3) ,Section 33 (3) should be there.

Yours faithfully,

(Nand Lal)

Deputy Director General (CAP)

Nodal Officer G.O. issued by Government of Telangana

GOVERNMENT OF TELANGANA ABSTRACT

Establishment – Planning Department - Collection of Statistics Act, 2008 and Rules, 2011 – Designating the Director of Economics and Statistics, Government of Telangana as Nodal Officer for the State of Telangana to exercise the powers and perform duties under the Rules – Orders- Issued.

PLANNING (III) DEPARTMENT

G.O.Ms.No.3

Dated: 10-03-2015

Read:-

From the Director of Economics & Statistics, Telangana, Hyderabad
Lr.No.35/Co-ordn./Statistics Act/2014, dt: 09.02.2015.

ORDER:-

In view of formation of the “Telangana State”, the Director of Economics and Statistics, Government of Telangana, Hyderabad has requested the Government to designate the Director of Economics and Statistics, Telangana State, Hyderabad as Nodal Officer for Telangana State to exercise the powers and perform duties under sub-rule 2 of Rule 3 of the Collection of Statistics Act 2008 (7 of 2009) and the Collection of Statistics Rules, 2011.

2. The Collection of Statistics Act, 2008 (Act 7 of 2009) has been brought into force on 11th June, 2010 and the Ministry of Statistics and Programme Implementation (MOSPI), Government of India, has notified Rules under the said Act, namely, the Collection Statistics Rules, 2011.

3. The rules provide, for designating an Officer in a nodal Department dealing with Statistics matters as Nodal Officer under sub-rule (2) of Rule 3 by each State Government to exercise the powers and perform duties under the Rules, 2011.

The Powers and duties of Nodal Officer are prescribed in the rules as follows:-

The Nodal Officer designated by the State Government under Sub-rule (2) of Rule 3 shall –

- a) maintain and update a register of statistics officers appointed from time to time in the State;
- b) obtain and maintain from time to time information on availability of statistics including unit-level data, whether collected under the provisions of the Act or not, with different Government Departments and local governments in the State;
- c) advise the Department of the State Government and local governments in the State on steps to improve the statistical potential of administrative records to avoid conducting separate statistical surveys to collect statistics contained or purported to be contained in such administrative records;
- d) issue instructions from time to time on promoting the sharing of statistical information including unit-level data among Departments of the State Government and local government in the State to avoid unnecessary duplication of programmes of collection of statistics and resolve disputes or differences of opinion, if any, among them on the issue; and
- e) obtain reports, as may be required, on the working of this Act from Government Departments and local governments in the State and submit annual reports on the working of the Act in the State to the nodal officer appointed by the Central Government.

P.T.O.

-- 2 --

4. After careful examination of the matter and in pursuance of sub-rule (2) of rule 3, Collection of Statistics Rules, 2011, Government hereby designate the Director, Directorate of Economics and Statistics, Government of Telangana, Hyderabad, as Nodal Officer for Telangana State to exercise the powers and perform duties under the Rules.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF TELANGANA)

B.P. ACHARYA
PRINCIPAL SECRETARY TO GOVERNMENT

To
The Director of Economics and Statistics, Government of Telangana, Hyderabad.
All the Special Chief Secretaries/Prl.Secretaries/Secretaries to Government of Telangana.
All the Heads of Departments
All the District Collectors
SC/SF.

Copy to:

The Secretary, Ministry of Statistics & Programme Implementation,
Government of India, Sardar Patel Bhavan, Sansad Marg, New Delhi – 110 001.
The Additional Director General, Coordination and Publication Division, CSO,
MOSPI, New Delhi.

// FORWARDED :: BY ORDER //

GVB Bhavan
SECTION OFFICER

OFFICERS AND STAFF ASSOCIATED WITH THE PUBLICATION

Additional Director General

Shri A.K. Bhatia

Deputy Director General

Shri M.V.S. Ranganadham

Shri Nand Lal

Director

Shri Deepak Goyal

Assistant Director (Official Language)

Smt. Ashtha Jain

Assistant Director (Computer Center)

Shri S.K. Saxena

Assistant Director (Graphics)

Shri Rajendra Prasad Srivastava

Senior Artist

Shri Jaini Prakash

Junior Artist

Shri Radhakrishna Rao

Coordination and Publication Division
Central Statistics Office
Ministry of Statistics & Programme Implementation
Sardar Patel Bhawan,
Sansad Marg, New Delhi - 110001
Telephone: 011-23361080, 23361685 Telefax: 011-23747128
E-mail: adg.cap-mospi@nic.in Website: <http://mospi.gov.in>

అర్థగణాంక శాఖ
తెలంగాణ ప్రభుత్వము
గణాంక భవన్, ఖైరతాబాద్, హైదరాబాద్ - 500 004

DIRECTORATE OF ECONOMICS AND STATISTICS
GOVERNMENT OF TELANGANA
Ganaanka Bhavan, Khairatabad, Hyderabad - 500 004